The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena, 648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U. S. A.
SATURDAY, OCTOBER 22, 1966

LATVIJA
AMERIKĀ

84. N-RS. SESTDIENA, 1966. G. 22. OKTOBRIS 16. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Nujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466. U.S.A
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U.S.A
tālrunis 544-4278

Ari turpmāk privāta akciju sabiedrība

LATVIEŠU NAMA TORONTO AKCIONĀRU ĀRKĀRTAS SAPULCE

Ja 13. datumu un vispār šo skaitli dažkārt mēdz uzskatīt par nelaimīgu „velna duci", tad daļēji tas attaisnojās Latviešu nama valdes sasauktajā ārkārtas akcionāru sapulcē, kas notika 13. oktobrī. Sapulces darba kārtai galvenais punkts bija akcionāru iepazīstināšana ar jau ilgāku laiku iecerētās jaunbūves projektu, kuŗa iedzīvināšanai nepieciešami ap 300.000 dol. Lai savāktu kaut arī tikai daļēji šādu summu, nama valde bija atzinusi par nepieciešamu līdzšinējo privāto akciju sabiedrību pārveidot par publisku, kas ievērojami paplašinātu akciju pārdošanas lauku un ik vienam akcijas īpašniekam dotu līdzīpašnieka tiesības. Šādu valdes priekšlikumu akcionāri, balsojot ar savu akciju skaitu, tomēr noraidīja ar visai iespaidīgu 671 akciju. Par valdes ierosinājumu nobalsoja ar 188 akcijām, bet atturējās 230. Reizē ar to A/S Latviešu nams Toronto arī turpmāk darbosies kā privāta akciju sabiedrība, kuŗā, pēc Ontario provinces valdības noteikumiem, var būt tikai 50 akcionāru. Latviešu nama pašreizējais akcionāru skaits ir 41 ar kopīgo akciju skaitu 1286. Sapulcē piedalījās 28 akcionāri resp. latviešu organizāciju vai draudžu pārstāvji ar 1163 akcijām.

Sapulcē, kuŗu saskaņā ar noteikumiem vadīja valdes priekšsēdis I. Zamlovskis, bez balsot tiesīgajiem akcionāriem kā novērotāji piedalījās arī vairāku organizāciju pārstāvji un interesenti. Savā ziņojumā valdes priekšsēdis iepazīstināja ar Latviešu nama pašreizējo darbību, kas bijusi sekmīga, bet nākotnē, lai apmierinātu visas sabiedrisko telpu prasības, vēlama piebūve. To varētu celt pašreizējai ēkai pieguložajā auto novietošanas laukumā ar diviem vai vienu pagraba stāvu un diviem stāviem virs zemes pašreizējās ēkas augstumā. Ar architekta projektiem, kuŗus izstrādājis Dr. E. Janiš, sabiedrība iepazinusies jau agrāk, tie bijuši izlikti arī Latviešu namā. Papildziņojumā arch. Dr. E. Janiš vēl paskaidrōja, ka praktiskajā projekta iedzīvināšanā līdzekļu ietaupījums rastos, atmetot apakšējo pagraba stāvu un jaunbūvei ceļot divās fazēs, t. i., sākumā izveidotu pagraba stāvu un kāpņu telpu, kuŗa savienotu abas būves. Šādā veidā būvi uzsākot, pietiktu ar 80.000—100.000 dol. Vēlāk būvējot paredzētos divus virszemes stāvus, kopīgie izdevumi sasniegtu ap 300.000 dol. Bez garākām debatēm, balsojot par jaunbūves vēlamību, 25 akcionāri izteica principiālu piekrišanu, bet 2 no balsošanas atturējās.

Gaŗākas pārrunas turpretim izraisīja valdes priekšlikums par akciju sabiedrības pārveidošanu. Privātās akciju sabiedrības veids Latviešu nama gadījumā ir samērā sarežģīts, jo, kā zināms, akciju kapitāls sastādās pa lielākai daļai no 100 dol. individuāliem devējiem. Tā kā provinces valdības noteikumi privātām akciju sabiedrībām maksimālo akcionāru skaitu noteikusi tikai 50, Latviešu namā kā pilntiesīgi akcionāri var būt tikai organizācijas vai draudzes, bet individuālas personas var piedalīties ar izraudzītu organizāciju starpniecību. Šādam akciju sabiedrības vaidam Latviešu nama gadījumā ir kā pozitīvās, tā arī negātīvās puses. Pie pozitīvajām piskaitāms fakts, ka valdei vienmēr pastāv zināma kontrole par akcionāru izvēli, kādēj nav bažu, ka akcijas ar laiku varētu parādīties arī ārpus latviešu sabiedrības. Par negātīvu uzskatāma sarežģītā forma, kas individuālajiem naudas devējiem liedz tiešas akcionāru tiesības, kaut viņi neapšaubāmi ir galvenie kapitāla devēji. Domājot par jaunbūvi, pašreizējā nama valde domājusi arī par jaunu kapitālu, t.i. līdzekļu vākšanu, izplatot akcijas latviešu vidū, neatkarīgi no piederības organizācijām, un dodot pilnas akcionāru tiesības ikvienam naudas devējam. Tas nozīmē pāriešanu uz publiskas akciju sabiedrības veidu, kuŗā akcijas neierobežoti varētu parādīties arī brīvajā tirgū vai, citiem vārdiem sakot, tās varētu pirkt un pārdot bez jebkādas valdes kontroles. Kā izteicās J. Preisbergs, šāda pārmaiņa Latviešu namam kādreiz nākotnē varētu kļūt liktenīga, ja akcijas sāktu uzpirkt mūsu nacionālās idejas apkaŗotāji.

Plašākās pārrunās Dr. P. Bārdiņš aizstāvēja domu par Latviešu nama pārveidošanu labdarības organizācijā, kuŗa savus līdzekļus gūst līdzīgi draudzēm un lielākajām latviešu organizācijām. Inž. A. Rāviņš izteica domu, ka sabiedrības lielākai daļai pieņemamāks būtu publiskās akciju sabiedrības veids, bet, domājot par pašreizējās privātās akciju sabiedrības pārveidošanu, būtu apsveŗama arī doma par līdzšinējā īpašuma pārdošanu un jauna iegādi. Plašajās pārrunās pacēlās arī vairāki citi ierosinājumi un iebildumi, kuŗi tomēr ne-

(Nobeigums 4. lpp.)

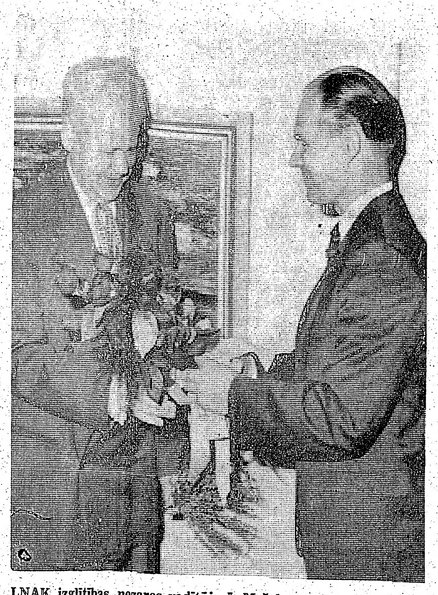

LNAK izglītības nozares vaditājs J. Mežaks (pa labi) apsveic Arnoldu Nuliti viņa 70 mūža gadu gleznu izstādē Toronto.
Foto: JAK

Čikagieši un koeksistence

Cik brīniškiga lieta tomēr ir runas brīvība! Kamēr ASV prezidents Lindons Džonsons pēdējā laikā katru dienu atrod izdevību izteikt savas draudzīgās jūtas pret Pad. savienību, ASV tautas vietnieku nama loceklis Edvards Dervinskis no Čikagas kārtīgi nostrostējis kaŗus starptautiskā forumā. Viņš pašreiz kopā ar deputātu Enlio Dadario no Konektikutas trodas Teherānā, Irānā, kur pielalās kā ASV delegāts starptautiskā parlamentāriešu konferencē 26. septembra sēdē viņi vadīja debates, aizstāvēdami ASV pret komūnistu apvainojumiem attieksmē uz Vietnamu. Dervinskis pierādīja komūnistu pārstāvjiem parasto divkosību, apsūdzēja Pad. savienību par galveno vaininieci Vietnamas kaŗā un aicināja padomju delegāciju pastāstīt beidzot saviem ļaudīm patiesību par notikumiem pasaulē. Dervinskis arī visu delegātu priekšā, kas bija sapulcējušies no 50 valstīm, norādīja, ka Pad. savienība un citas komūnistu valdības aizliedz saviem iedzīvotājiem runas, preses un reliģijas brīvību, ka tiem jābaidās izteikt personīgās domas, un ka tiek uzturēta vienas partijas diktatūra.

Atgriežoties ASV, Dervinskis kā ASV kongresa delegāts ziņos par pieredzēto ārlietu ministram Raskam, kongresa spīkerim Mekkormikam un viceprezidentam Hamfrijam.

☆

Tuvojoties vēlēšanām, Čikagas 40. iecirkņa 49. rajona iedzīvotājiem pēdējā laikā nācies pārdomāt pilsoniskās modrības pamatprincipus, kad vēlēšanu punkts pēkšņi pārcelts uz citu adresi, aizbildinoties, ka iepriekšējā vieta bijusi pārāk nomaļus un dažiem vēlētājiem bijis grūti turp nokļūt. Neviens par to daudz nav uztraucies, kamēr aldermanis Vigoda ieraudzījis „Modern Book Store" logā plakātu, kas vēstījis, ka še būs jaunais vēlēšanu punkts. Jāpaskaidro, ka „Modern Book Store" ir savā veidā slavena vieta — ASV vidienē visplašākais prokomūnistiskās literātūras izplatīšanas centrs. Šai veikalā, kur vien paskatās, visur rēgojas galēji kreiso rakstnieku darbi, komūnistu periodiskie izdevumi, brošūras pret kaŗu Vietnamā, pret ASV senāta pretamerikāniskās darbības izmeklēšanas komisiju, kā arī kreisā spārna pilsoņu tiesību musinošie izdevumi. Kad nu vēlēšanu iecirkņa vadībai taujāts, kā gan viņi iedomājušies pārcelt vēlēšanu punktu uz šo vietu, tā paskaidrojusi, ka veikala vadītājs bijis ļoti laipns un pretimnācīgs un veikala novietojums vēlētājiem izdevīgs, bet par veikala politisko noslieci nekā nav zinājuši... Vēlēšanu punkts tomēr pārcelts atpakaļ uz vecajām „neērtajām" telpām.

☆

Gadās arī citādi. DV svētku laikā Hiltona viesnīcā bija ieradies arī žīdu komūnistu oficioza „Morning Freiheit" līdzstrādnieks Džeks Pomerancis, lai intervētu kādu pārstāvi no šīs „briesmīgās naciķu bandas", un uzdūrās — Jānim Simsonam, kas

(Nobeigums 5. lpp.)

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU DRAUDZES 15. GADASVĒTKI

Toronto latviešu baptistu draudze 16. oktobrī atzīmēja savus 15. gadasvētkus ar svinīgu dievkalpojumu — koncertu. Augšējā uzņēmumā: apvienotais koris ar dziedātājiem no Čikagas, Klivlendas un Toronto dzied A. Purva „Varenā roka" autora vadībā. Aizmugures rindā labajā stūrī Čikagas draudzes koŗa diriģents V. Mūrnieks.

Apakšējā uzņēmumā pa kreisi: koncerta solisti (no kreisās) Irma Vītola, Torilds Barbins, Mara Cakare un ērģelniece Zenta Vīķe, Klīvlendas draudzes koŗa diriģente.

Apakšējā uzņēmumā pa labi: dievkalpojumā piedalījās (no kreisās) Amerikas latviešu baptistu apvienības priekšnieks māc. Fridrichs Čukurs, Toronto draudzes māc. Rudolfs Ekšteins un Čikagas draudzes māc. Rubenis Andermanis. Pēdējais dzimis, audzis un izglītojies Brazilijā, be pārsteidza dievkalpojuma apmeklētājus ar savu skaidro un pareizo latviešu valodu, kuŗu iemācījies, dzīvojot tālu no Latvijas.
Foto: J. Liģers

Pēteris Grods

Aizmirsta traģēdija

Pirms desmit gadiem 23. oktobrī brīvo pasauli satrauca notikumi, kas risinājās komūnistu apspiestajā Ungārijā. Tās jaunatne, nicinādama sarkano jūgu un spārnota brīvības ilgām, uzdrošinājās saslieties pret Kremļa uzspiesto nebrīvību. Budapeštas ielās virmoja brīvības gaisotne, Bet tikai dažas dienas. Uz Kremļa pavēli (Chrušč̆ova personā) padomju tanki atklāja uguni uz tiem, kuŗiem bija drosme saukt pēc brīvības. Budapeštas ielas sārtojās ungāru brīvības cīnītāju asinīm...

Ko šajās dienās darīja brīvā pasaule, lai palīdzētu ungāriem viņu nevienmērīgajā cīņā ar sarkano masām? Nekā vairāk, kā vienīgi šur un tur izgāja ielu demonstrācijās ar griezīgiem un nikniem saukļiem, iesniedza stingra protesta notas Kremlim un ...izteica dziļu līdzjūtību ungāru tautai, kas dažas dienas bija asiņojusi cīņās par savu brīvību. Tikai tad, kad šīs cīņas bija apslāpējuši padomju tanki, viena otra rietumu lielvalsts ar Starptautiskā sarkanā krusta starpniecību nosūtīja uz Ungāriju plāksteŗus, pārsienamos materiālus, zobu sukas un pulveri...

Tūdaļ arī uzvandījās visādi spriedelējumi rietumvalstu polītiskajās un valdības aprindās, meklējot attaisnojumu savai pasīvitātei Ungārijas traģēdijas laikā. Un tā visi nāca pie viena un tā paša atzinuma — militārs atbalsts Ungārijas brīvības cīnītājiem nozīmētu trešā pasaules kaŗa izraisīšanu. Šis atzinums vēl šobaltdien ir vairāk nekā apšaubāms. Vai Kremlis, kuŗš pats nepārtraukti cīnās ar iekšējām grūtībām, nespēdams izkārtot paciešamu dzīvi krievu tautai, uzdrīkstētos ielaisties kaŗa darbībā, lai paturētu savu policijas varu un terroru Ungārijas zemē? Pie tam jāievēro, ka reizē ar Rietumu atbalstītu Ungāriju cīņa par brīvību un pašnoteikšanos iedegtos arī citās komūnisma apspiestajās tautās, un tā komūnismam Eiropā būtu dots smags sitiens. Taču rietumvalstis, kas pašas vēl dzīvo brīvībā, no šī „riska" toreiz atteicās, ļaujot Ungārijai vēl dziļāk nogrimt verdzībā. Vēl vairāk — tās sāka pilnīgi aizmirst ungāru tautas traģēdiju.

Ar katru gadu blāvāka kļūst Rietumu atmiņa par šiem notikumiem, kuŗi tolaik varēja pārveidot Eiropas seju, ja vien Rietumi nesirgtu ar mazdūšību, egoistiskām kalkulācijām un bailēm no cīņas vispārcilvēcīgu ideālu dēļ. Pēc desmit gadiem ungāru brīvības cīņas vēl vienīgi uzmirgo pašu ungāru un pārējo apspiesto tautu atmiņā, jo visuvarenais iestādījums, kas nes Apvienoto nāciju vārdu, jau sen spēris soli, kas komūnistu izveidoto un apspiesto Ungāriju padarījis par līdztiesīgu locekli AN sastāvā. Šodien kā nožēlojams kuriozs izklausās fakts, ka pērn ar visu AN locekļu vienbalsīgu lēmumu apspiestās Ungārijas zvērinātō un Pad. savienībā skoloto ungāru komūnistu K. Catordiju iecēla par tik nozīmīgās AN politiskās komisijas priekšsēdi. Daudzi no to valstu pārstāvjiem un dēlegātiem, kuŗi pirms deviņiem gadiem bija sirdīgi nosodījuši kokomūnistu rīcību Ungārijā, izrādījās apmetuši kažokam otru pusi un lielā vienprātībā akceptēja pašreizējo stāvokli Ungārijā, kur Kremļa ielikteņu atbalstā iznīcina brīvību un tiesības...

Jau sen vairs nevaram runāt par stingru stāju un principiem Apvienoto nāciju darbībā. Minētais gadījums to vēl vairāk pasvītro. Samierināšanās princips kā ļaundabīgs audzējs sodien plosa daudzu brīvo tautu mentālitāti, padara tās nevarīgas un glēvas lielu principu priekšā.

Kāda gan sagaidāma nākotne tautām, kuŗas nokļuvušas komūnisma ķetnās? Vai arī šim cietējam pēc gadiem pāri neklāsies noziedzīgs atzinums, ka viņu brīvību nav iespējams atjaunot, lai neizsauktu jaunu pasaules ugunsgrēku? Vai arī viņu verdzisko un bezticsisko stāvokli Apvienotās nācijas neatzīs par oficiālu un respektējamu, kā tas notiek Ungārijas gadījumā un citās reizēs, kad brīvās rietumvalstis, bīdamās sarkanā lāča, ne pirksta nepakustina, ja lāča izsalkušajā rīklē nozūd kāds upuris, pēc tam uzpeldēdams AN forumā kā tiesisks un līdzvērtīgs loceklis?

Ungārijas traģēdija nav vienīgā. Ir vesela ķēdes reakcija. Traģēdijas, kuŗas risinājušās jau pirms Ungārijas notikumiem, vēl šodien deg ar savu asumu un atgādina kādu nenokārtotu stāvokli pasaulē. Bet neviens to nopietni neuzklausa. Nevienam lielo rietumu lielvalstu skaitā vēl līdz šim nav bijis drosmes iestāties par šo traģēdiju likvidēšanu Apvienoto nāciju forumā. Sodien nav arī nekādu pazīmju, ka šāda drosme rastos. Tādēļ kādreiz brīvo valstu traģēdijas šobrīd ir vienīgi nelāgs atgādinājums, kuŗš gan sāpina, bet kuŗu labprāt ikviens AN loceklis izmēztu no savas rīcības sfairas un atmiņām.

VAI NOKAVĒTS?

Redakciju slēdzot, mums no Vašingtonas ziņo, ka šī pirms ASV kongresa darbības beigšanas rezolūcija Baltijas valstu brivības jautājuma aktivizēšanai senāta kopnobalsošanā vēl nav nākusi, kaut senāta ārlietu komisija to jau apstiprinājusi, tāpat par spiti faktam, ka, izņemot Vietnamas jautājumu, Baltijas valstu rezolūcijas lietā senāts saņēmis nākošo lielāko vēstuļu skaitu — krietni vairāk par vienu miljonu. Tā kā laika tikpat kā vairs nav, jārēķinās, ka rezolūcijas pieņemšanu Baltijas valstu labā senāta kopsēdē var „nokavēt", uzdodot par iemeslu „laika trūkumu". Šāda kavēšanās mudina uz domu, ka prezidenta Džonsona atjaunotās lakstošanās dēļ ar Pad. savienību koeksistences apustuļiem Baltijas valstu rezolūcijas pieņemšana ir neērta. Še jāatceras, ka šī rezolūcija vispirms ļoti ilgu laiku nogulēja senātora Fulbraita galdā, tagad tā var „aizmirsties" arī senāta majoritātes līdera senātora Mansfilda birojā...

Ir ziņas, ka šo Baltijas valstu rezolūciju bija paredzēts nodot senāta nobalsošanai 13. oktobra sēdē, bet tā darba kārtā tomēr neparādījās. Vai tā būtu tikai sagadīšanās, ka šī „nokavēšanās" radusies tieši vienu dienu pēc ārlietu ministra Raska apspriedes ar Pad. savienības pārstāvi Gromiko, jeb vai tā ir tikai nejaušība? To lai izšķir pats katrs Baltijas valstu rezolūcijā ieinteresētais, kuŗam novembrī būs iespēja balsot par pārvēlamajiem kongresa locekļiem.

Ir ļoti iespējams, ka viss darbs Baltijas valstu rezolūcijas lietā būs jāsāk par jauna. Nav šaubu, ka to arī darīsim, bet šo „sagadīšanos" un „laika trūkumu" derētu atcerēties visiem latviešiem, nododot balsis vēlēšanās.

Tāpat ir skaidrs, ka priekšvēlēšanu kampaņā visi kandidāti atkal apgalvos, ka iestājas par brīvību visiem, bet pavalstis, kuŗās dzīvo lielāks baltiešu skaits, kandidāti apgalvos, ka ir patiesi Baltijas valstu draugi. Nenāksies tomēr grūti saskatīt īstos draugus un atšķirt tos no tiem, kuŗi gan vārdos apliecina draudzību un atbalstu, bet ar darbiem parāda, ka viņus vairāk interesē koeksistence ar Pad. savienību, kamēr brīvības, tiesību un taisnības principi viņiem nozīmīgi vienīgi izmantošanai vēlēšanu kampaņā.

Andrejs Irbe

Skaidas darbnicā uz grīdas

Zem darba galda, pa kuŗu staigājusi ēvele, saritinājušās guļ skaidas. Es paceļu dažas no tām. Iekuram? Ielkām pielaižu uguni, ļauju gaismai no loga parotaļāties skaidā samanāmajās gadskārtu šķiedrās. Skaida smaržo sava koka smaržu, arī skaida. Autors

OKTOBRĪ

...šorīt krita lapas.

Tā ir tāda putnu lidošana. Daža nolaižas uz zemāko koku jau kailajiem zariem, krūmos. Tur nebūs ilgas tupēšanas! Nāks vējš, no ezeriem iskries viesulis un nolīdzinās visu „es vēl pagaidīšu" romantiku. Vējš nāks. Nāks lieti un pirmie puteņi.

Lapas lido, bezvēja gaisā griezdamās, iekrīt zālē, sasveicinās ar salnu, kas bijusi šonakt un vēl slēpjas pakrēšļa vietās, kur slīpie saules stari netiek cauri sakņupušo smilgu, vīgriežu, dadžu un nolīdušā, gari izaugušā āboliņa sienai. Arī tā lūzīs, kritīs, saplaks — drīz.

Dažas dzeltenas, zeltainas, paradīzputniskas lapas ielido ezerā un sadeg.

Jo ezers šorīt ir viena vienīga liesmu bļoda. Ilgi, lēnām šovasar tur bira saules stari; nu tie kļuvuši par magazīnētu liesmu, iesūkušies formu zaudējušo piliešu miljardos. Ezers deg kūpēdams: migla. Balta, plīvuraina migla ceļas no ezera salnas rītā, no degošā ezera — kā dūmi.

Lapa, kas zaudējusi savu koku, savu zaru, ielido ūdenī un paliek tur ilgi kā kvēlojoša ogle.

Kad pāri egļu smailēm ezerā skā gāzties saules riekšavām vien bērtie gaismas zvirgzdi, lapa pazūd, izplēn.

Uz ceļa, gaisā — lapkriša beztrokšņa kustība.

Ir tādi cilvēki, kas, mūziku klausoties, redz ainavas. Es tāds neesmu. Bet, skatīdamies ezeros, pļavās kalnos, miglas izniršanā un projām tecēšanā, man šķiet, es visu to uztveru kā sastingušu mūziku. Kam vien skatieties pieskaŗas, tas skan.

Putnu dziesmas es ne vienmēr dzirdu. Bet esmu dzirdējis, kā jūnijos nogāzenās krastmalās zvana zili zvani, kā bezvēja laikā dzied apklusis ūdeņu sudrabs, kādu disonanci uzsit aiz nodzeltējušas birzs debesīs iedūries ceļamais krāns pilsētas jaunceltņu vietā.

Mūzika manī neizraisa konkrētu lietu veidolus, konkrētas lietas turpretī iegūst balsi, kas nelīdzinās ikdienas trokšņiem, bet skaņām, kas ir brīnumdzidra mūzika.

Pirmoreiz to visdzīvāk sajutu 1963. gada vasaras sākumā, Dālarnā, kur sākas istie Zviedrijas ziemeļi, bet kur tie vēl nav ieguvuši vientulības majestātes monumentālitāti, kur ir lēzenu kalnu rindas, zilu ezeru nomierinošā harmonija, kur gravas, ieplakas un piekalnes tur uz saviem pleciem ciemus, kuŗos cilvēka roku darinātais mierīgi un saskanīgi ieguļas novada raksturā it kā Dieva plaukstā.

Pelēki, it kā sudrabā lieti, atkalnu pļavās tur skanēja arī zārdu koki, kad tiem, vējā liektas, pieskārās timotiņa galvas.

Bet mēs runājām par rudeni, par lapām, kas krīt no kokiem saulainos salnas rītos bez vēja:

Šis laiks ir mežu, gatvju un ataugu svētku laiks.

Dzejnieku iztēle palaikam apstājusies pie četriem gada laikiem, tajos saskatīdama līdzību cilvēka mūža ritumam. Tā ir nepareiza, aplama. Koki rudeni nemirst.

Šis ir laiks tuvu rīta ausmai, kad orķestris spēlē pēdējo valsi vai arī kad pēdējā valša melodiju dungo gurdenas lūpas, atraisot sprādzītes un lentītes, pošoties gulēšanai — pēc svētku nkts.

Rudens ir karnevāla nakts, kad tie, kas strādājuši, uzvelk krāšņākās drānas, uzliek maskas un dodas līksmot. Pret naksnīgām debesīm ceļas iesārtas galotņu raķetes.

Salna — tā piesit pie koka un saka: Ej mājās un liecies gulēt!

Klusumā, atmiņās skan dzīrošanas melodijas, kamēr mūzikanti saiņo vijoles un klarnetes.

Un tad patiešām ir jau vēls.

CEĻA GRĀMATA

...vienu vasaru, vienu vienīgu reizi tika nopietni runāts par ceļa grāmatu.

Kopš tās reizes esam kristīju šī dēlus, meitas un ezerus. Bet grāmatas par ceļiem joprojām nav.

Pasaulē būts, redzētais ieslēpies rakstu darbu vilītēs — tikai retais zinātājs spēj atminēt, kur pā vietā ieskanējies par dziesmu kļuvušais akords.

Varētu.

Vismaz — varētu uzrakstīt ievadu ceļa grāmatai. Komentārus klaiņošanai. Jo daudz tur ir klaiņošanas — arī bez ceļa, kā pagadās.

Ir cilvēki, kas nekur nav bijuši. Ir arī tādi, kas bijuši un nekā nav redzējuši. Vai neredzējušais ir kaut kur bijis?

Ar mani ir tā: plūdmales smiltīs es nevaru ilgi dēties. Man gribas redzēt, kas ir aiz nākošās kāpas, aiz meža skupšķīša, līka bērza ūdens malā. Aiz kāpas ir atkal kāda kāpa, aiz kokiem apaugušа raga ezerā — krastmalas loks kā stops, kuŗa bulta, gatava lidojumam.

Un tā tālāk.

Ir tomēr arī tādas vietas, kur gribas palikt. Tāds bija kāds izcirtums priežu mežā ieslēpušās kāpas virsotnē, kur, uz celma apsēdies, pāri sūneklim ar lāceņu ogu dimantiem apkaisītiem ciņiem varēja ielidot bezgalīgā panorāmā, kas vilņveidīgi plētās uz ziemeļu pusi, kur starp caurspīdīgiem padebešiem lidoja saule.

...nekad nav viens vienīgs ceļojums, viens vienīgs gājiens. Vienmēr ir divi. Viens no tiem abiem vienmēr beidzas. Otrs turpinās. Un ja tas uz brīdi it kā ienirst aizmirstības ēnu ganāmpulkos, tad pietiek kādam piesist akordu, un gājiens turpinās. Atmiņās, ja gribat.

Šis otrs ceļojums sākas pēc tam, kad ir paiets garām pirmā punktam.

Nošu zīmes un līnijas, konkrētās ainavās, nav vairs saredzamas. Ir tikai mūzika pati. Pa to klīst un klaiņo, nemaz nerūpēdamies par līnijām un zīmēm, jo šis otrs ceļojums ir it kā bradāšana pa dzestru, veidzējošu straumi. Iebrist! Nomazgāties!

Īstenība ir šī: ceļa grāmatu nevar rakstīt ceļojot. Tā jāraksta, atrodoties otrā klaiņojuma gaitā.

...nekad nav viens vienīgs ceļojums, viens vienīgs gājiens. — Raksta autors Andrejs Irbe uz kādas takas Bavārijas Alpos.

Beigu beigās nav jau arī tik svarīgi, kuŗā dienā un stundā...

Kādreiz. Reiz.

Pasaules stundu un dienu skaits sniedzas miljardos. Varbūt. Lai atbild tie, kas spēj aplēst. Šā vai tā — to ir tik daudz, ka to precizēšanai ceļa grāmatā nav nozīmes.

GAIĻU STUNDA

Reiz mēs sēdējām un gaidījām, kad gailis dziedās.

Tā bija viena no tām naktīm, kādām jābūt, lai pasaule nebūtu stikla bumba, kuŗā iekusuši knišļi tālumā redz stikla grumbuļos izlocījušos attēlus bez balss.

Nevar no tādas nakts prasīt, lai viss paliktu uztverē iezīmēts noteiktām un nepārprotamām kontūrām. Pēc šīs nakts man bija jāraksta vēstule cieminam un jāpastāsta, ko viņš saticis, ko redzējis un par ko runājis. Viņam viss bija kļuvis par kaleidoskopu, kuŗā virpuļo skaisti stikla gabaliņi. Trīs nedēļu laikā viņš tos bija salasījis, ciemodamies daudzās mājās un nociemodams daudz nakšu.

Mēs gaidījām gaiļu stundu.

Bet tad nu jāzina, ka šo putnu nav vietās, kur lielpilsēta ieperinājusies un pošas uz palikšanu, iedēstījusi kalnu ieplakās betona stropus.

Mums, tātad, gailis nedziedāja.

Labi arī tā: gaiļa dziedāšanas stundai ir viltus mēle mutē.

Mēs gājām pavadīt cieminu, un rīta gaisā, gaiļa stundas gaismā mums ceļmalās zvanīja dzeguze, un pīpenes bija pagriezušas savas galvas pret sauli un dziedāja Saules himnu.

No ceļiem mēs vairs netiekam vaļā.

Cieminš aizgāja un izgaisa dūmakā un saules dūmos, kas bija virs Jāņu stundai saposušās pļavas. Un mēs bijām pateicīgi ceļiem, kas izalo pasaules stikla bumbu, ved mūs vienu pie otra ar mūsu elpas vilcieniem, vārdiem, kuŗus izrunā dzīvā mute, domām, kam nav jāpārtop, formulētām rakstu rindās uz balta papīra.

Gaisma gaiļu stundā nebija rēna, tā šāvās uz augšu no tuksnešainās zemes, kas vairs nebija — tuksnesis, bet ar rasotu zāli un Jāņu laika ziediem klātas pļavas, nogāzes, ezermalas, kur kūp pamests ugunskurs.

Gaisma, kas silda.

Tikai — gaiļu stunda ir gaiļu stunda. Vēlāk — it kā zīle atnesa ziņu, ka mūsu cieminš torīt nogājis gaŗāku ceļa gabalu nekā tas pēc visiem pieejamiem datiem un konkrētām liecībām iespējams starp tiem divi punktiem, kas bija tā rīta pastaigas sākums un beigas.

Ka —

Bet mēs jau nesagaidījām, kad gailis dziedās.

Gaiļa nebija.

LATVIJA

AMERIKĀ

84. N-RS. SESTDIENA, 1966. G. 22. OKTOBRIS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3239;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Noritis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;

Ārlietu redaktors — Ints Podnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Valdis Teteris, 17 Chester Hill Rd., Toronto 6, Ont., tālr. 463—4226.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Elnem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neiesūtotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlāšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs teikts un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

LASĪTĀJU VĒSTULES

BŪSIM PATIESI

Negribētos ticēt, ka LA 1. oktobŗa numurā lasītāja vēstulē „Arī nacionālsociālisti apkaroja reliģiju" izteiktās domas būtu pašа T. Zieriņa. Zinātnisks priekšlasījums nav politiska runa. Negribu pat ar vienu vārdu aizstāvēt Hitlera neprātīgo politiku Vācijā, nedz arī nacionālsociālistu nostāju pret kristīgo baznīcu. Bet starpība starp nacionālsocoiālistu režīmu un internacionālo komūnismu tomēr ir tik liela, kā no zemes līdz debesīm. Visos laikos bijuši laudis, kas nostājušies pret kristiānismu un sevi cēluši Dieva vietā. Kā būtu izveidojusies Hitlera politika pret baznīcu nākotnē, tas mums nav zināms, bet mēs gan zinām, ka baznīcas Vācijā pastāvēja, ka tām valsts piešķira ievērojamus līdzekļus, ka tās uzturēja labā kārtībā. Mācītāji saņēma algu, sasniedzot maksimālo vecumu, arī pensiju, kaŗa laikā gāja līdz armijai u. t. t. Turpreti kristīgo vajāšanas Pad. savienībā pārsniedz katra cilvēka fantaziju. Ir taisnība manam oponentam, ka var gadīties laudis, kas lietas nacionālsociālistu Vācijā pārzina labāk par mums, bet tie, varbūt, par komūnismu zina ļoti maz vai arī negrib zināt. Ja Zieriņš manu piezīmi uzskata par maldināšanu un atzīst, ka kristīgās baznīcas vajāšanas bijušas vienlīdzīgas kā nacionālsociālistu Vācijā, tā Pad. savienībā, rodas jautājums, vai tas jau ir kompromiss? Līnijām starp ideoloģijām tomēr jābūt skaidrām.

Tie nav komentāri, kas izteikti par Dr. theol. G. Ansona referātu, bet tikai īsa fragmentāra atziņa. Ar nevienu vārdu nav domāts izteikt kādu kritisku piezīmi par augsti vērtējamo referātu.

J. E., Klīvlendā

☆

TĀ NAV!

LA 24. septembŗa numurā rakstā „Pie latviešiem Albertas provincē" autors vai autore veltī atzinības vārdus Reddīras Daugavas vanagu saimei, bet no Edmontonas latviešu saimes atzītas tikai divas tautietes.

Patiesības labā jāpaskaidro, ka Edmontonā nedzīvo 400, bet aptuveni 200 tautiešu. No tiem sarīkojumos sastop 70—80, bazničā 45—50. Tieši DV nodaļas darbība gan drusku apsikusi. Zināms iemesls, skepticisms radās pēc tam, kad bijušais priekšnieks, gan dabūjis zemes valdes atzinības rakstu par nodaļas vadīšanu 7 gadus, no darbības nodaļā aizgāja, lai, kā saka, varētu maksāt tai savus ietaisītos parādus. Pašreizējais priekšnieks dara, ko var. Būdams pabailīgas dabas gan nevēlējās DV organizācijas 20 gadu jubileju „piekārt pie lielā zvana" še Edmontonā, taču pavasaŗa balli 8. maijā sarīkoja. Vanagi dzied dubultkvartetā, vanadzes darbojas draudzē un Imantā.

Mēs necīnāmies savā starpā, pat tik daudz ne kā Toronto DV ar LNAK. Var būt, ka Veltas Tomas laikā sabiedriskā dzīve bija rosīgāka, bet no tā laika arī saglabājušies nesaticības nostāsti.

Arī DV zemes valdes priekšnieks, viesodamies še nedēļas vidū, nevar prasīt, lai vanagi pārtrauc darbu ziemeļos, Britu Kolumbijā vai citur ārpus pilsētas, un ierodas uz pārrunām. Še visi nestrādā vienā vietā un vienā maiņā. Valdības darbu netraucē piedalīšanās Daugavas vanagos arī še.

Koeksistences vārdu labāk lietosim runājot par lielo politiku, šoreiz labāk lietot sadzīves vārdu. Nav nozīmes atturēties no pāris angļu valodas teikumiem, ja bērnam ar to var izskaidrot, ap ko lieta grozās svētdienas skolā. Par nozēlošanu, arī Edmontonā daudzās ģimenēs vecāki savā starpā sarunājas latviski, bet ar bērniem angliski. Tādēļ gadās, ka bērns dažu labu vārdu, ko skolā nākas lietot, mājās nav dzirdējis.

Raksta autors L. M. var būt drošs, ka ikviens Edmontonas latvietis, sabiedrisks darbinieks, malā stāvētājs vai jaunbagātnieks — katrs gan, varbūt, drusku savādākā veidā — ar savām domām ir pie mātes Latvijas.

S. Venta, Edmontonā

Emma Kalniņa

MELNAIS ZIRG

DV TEĀTRA KANADĀ 15. O

Annas Brigaderes „Raudupiete" ir viena no tām drāmām, kas stādāma līdzās dažādu tautu klasiskajām traģēdijām un drāmām, kuŗas pārstaigā pasaules skatuves. Tās ir traģēdijas, kuŗu autori līdztekus cilvēku savstarpējām attieksmēm, viņu dzīves sarežģījumiem un to izraisītajai traģikai kā noteiktu caurviju pavedienu risina līdz kādas augstākas varas liktenīgo spēku. Tas ir tas, kas ārpus mums, pāri mums. Par to nevar valdīt, ne arī tam pavēles dot.

Simbols drāmā „Raudupiete" augošajam un nenovēršami darbīgajam spēkam ir Raudupu saimnieku nesavaldāmais, nekādi neiebraucamais zirgs. Plašajā saimniecībā un pārticībā dzīve Raudupu mājās saimnieka un saimnieces starpā ir nepārtraukta cīņa. Spēcīgā Raudupiete nevar pakļaut savu gribu un gaitas tikpat spēcīgam un varmācīga rakstura vīram, kuŗš nereti pātago trakuligo zirgu, lai izgāztu pret sievu krātās dusmas. Abu laulāto starpā iet „cīets pret cietu". Bet pagalmā un staļļos dīdās zirgs, augdams spēkā un negantībā. Draudīgs spīts un cietums aug arī Raudupietes sirdī. Viņas nemieru un neapmierinātību vairo mazā dēla Matīsiņa kroplums. Silta un rāma labestība ir saimnieka radinieka Kārļa rokai. Viņš prot ar tramīgo zirgu apieties. Arī Matīsiņš piekeŗas Kārlim. Raudupietes seja atspīd smaidā, tikai Kārlim ienākot Raudupos.

Notikumi ņem strauju gaitu. Jau lugas sākumā zirgs trakodams nogalina savu pērēju saimnieku. Rauduplete domā, ka viņa nu ir brīva. Tomēr tālākie notikumi sasaista viņu vēl vairāk. Viņas jūtas pret Kārli aug. Tomēr viņš, lai kā saukts un aicināts uz Raudupiem, visu noraida un neatsaucas arī Raudupietes mīlestībai. Saimniecības neveiksmēs, noraidītā mīlestībā un sirds sāpēs viņa sapinas kā sava tumšā zirga pinekļos, kuŗi viņu tur, sasaista, un sirds un prāts sāk aklus maldu ceļus. Raudupiete vēršas cieta un nežēlīga pret Matīsiņu.

Tveicīgā vasaras diena pirms pērkona negaisa Raudupietē iesviež aizdomas, ka zēns ir šķērslis Kārļa ceļā pie viņas; arī greizsirdība izraisās, dzirdot minam kādu meiču sakarā ar Kārli. Tumšais pinekļis aizsiņ sievietes muti, kas pavērusies kliedzienam, lai glābtu klibo dēlu, kuŗu pa logu redz rotaļājamies uz laipas dīķa vi
kliedz un negiāb
slīkst.

Liktenīgi A. B
beigu ainā liek
braukt ar nevald
kapsētu. Bet arī
rast ne miera,
Izrunādamās ar K
mās savā noziegu
jas atpakaļ uz ka
pie sava pajūga,
kas to sagaida
Sai braucienā cil
sirdis nevalda
Zirgs iesviež savu
cēju nāvē, tāpat
pātagotāju saimn

Raudupieti tēlo
pēde. Tēlotāja ie
bet šoreiz viņa tu
un laikā. Toront
piemērotāku tēlo
tei. Viņai daudz d
Tris pirmajās a
notur sevi iekšēj
mā, un nemiers
strupās frazēs
vērstā skatienā.
turas punkti pl
izjūtu izteiksmē.
daļjumu dažādās

Ilma Auseklе

RAUDU

Tu skumjā. ne
Laimes meklēt
Rauduplete.
Kā stirna,
Kuŗu medniek
Tu, galvu iecl
Tik skrien un
Līdz beidzas c
Nav vairs kur
Nav ceļa atpa
Nu sprostā tu
Tu raugies ap
Nav, kurp bē
No sevis, ne r

Visapkārt tu
Saule nespīd
Tik migla b
Tavu prātu
Nav laimes
Nav nekur
Tā atbalss
Bez laimes

Un lepna, gal
Tu aizej mūž

Tik lūdzu es
Dievs,
Dodi mieru,
Tev —
Skumjai, ne
Laimes mek
Raudupietei,

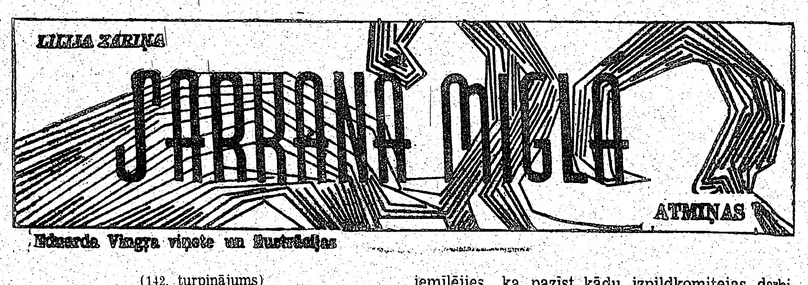

Edzarda Vingŗa vipote un Zustrādijas

(142. turpinājums)

Vanda nav nomierināma. Pamazām uzzinu visu viņas audžu brāļa lietu.

Rūdolfs ar Adolfu iepazinies jachtklubā pie Ķišezera, kur abi konstatējuši kopīgo burošanas kaislību. Tur viņi tikušies it bieži. Reiz Rūdolfs pastāstījis, ka gatavojas precēties, tikai nezina, kur pēc tam ar sievu apmesties. Adolfs kļuvis visai sirsnīgs, radušies kopīgi sarunu temati, norunājuši arvien biežāk tikties. Tā izveidojusies draudzība. Adolfs ar savu parasto šķietamo atklātību stāstījis par savu brāli Rietumos, rādījis pat viņa vēstules, kuŗas gan sūtītas uz vecas radinieces adresi laukos. Piesardzības dēļ, — Adolfs arvien uzsvēris. Viņš rādījis arī to, ko pats prālis raksta. Viņš lūdzis brāli sūtīt saiņus, lai ar tiem varētu palīdzēt vecajam mācītājam atjaunot kaŗa laikā sagrauto dzimtās puses baznīcu... Tas nu Rūdolfu, kas juties gandrīz neērti par šādu drauga uzticēšanos, galīgi pārliecinājis par Adolfa nacionālismu un godīgumu. Taču Rūdolfam, izņēmuma kārtā, patiešām nav bijis nekādu „melno punktu" — slimības dēļ atbrīvots no karadienesta, vecākus nav pazinis, uzaudzis Vandas vecāku ģimenē... Adolfam pacietības tomēr bijis daudz. Abi turpinājuši tikties jachtklubā un buroju kopā neskaitāmas reizes, tikdamies arī citur. Beidzot arī Rūdolfam atslēga bijusi rokā. Viņš drīz vien, it kā starp citu, iemīlējies, ka pazīst kādu izpildkomitejas darbinieci, kas strādā kopīgi ar dzīvokļu daļu... Kontrolēt tādas lietas nevar, — nodomājis Rūdolfs, — bet kas neriskē, tas arī nevinnē. Izpildkomitejas darbiniece, saņemot 13.000 rubļu, devusi pat kvitējumu, tad dažas reizes tikusies ar Rūdolfu, arvien mudinot pacīties. Kad Rūdolfs sācis kļūt uzstājīgāks, viņa piedraudējusi atklāt Rūdolfa sievas radu rakstus... Pēc tam arī Adolfs bijis grūti satiekams. Beidzot Rūdolfam laimējies ar viņu tikties, bet Adolfs, visu uzmanīgi noklausījies, izlicies ļoti izbrīnījies, taisnojies un dievojies, ka šo izpildkomitejas darbinieci — Hertu Adukoni — patiešām tikpat kā nepazīst, vienīgi no citiem drošiem cilvēkiem par viņu dzirdējis, gribējis draugam izpalīdzēt... Tā Rūdolfs palicis neziņā. Taču tik ļoti gribējies par draugu labi domāt.

Hertu Adukoni vēlāk tiesāja. Līdzīgā veidā viņa 13 personām bija „pārdevusi" dzīvokļus, uzdodamās par izpildkomitejas darbinieci. Pircējus viņai piegādājis Adolfs. Pat veselības ministrijas galvenā interniste Zoļina bijusi šo pircēju skaitā. Hertas Adukonēs vārds iegāja padomju un pat Rietumu presē, taču Adolfs palika neminēts. Adukoni notiesāja uz 6 mēnešiem cietumā...

***

Vandas atvaļinājums beidzies. Viņa gatavojas atgriezties Ventspilī. Mēs sēžam kopā un visu atkal un atkal pārrunājam.

Viņas bezpartejiskais paziņa Nikolajs zaudējis darbu. Kā tas noticis, par to detaļas nav zināmas. Zināms vienīgi, ka Adolfs ar vairākiem lieciniekiem „pierādījis", ka Nikolajs pārkāpis dienesta tiesības, ņemdams kukuļus no Vandas audžu brāļa. Rūdolfs tādus esot devis, lai personīgas antipatijas dēļ panāktu krimināllietas ierosināšanu pret godīgo padomju pilsoni Adolfu... Dabiski, viss bija safabricēti meli, bet nekā darīt nevarēja. Nikolajs lieciniekos pazinis privāti ģērbtus čekas darbiniekus, no kā secinājis, ka arī Adolfs atrodas čekas dienestā. Tikai, pēc Nikolaja domām, Adolfa gadījums sevišķs ar to, ka viņš vairāk nekā savu darba devēju la ā strādā pats savām nepiepildāmajām mantkārības tieksmēm.

Nekas nepaliek visu mūžību apslēpts. Arī Adolfa darbība tāda nepaliks. Kāds un kas viņš isti bijis un ko darījis, arī to kādreiz uzzinās, vēlākais tad, kad brīvie latvieši atkal dzīvos savā brīvajā zemē.

Adolfa brālis un citi radinieki Rietumos vēl šodien saņem vēstules ar lūgumiem pēc saiņiem — viņa paša vajadzībām un cēlajam mērķim: dzimtās baznīcas atbalstīšanai. Sevišķi sirsnīgi Adolfs lūdz pašas jaunākās psiholoģijas grāmatas, jo līdzās burošanas sportam viņu tik ļoti interesē cilvēka psīche... Jā, kas gan interesantāks varētu būt par Dieva augstāko radību — cilvēku un tā dvēseles dzīvi ar visām psiholoģiskajām reakcijām?

***

Staļins ir miris, bet cerības nav piepildījušās. Komūnisms nav sabrucis, nav arī izcēlusies revolūcija, kaut augstākie funkcionāri — valsts un partijas vadītāji Kremlī strīdas varas dēļ un nomaina cits citu.

Mans darbs ir interesants un daudzpusīgs, bet nerada īstu prieku, tāpat kā nekas cits to nespēj radīt. Vai vispār jebkad vēl spēšu par kaut ko patiesi priecāties? Vai jebkad varēšu atkal pilnīgi palauties uz kādu cilvēku, ticēt, uzticēties?

Ādas un venerisko slimību katedru pēc profesora Šteina tagad vada profesors Jākobsons — Krievijas latvietis Pēteris Janovičs. Partijā viņš nesastāv, par politiku neinteresējas, piedalās sapulcēs tikai tad, kad tas absolūti nepieciešams. Medicīnas institūtā obligātu sanāksmju tomēr netrūkst.

Reizi nedēļā, pirmdienās, notiek tā sauktās zinātniskās sēdes. Apzīmēju tās par „tā sauktajām", jo pat šīs zinātniskās sanāksmes iesākas un beidzas ar politiskām uzrunām un ziņojumiem, ar dažādiem piemetinājumiem. Dabīgi, bez politikas lasa arī kvalificētus un zinātniskus referātus. Profesori, docenti un asistenti nolasa savus jaunākos pētījumus, eksperimentu rezultātus un atziņas. Tad seko diskusijas. Arī zinātņu kandidāta, doktora, docenta vai profesora grada iegūšanai izstrādātos darbus, pat pa daļām, vispirms jānolasa še, pakļaujoties klausītāju krustugunīm, iekām atļauj tos iespiest. Pēc kārtas nākam priekšā visi, jo katra pienākumos ietelp arī zinātniski darbi. Tāpat neizbēgama kļūst zinātnisko gradu iegūšana minētajās četrās pakāpēs, ja vēlas palikt pasniedzēju vidū.

Otrdienu vakaros jāapmeklē obligātā marksisma - ļeņinisma vakara universitāte, kuŗu mums jābeidz trīs gados. Kāds gods, — pēc valsts eksāmeniem mēs taču būšot ieguvuši otru universitātes diplomu!... Vai patiešām nekad nebūs miera no šīs „mācību mācības" nemitīgas mācīšanās?

Trešdienu vakaros lasām vai klausāmiem, kā nu kuŗo reizi iegadās, ārzemju pēdējos sasniegumus medicīnā. Tas ir jauninājums, kāda Staļina laikā nebija.

Ceturtdienu vakari rezervēti mītiņiem un politisku pamācību stundām, kuŗas gan nenotiek katru nedēļu, bet pēc vajadzības.

(Turpinājums sekos)

EDVĪNS MEDNIS

Vai tu vēl ar

KAŖA

No toposā k

(3. turpinājums)

Vai tādēļ varam vainot tos, kas stipri sarežģītākos kaŗa apstākļos, nav iztu
tā, kā varēja gaidīt? Un vai drikstam vain
tos, kuŗu krišanu vai pakrišanu sekmējis pa
tenis, kādi liktenīgi apstākļi, kuŗi pašī nev
bildēt par sekām, bet mēģina uzvelt atbildību
kas pakritis vai smagi pagrūsts? Un vēl k
vai mūsu atbildība iepretim pašu tautas sieva
meičām bija lielāka nekā būtu bijis krievzem
šos vai arī attieksmē uz politēm? No vienas
tas tā bija, bet no otras — savstarpēja pievilk
ir ļoti dažāda un maiņiga. Kāda poliete var uz
dīt latvietim vēl dedzīgāk tieši tādēļ, ka v
latvietis, kamēr kāda lietuviete par dziļākajā
uzskatīt tikai lietuvieša acis. Un ar latvietēn
tā, ka mēs centāmies tās iespējami saudzēt
sargāt, vismaz prāva tiesa no mums, jo pare
nostāja iepretim sievietei ir — atrasties tās
un sargātāja, nevis iekaŗotāja lomā.

Cilvēki un apstākļi ir dažādi, un tādas
jās arī Maijas un Andrieva attieksmes, jo tā
piejaucies daudz kas klāt, kas nebija ar vēsu
aptvērams. Tā bija savāda, pieaugoša apsē
kas bija pārņēmusi Andrievu. Jo vairāk viņš
atbrīvoties no tās un Maijas tuvuma, jo sn
iegruzdējās tumšā liesma.

Kādā drūmā rudens rītā Andrievs bija
vots no slimnīcas un atnāca pie manis izkrat
di. Viņa acis saguruši liesmoja:

„Miesīgi esmu nu vesels un pēc pāris di
būšu vēl vairāk atguvis spēku, bet garīgi esm
vis vēl slimāks, vēl apsēstāks. Ir neticami,

ATVIJA
AMERIKĀ

STDIENA, 1966. G. 22. OKTOBRIS

A REDAKCIJA TORONTO.
ers — Alfrēds Vinčels, 603 Palmerston
, Ont.; tālr. 531—4533;
ece — Silvija Ancāne, sasniedzama re-
—3339;
— Rūdolfs Norītis, 1749 Victoria Park
rborough, Ont.; tālr. 759—8076;
— Ints Podnieks, 26 Underhill Dr., Don
447—6933;
Valdis Teteris, 17 Chester Hill Rd.,
463—4226.

AKCIJA EIROPĀ:
e, 44 Münster/Westf., Von Elnem Str. 19.
anuskriptus pēc vajadzības īsināt. Ne-
s neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta at-
sastmarka (Kanadā) vai starptautiskais
emēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem
izteiktās domas ir rakstītāja personīgs
dījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.
ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50;
mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu
$16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.
s- sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā
$3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

ESTULES

Līnijām tētā, vanadzes darbojas draudzē
ēr jābūt un Imantā.

Mēs necīnāmies savā starpā,
s izteik- pat tik daudz ne kā Toronto DV
sona re- ar LNAK. Var būt, ka Veltas To-
mentāra mas laikā sabiedriskā dzīve bija
nav do- rosīgāka, bet no tā laika arī sa-
u piezī- glabājušies nesaticības nostāsti.
referā-

Arī DV zemes valdes priekš-
Klīvlendā nieks, viesodamies še nedējas vi-
dū, nevar prasīt, lai vanagi pār-
trauc darbu ziemeļos, Britu Ko-
lumbijā vai citur ārpus pilsētas,
un ierodas uz pārrunām. Še visi
urā rak- nestrādā vienā vietā un vienā
tās pro- maiņā. Valdības darbu netraucē
e veltī piedalīšanās Daugavas vanagos
as Dau- arī še.
no Ed-
s atzītas.

Koeksistences vārdu labāk lie-
tosim runās par lielo politiku,
skaidro, šoreiz labāk lietot sadzīves vār-
00, bet du. Nav nozīmes atturēties no
No tiem pāris angļu valodas teikumiem,
-80, bez- ja bērnam ar to var izskaidrot,
nodaļas ap ko lieta grozās svētdienas
kusi. Zi- skolā. Par nožēlošanu, arī Ed-
ns radās montonā daudzās ģimenēs vecā-
priekš- ki savā starpā sarunājas latvis-
s valdes ki, bet ar bērniem angliski. Tā-
ļas va- dēļ gadās, ka bērns dažu labu
as noda- vārdu, ko skolā nākas lietot, mā-
, varētu jās nav dzirdējis.
tos pa-
ekšnieks Raksta autors L. M. var būt
bailīgas drošs, ka ikviens Edmontonas
rganizā- latvietis, sabiedrisks darbinieks,
„piekārt malā stāvētājs vai jaunbagāt-
ontonā, nieks — katrs gan, varbūt, drus-
aijā sa- ku savādākā veidā — ar savām
ultkvar- domām ir pie mātes Latvijas.

S. Venta, Edmontonā

s? Vai jebkad varēšu atkal pilnīgi pa-
u cilvēku, ticēt, uzticēties?

enerisko slimību katedru pēc profe-
agad vada profesors Jākobsons —
ētis Pēteris Janovičs. Partijā viņš ne-
itiku neinteresējas, piedalās sapul-
kad tas absolūti nepieciešams. Medi-
obligātu sanāksmju tomēr netrūkst.

ļā, pirmdienās, notiek tā sauktās
ēdes. Apzīmēju tās par „tā sauktā-
s zinātniskās sanāksmes iesākas un
tiskām uzrunām un ziņojumiem, ar
netinājumiem. Dabīgi, bez politikas
cētus un zinātniskus referātus. Pro-
un asistenti nolasa savus jaunākos
sperimentu rezultātus un atziņas.
usijas. Arī zinātņu kandidāta, dok-
vai profesora grada iegūšanai izstrā-
pat pa daļām, vispirms jānolasa še,
klausītāju krustuguņīm, iekām at-
st. Pēc kārtas nākam priekšā visi,
ākumos ietelp arī zinātniski darbi.
ama kļūst zinātnisko gradu iegūša-
četrās pakāpēs, ja vēlas palikt pa-

vakaros jāapmeklē obligātā mark-
mā vakara universitāte, kuŗu mums
dos. Kāds gods, — pēc valsts eksā-
ču būšot ieguvuši otru universitātes
Vai patiešām nekad nebūs miera no
ācības" nemitīgas mācīšanās?

vakaros lasām vai klausāmiem, kā
iegādās, ārzemju pēdējos sasnieg
Tas ir jauninājums, kāda Staļina

u vakari rezervēti mītiņiem un po-
bu stundām, kuŗas gan nenotiek
et pēc vajadzības.

(Turpinājums sekos)

Emma Kalniņa

MELNAIS ZIRGS RAUDUPU PAGALMĀ

DV TEĀTRA KANADĀ 15. OKTOBŖA IZRĀDE — A. BRIGADERES „RAUDUPIETE"

Annas Brigaderes „Raudupiete" ir viena no tām drāmām, kas stādāma līdzās dažādu tautu klasiskajām traģēdijām un drāmām, kuŗas pārstaigā pasaules skatuves. Tās ir traģēdijas, kuŗu autori līdztekus cilvēku savstarpējām attieksmēm, viņu dzīves sarežģījumiem un to izraisītajai traģikai kā noteiktu caurviju pavedienu risina līdz kādas augstākas varas liktenīgo spēku. Tas ir tas, kas ārpus mums, pāri mums. Par to nevar valdīt, ne arī tam pavēles dot.

Simbols drāmā „Raudupiete' augošajam un nenovēršami darbīgajam spēkam ir Raudupu saimnieku nesavaldāmais, nekādi neiebraucamais zirgs. Plašajā saimniecībā un pārticībā dzīve Raudupu mājās saimnieka un saimnieces starpā ir nepārtraukta cīņa. Spēcīgā Raudupiete nevar paklaut savu gribu un gaitas tikpat spēcīgam un varmācīga rakstura vīram, kuŗš nereti pātago trakulīgo zirgu, lai izgāztu pret sievu krātās dusmas. Abu laulāto starpā iet „ciets pret cietu". Bet pagalmā un staļļos dīdās zirgs, augdams spēkā un negantībā. Draudīgs spits un cietums aug arī Raudupietes sirdī. Viņas nemieru un neapmierinātību vairo mazā dēla Matīsiņa kroplums. Silta un rāma labestība ir saimnieka radinieka Kārļa rokai. Viņš prot ar tramīgo zirgu apieties. Arī Matīsiņš piekeŗas Kārlim. Raudupietes seja atspīd smaidā, tikai Kārlim ienākot Raudupos.

Notikumi ņem strauju gaitu. Jau lugas sākumā zirgs trakodams nogalina savu pērēju saimnieku. Raudupiete domā, ka viņa nu ir brīva. Tomēr tālākie notikumi sasaista viņu vēl vairāk. Viņas jūtas pret Kārli aug. Tomēr viņš, lai kā saukts un aicināts uz Raudupiem, visu noraida un neatsaucas arī Raudupietes mīlestībai. Saimniecības neveiksmēs, noraidītā mīlestībā un sirds sāpēs viņa sapinas kā sava tumšā zirga pinekļos, kuŗi viņu tur, sasaista, un sirds un prāts sāk aklus maldu ceļus. Raudupiete vērsās cieta un nežēlīga pret Matīsiņu.

Tveicīgā vasaras diena pirms pērkona negaisa Raudupietē iesviež aizdomas, ka zēns ir šķērslis Kārļa ceļā pie viņas; arī greizsirdība izraisās, dzirdot minam kādu meiču sakarā ar Kārli. Tumšais pinekļis aizsien sievietes muti, kas pavērusies kliedzienam, lai glābtu klibo dēlu, kuŗu pa logu redz rotaļājamies uz laipas diķa vidū. Māte neklied un neglābj. Bērns noslīkst.

Liktenīgi A. Brigadere lugas beigu ainā liek Raudupietei braukt ar nevaldāmo zirgu uz kapsētu. Bet arī tur viņa nevar rast ne miera, ne pestīšanas. Izrunādamās ar Kārli un atzīdamās savā noziegumā, viņa kāpjas atpakaļ uz kapsētas vārtiem, pie sava pajūga, pie sava zirga, kas to sagaida braucienam... Šai braucienā cilvēku rokas un sirdis nevalda likteņa grožus. Zirgs iesviež savu neprašas braucēju nāvē, tāpat kā agrāk savu pātagotāju saimnieku.

Raudupieti tēlo Skaidrīte Pūpēde. Tēlotāja iet reti skatuvē, bet šoreiz viņa tur ir un — vietā un laikā. Toronto grūti atrast piemērotāku tēlotāju Raudupietei. Viņai daudz dotību šai lomai. Trīs pirmajās ainās S. Pūpēde notur sevi iekšēji vērstā gruzdumā, un nemiers parādās tikai strupās frazēs un izplatījumā vērstā skatienā. Nav atrasti pieturas punkti plašākām krāsām izjūtu izteiksmē. Ar technisku sadalījumu dažādās plāksnēs rādot

Ilma Auseklе

RAUDUPIETEI

Tu skumjā, nesaprastā
Laimes meklētāja —
Raudupiete.
Kā stirna,
Kuŗu mednieks dzen,
Tu, galvu iecirstu,
Tik skrien un skrien,
Līdz beidzas ceļš.
Nav vairs kurp skriet.
Nav ceļa atpakaļ. —
Nu sprostā tu,
Tu raugies apkārt,
Nav, kurp bēgt
No sevis, ne no citiem.

Visapkārt tumsa,
Saule nespīd vairs.
Tik migla bieziem vāliem
Tavu prātu klāj.
Nav laimes —
Nav nekur — nekur —
Tā atbalss skan.
Bez laimes dzīves nav. —

Un lepna, galvu paceltu,
Tu aizej mūža klusumā.

Tik lūdzu es —
Dievs,
Dodi mieru, mieru
Tev —
Skumjai, nesaprastai
Laimes meklētājai —
Raudupietei.

sīko sievu lielākos vēzienos, minētās trīs pirmajās ainās būtu līdzēts. Virzoties uz lugas beigām, tēlotāja atraisījās, un viņas dabas dotās spējas glāba skatuves pieredzes trūkumu. Kapsētas skatā bija tik spējīš un daudzkrāsains kāpinājums, ka šī aina nedarītu kaunu nevienai Raudupietes tēlotājai. Vēl jāpiemin, ka Skaidrītei Pūpēdei nav nekādas skatuves izglītības un viņa savas veiktās lomas var saskaitīt uz vienas rokas pirkstiem. To ievērojot, viņas Raudupietes veikums jāatzīmē ar atzinību un cieņu.

Edgars Ābele ir Raudupu saimnieks. Īsajā skatā nav nevienas nepiepildītas vietas un neviena nepārdzīvota vārda. Ja ir kustība, tā ir vietā un laikā un izraisas no domas un izjūtas. Ja atceramies E. Ābeles tēloto mīļo, laimīgo Pičuku Silmaču pirtiņā, tad gribas teikt: „Nevar būt!" Bet, skatoties varmācīgo Raudupu, jāsaka: „Tomēr ir! Un tas pats! Edgars Ābele!" Nereti, kā gaŗāmiedams, kā iegriezdamies kādā lomā, viņš pa roku galam izvelk kādu gaŗīgu apliecību un to uzrāda. Tur rakstīts: „Dzimis teātrim."

Latviešu literātūrā sastopami vairāki labdabīgi, rāmi puiši. Viņus mīļo, viņiem uzticas, un viņi nes sev līdz siltu gaismu, paši to neapzinādamies. Tāds tēls ir Kārlis šai lugā. Bet te viņa būtnes siltums ir daļa drāmas katastrofai. Tā ir grūta loma. Ziedonis Upīte visvairāk tuvojies Kārļa neapzinātajam mīļumam, šai lomas grūtākajai daļai, kas, nezinot un nemanot, dara viņu par drāmas tiešo katastrofas cēloni. Ja kapsētas skatā tēlotājam izdotos novērst vienmulību savā izskaidrošanās stāstā, Upīte būtu līdzās E. Ābelem minams kā viens no labākajiem lugā.

Prieks par Intu Purvu Sarmenes lomā, kas nozīmīga drāmas sarežģījumu gaitā. To Inta Purva prata parādīt gan slīpajā izturētajā acu skatienā, gan ziņkāras kūditājas tonī. Jaunajai sievietei grūti turēties vecās sievas stājā un valdīt savas jaunās rokas. Bet liels palīgs ir pašas izstrādātā grima maska.

R. Miglāns kaimiņa Kosas lomā deva to daļu sava vieglā zobgalīgā humora, kas viņam vislabākā daļa skatuvē, ja tikai vieta, kur to parādīt.

Anetei Benconei mātes un vecmāmiņas visās lugās, kuŗās viņa darbojas, jau ir kā lakatiņš, ko uzklāj plecos. Viņa tēlo Raudupietes māti. A. Bencone vairāk izvirzījusi tēlā bijīgo apbrīnu par meitas labklājību un pilnajām bļodām nekā sāpes par viņas likteni. Bet tas ir labs vilciens lomai, pretstatā otras meitas Kristīnes zīmējumam; abas ir dzīvās rezonētājas drāmā. Vijai Varei Kristīnes loma ir visai tuva pašas garīgajai būtnei. Klusināti un smalkjūtīgi viņa slīd līdz smagajiem notikumiem. Iekšēji vērsta, V. Vare ieslīga arī toņa nescēniskajā klusinājumā. Lugas traģiskajā nobeigumā tēlotāja dziļā pārdzīvojumā nespēja balsi sniegt tik vajadzīgo un iederīgo drāmatisko kliedzienu.

Mazā kalpone Anete ir pavisam jaunās tēlotājas rokās. Tā ir Valda Briede. Izrādē „Zelta zirgs" meitene tauras skatos bez kāda teksta. rīkojās tik izteiksmīgi; pirmie soļi uz skatuves ar tekstu viņai, laikam, bija par daudz liels pārdzīvojums: dzīvā tēlotāja jutās nedroša. Tas nevar būt, ka viņa neatgūs savu varēšanu nākošajās izrādēs!

Visjaunākais tēlotājs ir Viktors Skujiņš, Matīsiņš. Sīkais zēns iederējās lielo notikumu vidū ar savu bērna neziņu un vārgo nevarību vajadzīgajā traģiskajā spēkā. Bērns ir laimīgs atrisinājums šai lomai, kuŗai pat lielajās skatuvēs rūpīgi meklē attiecīgu tēlotāju, parasti sievieti.

Izrādi sagatavojis Dzintars Pūpēdis. Grūtajā sagatavošanas darbā ar tādu lugu kā „Raudupiete" viņam nākusi palīgā sagadīšanās ar laimīgi izvēlētiem tēlotājiem. Pēdējais apstāklis arī šķiet deva izrādei atmosfairu, kas tik reti nāk no skatuves pēdējā laikā, pat viesu izrādēs...

Nez', kā veiktos, ja lomas nesadalītos tā, kā tas tagad. Jāievēro, ka neviena tēlotājam nav skatuves izglītības. Ja režisoram ir redzamas dotības tēlu uzbūves darbā un fantazija to apdarē, tad tikpat redzams ir pieredzes trūkums, palīdzot tēlotājiem techniskajā veikumā. Visvairāk to jutusi pati Raudupiete. Tik plašu lomu ar izjūtu vien, kaut tēlotājai tā bagāta, bez noteiktāka formas sadalījuma un izstrādājuma grūti veikt.

Bet latviešu teātrinieku vidū Toronto ir krietns pulciņš spējīgu tēlotāju, to vilū arī Dzintars Pūpēdis. Viens no viņu gribīgākajiem palīgien režijas darbā tomēr būs, laikam, — Dzintars Pūpēdis.

Viņam labs un apdāvināts līdzgaitnieks ir dekorātors Valdis Vare.

Top izstāde jubilejas zīmē

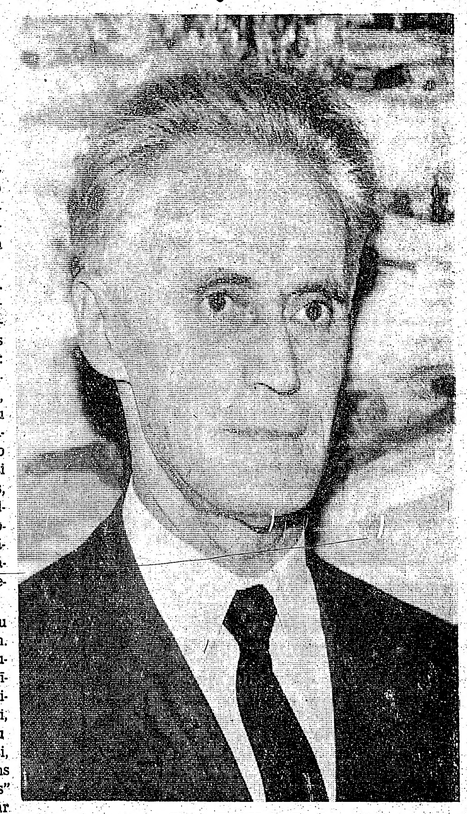

Gleznotājs Jānis Zuntaks
Foto: J. Liģers

Mākslinieka Jāņa Zuntaka gleznu izstādi Toronto atklās 27. oktobrī plkst. 8 vakarā Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu zālē, un tā būs atvērta līdz 6. novembrim: sestdienās un svētdienās no pl. 2—9 vakarā, pārējās dienās no plkst. 6—9 vakarā. Šī būs viena no J. Zuntaka lielākajām izstādēm un notiks jubilejas zīmē, jo 16. septembrī māksliniekam pieplidījās 60 gadu, no kuŗiem lielākā daļa aizvadīta gleznotāja un skolotāja gaitās.

Vairāk nekā 8 gados, kopš J. Zuntaks ar ģimeni ieradās Kanadā no Arģentīnas, jau notikušas 15 viņa izstādes lielākajos latviešu centros Kanadā un ASV: Bostonā, Saginavā, Detroitā, Čikagā, Kalamazū, Grand Rapidos, Montrealā, un vairākās „Jāņu izstādēs" Sidrabenē, kad tur sarodas lielāks līgotāju pulks no malu malām. Vai tas ir tikai joks, vai kurioza sagadīšanās, taču Kanadas latviešu „galvaspilsētā" Toronto līdz šim nav notikusi neviena J. Zuntaka patstāvīga izstāde. Vai patiešām „pravietis" pašu mājās nebūtu cienīts? Taču ne.

J. Zuntaks ir viens no mūsu vispazīstamākajiem gleznotājiem. Seviški pēdējos gados viņš kļuvis krāsu vilcienos košāks, sulīgāks un dzīvāks. Vai tie ir viņa brieduma gadu zelta augļi, vai pārstaigāto svešo zemju vērojumu un pieredzes rezultāti, bet šodien katrs viņa triepiens uz audekla ir īsti „zuntakisks" un katra glezna runā pati par sevi, ir mākslas darbs, kuŗa pamatos likta stingra Latvijas akadēmijas skola un technika. Ar vienu kāju jubilārs stāv vēl latviešu veco meistaru un tradiciju klasē, bet nav noraidīgs pret jaunajiem meklējumiem, noviržieniem un modernā laika gleznotājiem, ja vien tie „neizlec no rāmjiem".

Jānis Zuntaks Latvijas mākslas akadēmiju beidza 1939. gadā — Ģ. Eliāsa figurālo meistardarbnīcu ar diplomdarbu „Zvejnieki ostā". Tālāko gadu darbā viņa sirds un domas tomēr arvien vairāk nosliecās uz dabas skaistuma iemūžināšanu, un tā vispopulārākās ir viņa krāsu bagātās ainavas. Līdztekus mākslinieka darbam J. Zuntaks sāka skolotāja gaitas „savā pusē", kur dzimis un audzis, dzintarjūras krastā — Liepājā. Bēgļu gaitas viņu aizveda Vācijā, Augsburgā, kur pazīstamu latviešu gleznotāju pulkā (J. Zvirbulis, H. Sils, M. Krūmiņš, A. Ogule u.c.) ritēja ražens darbs, mācot arī latviešu jauno audzi. Kad sākās izceļošana un latvieši Vācijas bēgļu nometnēs zīlēja un apsprieda nākotnes izredzes svešajos krastos, J. Zuntaks izvēlējās ceļu uz Arģentīnu. Darbu un dzīvi 10 gadu viņš atstāja lielajā Buenosairesas pilsētā, kur strādāja par zīmētāju kādā spiestuvē, kopā ar otru latviešu gleznotāju — Gvido Brūveri. Kanadā J. Zuntaks ieradās 1958. gadā un kopš šā laika visa viņa ģimene ir aktīva Toronto latviešu sabiedriskajā dzīvē un darbā.

J. Zuntaks ir rosīgs latviešu mākslinieku vienības Latvis darbā, piedalījies visās šīs vienības izstādēs, kādu laiku pildījis arī Latvja priekšnieka pienākumus. Savai jubilejas izstādei Toronto mākslinieks izraudzījis ap 30 darbu. J. Vairdotis

Hon. J. Keiller Mackay & Mrs. Mackay protektorātā

GUNDEGAS CENNES

GLEZNU IZSTĀDI

atklāj sestdien, š. g. 29. oktobrī, plkst. 4 p.p.

W & W Yonge galerijā, 830 Yonge St.

Izstāde ilgs līdz š. g. 12. novembrim.

Galerija atvērta darbdienās no plkst. 11 līdz 6 p.p., ceturtdienās līdz plkst. 10 vakarā.

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

„Kristīgā Balss" Nr. 10, Amerikas latviešu baptistu apvienības mēnešraksts, šāgada oktobŗa burtnīca, redaktors R. Ekšteins, 16 lpp.

EDVĪNS MEDNIS

Vai tu vēl arvien tici liktenim?

KAŖA LAIKU STĀSTS

No topošā krājuma „Vīri un likteņi"

(3. turpinājums)

Vai tādēļ varam vainot tos, kas citos, stipri sarežģītākos kaŗa apstākļos, nav izturējuši tā, kā varēja gaidīt? Un vai drīkstam vainot arī tos, kuŗu krišanu vai pakrišanu sekmējis pats liktenis, kādi liktenīgi apstākļi, kuŗi paši nevar atbildēt par sekām, bet mēģina uzvelt atbildību tam, kas pakritis vai smagi pagrūsts? Un vēl kas, — vai mūsu atbildība iepretim pašu tautas sievām un meičām bija lielāka nekā būtu bijis krievzemē, leišos vai arī attieksmē uz polietēm? No vienas puses tas tā bija, bet no otras — savstarpēja pievilkšanās ir ļoti dažāda un maiņīga. Kāda poliete var uzsmaidīt latvietim vēl dedzīgāk tieši tādēļ, ka viņš ir latvietis, kamēr kāda lietuviete par dziļākajām var uzskatīt tikai lietuvieša acis. Un ar latvietēm bija tā, ka mēs centāmies tās iespējami saudzēt un pasargāt, vismaz prāva tiesa no mums, jo pareizākā nostāja iepretim sievietei ir — atrasties tās sarga un sargātāja, nevis iekarotāja lomā.

Cilvēki un apstākļi ir dažādi, un tādas izrādījās arī Maijas un Andrieva attieksmes, jo tām bija piejaucies daudz kas klāt, kas nebija ar vēsu prātu aptverams. Tā bija savāda, pieaugoša apsēstība, kas bija pārņēmusi Andrievu. Jo vairāk viņš centās atbrīvoties no tās un Maijas tuvuma, jo smagāk iegruzdējās tumšā liesma.

Kādā drūmā rudens rītā Andrievs bija atbrīvots no slimnīcas un atnāca pie manis izkratīt sirdi. Viņa acis saguruši liesmoja:

„Miesīgi esmu nu vesels un pēc pāris dienām būšu vēl vairāk atguvis spēku, bet garīgi esmu kļuvis vēl slimāks, vēl apsēstāks. Ir neticami, ka tā varējis notikt ar mani, taču šis eņģelis patiešām ir velna skuķis. Kad rītos kaut kur tuvumā iekļabējās papēdīši, man šķita, ka noticis brīnums, ka tā ir viņa, nāk tieši pie manis. Un tad saniknojos lielās dusmās, ka viņa nenāca. Ja manī paraudzījās kāda māsa, tūlīt sajutu zilgani iepelēko acu pieskaršanos, aiz katras blūzes vai blūzītes pacilāšanās samaņiju . . . Ak, labāk par to nerunāt!"

Klausījos viņa atklāsmē un vēroju piesarkušās acis. Nešaubījos, ka viņš pārspīlē, un tas apstiprināja manas aizdomas, ka sieviete lielā mērā nav nekas cits, kā mūsu iedomas vai apsēstība, ko apliecina arī tas, ka viņas pašas viena otrā nekā mistiska vai maģiska nesaskata. Viņu sarunas lielā mērā grozas ap stipri ikdienišķām lietām: kā piesaistīt sev to, kas vēl nav piesaistīts, kā apkopt bērnus vai sagatavot pusdienas, kā vecu vīriešu platmali pārvērst modernā dāmu cepurē. Bija jau arī izņēmumi kā, piemēram, mūsu Maijiņa, bet nācās grūti paredzēt, kas ar viņu notiktu, kad arī viņa pārvērtīsies Maijā. Bet liela un pieaugoša mistika radās, ja sieviete ienāca maģiskajā aplī — vīrieša tuvumā, kad viens spēks atraisīja un pievilka vai arī atgrūda otru. Tad eksplozija notika tūlīt vai tikai mazliet aizkavējās.

Andrievs bija nojautis vai arī uzminējis manas domas, jo turpināja:

„Ir jau smieklīgi — bēgļu skuķis, Jelgavas meitene. Nekā vairāk. Pie tam pavalkātā kleitiņā ar ieaustām rudzu puķēm un āboliņa lapām, tikko nojaužami salāpītām zeķēm kājās . . . Bet reiz ķēniņa Dāvida acis saistīja sieva, kuŗai nebija pat zeķu ap stilbiem, un viņš vairs nespēja no tiem novērst skatienus, kaut tos lutināja un bija lutinājušas tik daudzas . . . Lai tuvotos viņai, Dāvids lika nogalināt Uriju, viņas vīru, izvietojot to bīstamākajā vietā kaujas laikā. Un kas viņa bija? Tikai iedoma un apsēstība, bet viņas dēļ līdz šai dienai uz ķēniņa vārda krīt ēna! Un sievietes arī bijušas visur, viņas vijušās ap visiem, pat ap dižāko un cēlāko Tēlu, pie kam dažām Viņš bija ļāvis savā tuvumā it kā ieskābt. Bet to nevar sacīt par Mariju Madaļu vai, lepnāk izsakoties, Mariju Magdalēnu . . . Tā viņas ar savām sievišķīgajām īpašībām iekļuvušas un palikušas pat mūsu grāmatu grāmatā, tikai nav labi viņas skatīt te — piefrontē.

Brīdi klusējis, viņš turpināja:

„Sievietes neuzlaiž kaŗa kuģos, zinot, ka viņas ir bīstamākās mīnas, virsūdens mīnas. Un tāds pats, tikai vēl sarežģītāks kaŗa kuģis ir fronte, arī šī Rīgas piefronte. Es nerunāju par šādiem tādiem skuķiem, ar kuŗiem var viegli izpriecāties un pēc tam palādēt, kaut vai kaŗa slimnīcā. Tu jau pats labi zini, par ko runāju un domāju. Un mans stāvoklis ir grūts, smagāks nekā Dāvidam. Viņš bija ķēniņš, un viņa priekšā bija Urija, kuŗu varēja iznīcināt, kamēr manā priekšā ir . . ."

„Iedoma, slima iedoma, draugs, nekā cita!" es viņu pārtraucu. „Palūdz pulka komandieri, lai tevi kaut kur aizkomandē; pieteicies kādos kursos vai arī biežāk aprīvējies aukstā ūdenī . . . Līdzīgi tev saslimst un zaudē ēstgribu arī skuķi, tikai tevī daudz ko sarežģī dēmona komplekss, kas ir tik tipisks mūsu gados, kad iedomājamies, ka esam ļauni, ka dzīve mūs nepieņem, ka pāri mums nenolīst slava, ka mūs pestīt, paglābt, izraut no ļaunuma un neveiksmēm var tikai Tamara, jauna un nevainīga Tamara ar lielu sirds dedzi, kuŗa var saukties arī — Marija . . . Tevi māc tikai šis dēmona komplekss, tikai tas."

„Ak tā? Tevi tāds vairs nemāc, jo esi paspējis saskatīties, varbūt pat jau tuvāk aprunāties ar viņu, kamēr biju prom? Saki, atzīsties!" Andrieva acis ļauni iegailējās spējās aizdomās.

Es apvaldījos un mierīgi atteicu:

„Nieki, muļķības . . . Viņa ir par labu mums abiem. Mūsu pienākums drīzāk ir viņu sargāt nekā uzmākties. Tu vēl daudz kā nezini. Viņa ir pavisam citāda."

Andrievs spēji piecēlās:

„Hahā . . . Neturi mani par tādu muļķi, kāds neesmu, un nebaro mani ar tukšiem izskaidrojumiem! Es zinu pats . . . Es zināšu, kas man darāms!"

Un durvis aiz viņa nikni aizcirtās.

Tā biju pietiekami brīdināts, tikai vēl neapzinājos stāvokļa nopietnību.

Viņš bija tiešām apmāts. Iespējams, ka tā bija viņa pirmā mīlestība, pirmā saskarsme ar tik tīru jaunavu, kuŗa viņā sabangojusi ne vien gaišos, bet arī tumšos spēkus.

Joprojām daudz kas nav izprotams un tiek bieži pārprasts. Toreiz arī es biju jauns un nepiedzīvojis, līdzīgi daudziem citiem, un tā īsti nespēju saskatīt un izprast šo tumšo un gaišo spēku cīņu Andrievā un arī citās dvēselēs. Es arī nezināju, ka sieviete ir liesma, kas viskarstāka, ja neskar tieši pašu, bet kādu citu. Tāpat es nezināju, ka sieviete ir kauss, kas stiprināts un atjaunots gadu tūkstošos, no kuŗa mēs visbiežāk saņemam vērmeles, lielu rūgtumu, bet reti kad saldmi. Par to pārliecinājušies daudzi, pat ķēniņš Dāvids, kad Urijas ēna pielēja klāt vērmeles velti iecerēto baudu kausā. Tādas vērmeles, kas padara iecerēto saldmi rūgtu, un liesmas, kas dedzina tukši un gausi, vērojamas jo bieži, tikai daudzi to neapzinās un negrib ar to rēķināties. Pie visa vainīgas dīvainās ilgas, maģiskās alkas, kas iemestas vīru un zēnu asinīs, solot visa piepildījumu tikai sievietē. Ir liels pārpratums iedomāties, ka tas pirmā un galvenā kārtā būtu asu un rupju vīru tīksmju apmierinājums, jo viss ir daudz smalkāks, noslēpumaināks, nepārvaramāks, kas dzen jaunu zēnu pie meitenes, liek traukties vīram pie sievietes un — smagi vilties, ja piepildīta tikai viena daļa un vēl pie tam vienīgi rupjākā no iekārēm, jo aicinājums bijis daudz smalkāks, lielais vilinājums daudz noslēpumaināks.

(Turpinājums sekos)

LATVIEŠU NACIONĀLĀS JAUNATNES APVIENĪBAS 12. KONGRESĀ HAMILTONĀ

Uzņēmumā pa kreisi: Bijušais LNJAK vicepriekšsēdis Arnolds Smiltnieks ieteic kongresam nākošās valdes sastāvu; aizmugurē Hamiltonas jaunatnes pulciņa Rota priekšsēdis Jānis Ozols.
Vidējā uzņēmumā: Paneļdiskusiju laikā (no kreisās) Pēteris Miķelsons no Montrealas, Māra Ezerkalne no Hamiltonas, Modris Zandbergs no Sv. Katrīnām, Dzidra Stirāja no Londonas ,Aucklis Zaķis no Toronto, Laima Lange no Otavas un Imants Šķobe no Toronto.
Uzņēmumā pa labi: Andris Kalupnieks kongresa ballē „kronē" balles karalieni Eriku Brozovski no Filadelfijas; pa labi galma dāmas Silvija Plīse no Toronto un Sniedze Runģe no Kalamazū. Foto: O. Sils

Arī turpmāk privāta akciju sabiedrība

(Pārnesums no 1. lpp.)

spēja gūt visu akcionāru piekrišanu, jo, kā adv. A. Zutis paskaidroja, katram no tiem ir zināmas priekšrocības, bet arī nevēlamas puses. Pašreizējos apstākļos valde var izdarīt arī zināmus aizņēmumus, bet pilntiesīgu akciju izplatīšanā tā ierobežota ar akcionāru skaitu. Pāriešana uz publisku akciju sabiedrību valdei dotu brīvas rokas akciju izplatīšanā un valdības iestādēs pārmaiņu akceptēšana nesagādātu nekādas grūtības. Tomēr akcionāru šaubas par pārmaiņu nepieciešamību balsojuma bija visai nepārprotamas. No lielākajiem akcionāriem par valdes ierosinājumu balsoja vienīgi Sv. Andreja draudze ar 88 akcijām, bet pretim balsoja lielākā akciju turētāja Skolu fonds ar 239 akcijām un TLB ar 175 akcijām, kamēr DV ar 131 akciju atturējās. Balsošanas brīdī kopīgais pārstāvēto akciju skaits bija 1089. Kā jau akciju sabiedrību dzīvē parasts, lēmumu pieņemšanu izšķir lielākās akciju turētājas, un šis apstāklis spilgti parādījās arī Latviešu nama ārkārtas sapulcē.

Ja, pieņemot pirmo valdes priekšlikumu par iecerētās piebūves vēlamību, akcionāri bija vairāk turpmāko darbu jau netieši saistījuši ar paplašinātu līdzekļu sagādi, tad, noraidot nākošo priekšlikumu par akciju sabiedrības pārveidošanu, praktiskais izkārtošanas veids ievērojami apgrūtināts. Tādēļ Dr. P. Bārdiņš izteica jaunu ierosinājumu, kas uzdod akcionāriem rūpēties par akciju kapitāla palielināšanu. Šo priekšlikumu pieņēma ar 26 balsīm, atturoties 2. Iecerētās jaunbūves īstenošana tagad vairs nav tik daudz valdes, kā pašu akcionāru, t.i. latviešu organizāciju un draudžu ziņā, un tām nāksies nopietni padomāt par nepieciešamo līdzekļu sagādi. Sekmes, protams, savukārt atkarāsies no ikviena latvieša apziņīgas atsaucības.

Sapulces beigās valdes priekšsēdis I. Zamlovskis nolasīja dāmu komitejas darbinieces E. Galdiņas vēstuli, kurā bija vairāki jautājumi par valdes darbības skaitliskajiem pārskatiem. No S. Zaķes paskaidrojumiem izrietēja, ka valdes darbības pārskatus bieži vien iztirzā arī dāmu komitejas sēdēs, bet E. Galdiņa nav varējusi tajās piedalīties. R. N.

ANDREJSONS
APDROŠINA
463-7313

AICINĀJUMS

Atsaucīga sirds ir tikai tā, kas nevar vienaldzīgi noraudzīties līdzcilvēku bēdās un priekos. Tagad jautāsim sev — vai arī mums tāda ir?

Šāds jautājums laikam visbiežāk nodarbina mūsu domas, kad jūtama Ziemsvētku tuvošanās.

Arī šogad DV Kanadā rīko savu tradicionālo Ziemsvētku tirdziņu, kas, atsaucīgu sirdžu veicināts, ienes līdzekļus, ar kuriem iepriecināt dzīves pabērnus.

Kā jau katru gadu, arī šogad lūdzam Jūs palīdzēt sekmēt aprūpi, ziedojot mantas vai naudā. Ziemsvētku bazāram domātie ziedojumi sūtāmi A. Ancānam, 491 College St., Toronto 4, Ont.

M. Jonāne, Kanadas vanadžu priekšniece
E. Krūka, DV Kanadas valdes priekšsēdis

Izstādes atklāšanas dalībnieki sumina gleznotāju Arnoldu Nuliti viņa 70 mūža gadu darbu skatē: no labās — A. Nulītis, koktēlnieks H. Mercs, dzejniece V. Toma, Kanadas DV valdes sekretārs K. Bencons u. c. Foto: JAK

VETERĀNI IEPAZĪSTAS AR ARMIJAS MODERNIZĒJUMIEM

Viena no vecākajām Kanadas armijas vienībām ir milicijas pulks, kurš tagad pārdēvēts par Generālgubernātora jātnieku gvardi. (Governor General's Horse Guards). Gvarde tagad ievērojami modernizēta un apgādāta ar jaunāko armijas apbruņojumu un satiksmes līdzekļiem. Pie tās joprojām pastāv viens jātnieku eskadrons — galvenokārt reprezentatīvām parādēm un svinīgām goda sardzēm, tā attaisnojot jātnieku gvardes nosaukumu. Gvardes virsnieku vidū ir arī vairāki jaunās paaudzes, un ar viņu starpniecību 12. oktobrī bija noorganizēta baltiešu kara veterānu uzņemšana gvardes mītnē — Dennison Armories, Toronto.

Ar gvardes vēsturi, apmācību taktiku un apbruņojumu baltiešu kara veterānus iepazīstināja gvardes komandieris ģenerāļleitnants P. Hanters, apmācību vadītājs majors Robertsons un citi virsnieki. Vasarās gvarde vada arī studentu un vidusskolēnu militārās apmācības, pie kam apmācību laikā tiem maksā parastās armijas algas. Viena no jātnieku eskadrona parādēm paredzēta arī 6. novembrī. Torontiešiem to varēs noskatīties pie vecās pilsētas valdes ēkas.

Baltiešu vārdā par draudzīgo uzņemšanu jātnieku gvardei un virsniekiem pateicās lietuviešu kara veterānu vadītājs S. Jakubaitis. No latviešiem piedalījās O. Perro ar dzīvesbiedri, V. Cinis, E. Ozols, V. Brasliņš un O. Kļavenieks. R. N.

PIRMĀS ZIEMEĻAMERIKAS BALTIEŠU MEISTARSACĪKSTES SAUŠANĀ

Baltiešu sadarbība kā Kanadā, tā arī ASV jau agrāk izpaudusies dažādos veidos, galvenokārt nacionāli politiskā, kultūrālā un vispār sabiedriskā darbā, kā arī kopīgās sporta sacensībās. Tagad baltiešu draudzības un sadarbības paplašināšanai rīko arī pirmās meistarsacīkstes šaušanā visas Ziemeļamerikas mērogā. Šīs sacīkstes organizē Ziemeļamerikas baltiešu atlētu savienība (North American Baltic Athletic Federation), kuras sēdeklis ir Klīvlendā. Meistarsacīkstes notiks 29. un 30. oktobrī Lietuviešu mednieku un makšķernieku kluba lauku īpašumā Giedraitis. Tas atrodas dienvidrietumos no Hamiltonas, Oneada pašvaldības robežās York Road. Tuvāku informāciju par nokļūšanas iespējām sniedz A. Šimkevicius (968 Upper James St., Hamilton, Ont., tālr. 112-416-383-2169).

Meistarsacīkstēs var piedalīties visi baltiešu šāvēji, neatkarīgi no piederības kādai organizācijai. Šaušanas sacīkstes paredzētas individuāli un vienībām, pie kam individuālajā vērtējumā apbalvos trīs pirmo vietu ieguvējus, bet vienībām tikai uzvarētājus. Sacīkstes notiks visās šaušanas disciplīnās ar 22. kalibra sporta un sacīkšu šautenēm, kā arī 22. kalibra pistoļu šaušanā pēc starptautiskiem noteikumiem. Meistarsacīkšu ietvaros paredzēta arī māla baložu šaušana, bet ārpus tām arī t. s. titaru šaušanas sacensības, kuŗās aicināti piedalīties arī interesenti no skatītāju vidus.

Dalībniekiem jāpieteicās līdz 24. oktobrim pie savas tautības pārstāvja. Latviešiem pieteikšanās pie K. Deklava (123 Huron St., Toronto 2B, Ont., tālr. 364—0753). R. N.

LATVIEŠU APRIŅĶIS

Latviešu lauksaimniecības biedrība 15. oktobrī bija rīkojusi Pļaujas svētku sarīkojumu, kuŗā svētbrīdi vadīja māc. A. Briedis. Par latviešu nacionāli sabiedrisko dzīvi un politisko stāvokli runāja LNAK valdes priekšsēža vietnieks T. Kronbergs. Sarīkojumu atklāja un vadīja biedrības valdes pr-dis A. Vaivads,un tajā piedalījās vairāk par 60 dalībnieku. Nobeigumā notika sviesīgs vakars.

NO ZVIEDRIJAS
Endel Koks
GLEZNU IZSTĀDE
BERGDON GALERIJĀ
180 Davenport Rd., Tor.
TĀL. 924—3865
No 21. oktobra līdz 5. novembrim. Atvērta no pl. 10 rītā līdz 5 p.p.
Ceturtdienās līdz pl. 9 vak.

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRIBA
LATVIAN (Toronto) CREDIT UNION LTD.
izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz personīgos aizdevumus, maksā gadā 4% par krājnoguldījumiem un 3½% par summām čeku kontos, pieņem maksājumus par telefona, elektrības, gāzes un ūdens rēķiniem, pārdod naudas pārvedumus un ceļotāju čekus, piešķir aizdevumus pret nekustamu īpašumu pirmām hipotēkām.
491 College Street, Toronto 4,
Latviešu namā, telefons: 924-2775.
Birojs atvērts pirmd. līdz piektd. no pl. 12—8 vakarā, bet sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1.00 dienā.
Kreditsabiedrības aktīvs 1966. gada 31. jūlijā bija $1,605,640.

TORONTO ZIŅAS

TLB šacha sekcijas pirmā sanāksme un spēles notiks 23. oktobrī plkst. 3 pēcpusdienā Latviešu namā. Aicināti ierasties visi šacha spēles cienītāji.

Mākslinieka Visvalža Reinholda gleznu izstādi Toronto izglītības pārvaldes telpās 17. oktobrī atklāja J. V. Mills, norādot, ka šādām izstādēm ievērojama nozīme skolotāju un vispār izglītības darbinieku mākslas vispusīgā izpratnē. Arī sabiedrības interese par mākslu pieaug, tādēļ V. Reinholda gleznu izstādei ievērojama mākslinieciska nozīme vispār. Izglītības pārvaldes mākslas direktors H. Daierlems uzrunā pakavējās pie mākslas izstāžu organizēšanas un nozīmes. No 38 V. Reinholda gleznām 5 nāk no privātām kollekcijām, pēc izstādes atklāšanas pārdeva 6, bet dažas bija pārdotas jau pirms atklāšanas. Pēc 6 gadu pārtraukuma šī ir mākslinieka otra patstāvīgā izstāde Toronto. Abstraktā stila gleznu vidū vairākas ir gleznas-skulptūras, kurām V. Reinholds sevišķi pievērsies pēdējā laikā. Izstāde turpināsies līdz 28. oktobrim un atvērta darbdienās (sestdienas ieskaitot) no plkst. 10 rītā līdz 10 vakarā.

Ap 60 TLTA ģimnazijas audzēkņu 16. oktobrī piedalījās izbraukumā uz latviešu īpašumu Happy Hills pie Orandzvilles. Skolotāju E. Ezeras, E. Zuntakas, A. Liberes un H. Miķelsona vadībā ģimnazisti pavadīja patīkamu rudens pēcpusdienu brīvā dabā gan sporta nodarbībās, gan pastaigās kalnainajā apvidū. Izbraukumu organizēja pašreizējā absolventu klase ar G. Siliņu un V. Jānu inicātoros, un tas uzskatāms par labi izdevušos, par ko pateicība pienākas arī visiem Happy Hills īpašniekiem.

DV teātŗa Kanadā jaunie studētās lugas „Raudupiete" pirmizrāde Toronto 15. oktobrī Sv. Andreja baznīcas telpās bija pulcinājusi ap 300 skatītāju. Šī bija viena no nedaudzajām izrādēm Toronto, kas sākās precīzi paredzētajā laikā. Tā, paredzams, dos ap 200 dol. atlikumu. Nākošās izrādes notiks 22. oktobrī Londonā un 3. decembrī Filadelfijā, bet nākošā gada 14. janvārī Hamiltonā, pēc tam eventuāli arī Klīvlendā. Ar „Raudupieti" DV teātris Kanadā piedalīsies arī novembrī notiekošajās teātŗa dienās Toronto.

Zviedrijā dzīvojošā igauņu mākslinieka Endela Koka gleznu izstādi Toronto 21. oktobrī atklās Bergdona mākslas galerijā (180 Davenport Rd.). Izstāde turpināsies līdz 5. novembrim.

The Women's College Hospital jau tagad organizē Ziemsvētku dāvanu pārdošanu, lai gūtu ienākumus slimnīcas jaunbūvei, bet interesentiem iespēju priekšlaikus izdevīgi iegādāties dāvanas. Tirdziņš iekārtots slimnīcas Recreation Room (Burton Hall, 60 Grosvenor St., divus blokus uz ziemeļiem no College St., rietumos no Bay St.). Tirdziņš darbosies 27. oktobrī no pl. 7—10 vakarā, 28. oktobrī no pl. 4—10 vakarā un 29. oktobrī no pl. 10—5 pēcpusdienā.

DV Toronto nodaļas un TLB kopīgi rīkotajam Mārtiņvakaram, kas notiks 12. novembrī plkst. 7.30 vakarā Latviešu namā, rīcības komisijā izraudzīti P. Broks, O. Kļavenieks, V. Bebre, O. Indzers, A. Šterns un E. Āpše. Programmu ievadīs DV Londonas nodaļas vanadžu kopas prof. E. Bērziņas vadībā iestudēts J. Kūļa (Anglijā) Mārtiņu uzvedums, piedaloties 15 dalībniekiem. Spēlēs A. Virbuļa deju kapella. Ieejas maksa 2 dol.

TLB sestdienas skolas vecāku sapulce notiks 25. oktobrī plkst. 7.30 Latviešu namā. Ja šai laikā nebūs ieradies statūtos noteiktais dalībnieku skaits, tad plkst. 8 vakarā sapulce būs pilntiesīga pie jebkuŗa ieradušos skaita.

Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas sapulces, kas notiek pa diviem gadiem reizi, parasti tiek sasauktas gada sākumā. Šogad dažu tehnisku iemeslu dēļ tas nebija iespējams, kādēļ sapulce notika 16. oktobrī. Tā komitejas priekšnieces un kasieres ziņojumi aptvēra 2 gadu darbības laiku līdz šā gada 1. janvārim. Pr-ce L. Jansone sniedza vispārēju ziņojumu par sarīkojumiem, kuŗu vidū lielākie bijuši gadskārtējie Ziemsvētku tirdziņi, koncerti, loterijas un draudzes vakari. Bez tam dāmu komiteja aktīvi piedalījusies dažādos sarīkojumos Saulainē un vispār draudzes darbā, kā arī vairākos latviešu sabiedriskos pasākumos Toronto. Kasiere A. Krūgere ziņoja, ka līdz 1. janvārim komiteja ieņēmusi 16,034,72 dol., bet izdevusi 14,343,18 dol., kas gada sākumā deva 1,691,54 dol. atlikumu. Lielāko atlikumu parasti dod Ziemsvētku tirdziņi, un pēdējos divos gados tie devuši 3,718 dol. Vairāk par 500 dol. atlikumu dod arī gadskārtējās mantu loterijas. No saviem līdzekļiem dāmu komiteja 7000 dol. devusi baznīcas ērģeļu iegādei, 1067 dol. vispārēja inventāra papildināšanai, 985 dol. koncertflīģeļa pirkšanai un pa 500 dol. baznīcas fondam un altāŗa segas iegādei. Palīdzības darbam Kanadā komiteja izdevusi 969 dol., bet ārpus Kanadas 442 dol. No 16 kandidātēm nākošam darbības posmam valdē ievēlēja priekšnieci L. Jansoni, par viņas vietniecēm L. Lūsi un N. Tanni, sekretāri B. Tiltiņu ar palīdzi A. Kaļiņu, kasieri A. Krūgeri ar palīdzi E. Buku, saimniecības nozareș vaditāju V. Laugi un palīdzes A. Treiguti un V. Luci, bet par mantzinēm E. Barušu un M. Sprogi. Sapulcē piedalījās 20 dalībnieču, to vadīja L. Jansone, bet protokolēja B. Tiltiņa.

Latviešu baptistu draudzes 15. gadasvētki 16. oktobrī Walmer ielas baznīca bija pulcējusi ap 700 dalībnieku. Koncerta daļā piedalījās Čikagas, Klīvlendas un Toronto draudžu kori ar kopskaitā 60 dziedātājiem diriģentu A. Purva un V. Mūrnieka vadībā ar Z. Vīķi pie ērģelēm. Solodziesmas dziedāja soprāns M. Cakare no Čikagas un T. Barbins no Klīvlendas. Svētku dievkalpojumu vadīja draudzes māc. R. Ekšteins, bet runu teica Amerikas latviešu baptistu apvienības priekšnieks māc. Fr. Čukurs no Bukskauntijas, kā arī Čikagas draudzes jaunais māc. R. Andermanis, kas tikai nesen ieradies no Brazilijas. Nobeigumā notika māsu pulciņa rīkotais sadraudzības tējas vakars, kuŗā bija ap 200 dalībnieku.

Sveicam
ILMĀRU JANKOVSKI
50. šūplasvētkos!
DV Toronto saime

Latvijā Amerikā" parādījās kāda latviešu vēstule, kuŗas autors nikni, citējot dažādus „neapstrīdamus" avotus, nostājās pret pretkomūnistisko krievu organizāciju NTS, kādēļ izgāja uz Čikagu pēc materiāla veikalu citātus pārbaudīt. Tā nu ar visiem citiem pārdevējs, dažu senta nākšanu rādīja uz kādu gadā iznākušu bez maskas" papīra smaka dvīņu māsa kengu brošūru vas Vanagi" citāti vārdu kas minētajā notās bildes ņēmumiem tā labs piemērs su patrioti mūnistu prov kas, nemaz n tēt pret o sekmīgi cīnā

Dedzīgas darbošan

BĪSKAPAM JĀZEPAM RA

Bīskaps Jāzeps un K. Borisa

Uz 80 mūža gadiem 25. oktobrī atskatās bīskaps Jāzeps Rancāns Grand Rapidos. To atcerēsies visa latviešu katoļu saime brīvajā pasaulē un dzimtenē, bet Grand Rapidos 23. oktobrī notiks plašākas gavilnieka godināšanas svinības, kuŗas organizē Amerikas latviešu katoļu apvienība saziņā ar vietējo katoļu draudzi.

„Latvija Amerikā" līdzstrādnieks lūdza gavilnieku pastāstīt par savu dzīvi un nozīmīgākajiem notikumiem. Še paša jubilāra stāsts:

„Esmu dzimis Ludzas apriņķa Zaļmuižas pagastā 1886. gada 25. oktobrī daudzbērnu ģimenē, kuŗā bez manis vēl auga 6 brāļi un viena māsa. Apmeklēju Ludzas apriņķa skolu, kuŗu beidzu 1902. gadā. Mūsu attālāks radinieks monsiņors Nikodems Rancāns bija nodibinājis kursus, lai palīdzētu Latgales jauniešiem iznemt privātā kārtā ģimnazijas kursu. Šo ceļu gāju arī es un noliku pārbaudījumus ģimnazijas kursa apmērā pie Kronštates ģimnazijas 1904. gadā, kad iestājos Mogiļevas garīgajā seminārā Pēterpilī, lai studētu filozofiju un teoloģiju un sagatavotos garīdzniecka plenākumu pildīšanai savā tautā. Uz to mani pamudināja izcili skaistie dievkalpojumi Nautrēnu un Ludzas baznīcās, kur toreiz spredikoja dekāns Jānis Višņevskis un magistrs Andrejs Kantinieks. Pēc garīgā semināra beigšanas turpināju studijas ar stipendiju Garīgajā akadēmijā Pēterpilī, kuŗu beidzu ar teoloģijas kandidāta gradu. 1911. gada 12. jūnijā pieņēmu priesterības iesvēti un kļuvu garīdznieks. 1912. gada maijā ieguvu teoloģijas maģistra gradu, drīz pēc tam sāku darboties par mācības spēku Mogiļevas garīgajā seminārā, tīcības mācības skolotāju divās vidusskolās un palīgmācītāju pie Debesīs uzņemtās Dievmātes baznīcas Pēterpilī. Pēc diviem gadiem izcēlās karš un mani kā valodu pratēju iecēla par kapellānu pie 10. krievu armijas Austrumprūsijā. 1916. gadā veselības stāvokļa dēļ lūdzu arhibīskapu J. Cieplaku atbrīvot mani no kara kapellāna pienākumiem, un tā par jaunu uzsāku atkal darboties seminārā, piedaloties arī latviešu biedrību dzīvē. Krievu revolūcija izsauca lielu savilņojumu politiskajā un sabiedriskajā dzīvē. Mani aizsūtīja uz Sv. Katrīnes baznīcu par vicedekānu, ar uzdevumu veltīt sevišķu vērību latviešu katoļu garīgajai aprūpei; sāku arī piedalīties latviešu politiskajā un sabiedriskajā darbā, sevišķi Latgales bēgļu palīdzības komitejā, kuŗu vadīja mag. K. Skrinda. 1918. gadā atgriezos dzimtenē un uzsāku kārtot Aglonas klostera garīgā semināra noorganizēšanu, bet jau pēc gada saņēmu rīkojumu izbraukt uz Romu par pārstāvi pie Sv. krēsla Vatikānā, lai informētu pāvestu Benediktu XV par katoļu baznīcas stāvokli Latvijā un lūgtu neatkarīgās Latvijas atzīšanu. Ceļā uz Romu bija jāpārvar lielas grūtības, nācās ceļot pat kājām. Pāvestam Benediktam privātā audiencē nodevu Latvijas pagaidu valdības rakstu ar pilnvarām pārstāvēt Latviju pie Sv. krēsla. Audience bija ļoti sirsnīga, un sarunā izjutu pāvesta tēviško gādību par mazajām tautām, un palīdzēt visās vajadzībās. 1920. gada martā k
Springovičs tik
Rīgas biskapu
toriālā sesijā,
Benediktam X
gatavoti pāves
par kanonika
celšanu par
visām senām
atkarīgu no Sv
varēju atgriezt
svētīja par R
palīgbiskapu S
lē 1924. gada 4
ja Liepājā dio
loģijas fakultāt
versitātes 1938.
dekāns 4 gadu
ar Gestapo pa
Vāciju, kur d
ņu tēviem Bu
jā, 1964. gada
uz Bad Dicen
Eslingenas, no
ja aprūpēt la
Vācijas amer
franču joslās.
ma un lielas
darba laiks. 19
no Minchenes
rīku un ierad
mani aicināja
kaps Francis
šķīra dzīves u
tekus dodot
latviešu katoļu
stiprināt tos
Dieva vārdu.
tobrīd kopā ar
vaļsirdīgi iztei
A. Urbšu un
B. Sloskānu
II Vatikāna
informēju dau
baznīcas stāvo

E. Bankera
oktobrī sapul
ailendas medr
lai izvērtētu
gada veikumu
vēlamības. No
sapulcē piedal
Valdē divie
diem ievēlē
(priekšnieks),
Vitoldu Suda
dziņu un Jān
revizijas komi
ciņu (priekšsē
to un Kārli
Sapulce n
NRA (Nationa
tion), kas arī
riem dos iesp
ta pistoles. Pā
parauga sapul

CIKAGIEŠI UN KOEKSISTEN

(Pārnesums no 1. lpp.)

ļoti mierīgi, ar savām spilgti zilajām acīm reporteri neatlaidīgi skatidamies, sāka viņam skaidrot: „Jums, žīdiem, un mums, latviešiem, īstenībā vajadzētu turēties kopā," J. Simsons teica, pamatodams teikto ar dažādiem pieredzējumiem no sava padomju koncentrācijas nometnēs piedzīvotā laika, kur reizē ar viņu cietis dažs labs žīds. Reportieris atstāja viesnīcu gauzām domīgs, bet līdz pat šai dienai viņa raksts par DV svētkiem Čikagā nekur nav manīts.

☆

Pārpratumi, kurus rada nepārbaudīta informācija, atgadās arī pašu tautiešu starpā. Kad „Latvijā Amerikā" parādījās kāda latviešu vēstule, kuŗas autors nikni, citējot dažādus „neapstrīdamus" avotus, nostājās pret pretkomūnistisko krievu organizāciju NTS, kādēļ izgāja uz Čikagu pēc materiāla veikalu citātus pārbaudīt. Tā nu ar visiem citiem pārdevējs, dažu senta nākšanu rādīja uz kādu gadā iznākušu bez maskas" papīra smaka dvīņu māsa kengu brošūru vas Vanagi" citāti vārdu kas minētajā notās bildes ņēmumiem tā labs piemērs su patrioti mūnistu prov kas, nemaz n tēt pret o sekmīgi cīnā

HAMILTONA

Gaidu un skautu vecāku padomes izkārtojumā 29. oktobrī plkst. 6.30 vakarā latviešu baznīcas telpās notiks tautas dziesmu vakars. Programmā piedalīsies dziedātāja Erika Beitāne (soprāns) no Londonas, Dace Kārkliņa (alts) un draudzes meiteņu dubultkvartets.

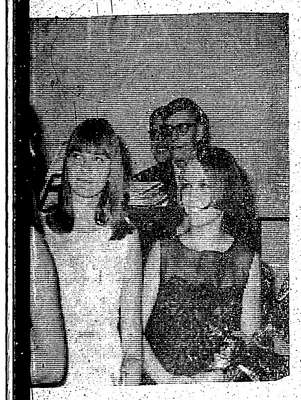

Auseklis Zaķis no Toronto, Laima
nazū. Foto: O. Sils

ZIŅAS

ti P. ● Kanadas latviešu skautu un
Bebre, gaidu jendu vadītāju kopsēde no-
E. Ap- tiks 30. oktobrī plkst. 10.30 no
Lon- rīta Hamiltonas latviešu namā.
kopas ● Latviešu teātra dienu ricības
iestu- komitejas sēdē pr-ce I. Purva zi
ārtiņu nojā par paveiktajiem priekšdar-
dalīb- biem. Paredzētajai teātru izstā-
deju dei jau pieteikti dažādi materi-
āli, kādēļ sagaidāms, ka tā būs
veca- teicama. Labākā ansambļa ap-
ktobrī balvošanai paredzētās Adolfa
ja šai Alunāna pieminas balvas pagata-
os no- vošanu, sakarā ar H. Merca sli-
s, tad mību, uzņēmies tēlnieks A. Kop-
būs manis. Kasieris H. Miķelsons zi-
dušos ņoja, ka bilešu iepriekšpārdoša-
na ļoti sekmīga. Ricības komite-
ja vienojās, ka iepriekšpasūtinā-
tās biļetes jāizpērk līdz 10. no-
vembrim. Pasūtināto biļešu re-
zervēšana līdz izrāžu sākumam
nebūs iespējama. Tāpat kopbiļe-
tēs par pazeminātu cenu neietelp
„Lolitas brīnumputna" izrāde. Iz-
ņēmuma kārtā tajā pazemināta cenas saņems skolēni ar savu
skolu starpniecību. Līdz šim pie-
prasījumi jau saņemti no TLB
sestdienas skolas, TLTA ģimna-
zijas un Hamiltonas latviešu sko-
las. Visiem teātra interesentiem
ieteicams nekavēties ar biļešu
pasūtināšanu pie ricības komite-
ja kasiera H. Miķelsona (137 Lee
Ave, Toronto 13, tālr. 699-4714)
vai DV grāmatnīcā (491 College
St., tālr. 921-7121).

● Komponista Valdemāra Ozoliņa un solistes Emmas Reinvaldes viesošanās Torontō iezīmēsies ar laicīgo un garīgo koncertu. Laicīgo koncertu rīko TLB, un tas notiks Latviešu namā 22. oktobrī plkst. 8 vakarā. Sv. Jāņa draudzes rīkotais garīgais koncerts notiks 23. oktobrī plkst. 5 pēcpusdienā Sv. Jāņa baznīcā.

● Vairāk nekā 100 liepājnieku un viņu viesu 15. oktobrī pulcējās draudzības vakarā Latviešu namā. Sarīkojuma organizēšanu atbalstīja TLB valde. Kā uzrunā izteicās tās pr-dis A. Gribusts, šādus novadnieku vakarus biedrība sekmēs arī turpmāk. No vakara iniciātoriem runāja J. Rolavs, izsakot domu, ka nākotnē šādi sarīkojumi organizējami savlaicīgi, lai tajos varētu sagaidīt arī liepājniekus no ASV un attālākām Kanadas vietām. Šī draudzības vakara motto bija „Vai jūras krupim meža grāvī grūti", par ko atjautīgu plakātu bija gatavojis mākslinieks J. Zuntaks, neaizmirstot arī mencas, strimalas un butes. Ar liepājnieku īpatībām, dialektu un apvidus raksturojumu aspirātīgā veidā klātesošos iepazīstināja Z. Sils, bet bijušie Liepājas pašvaldības darbinieki J. Kalniņš un F. Bauce bija sūtījuši rakstveida sveicienus. Pēc visai sekmīgā draudzības vakara liepājnieki vienojās tādus organizēt vēl plašākā apjomā arī nākotnē, par pulcēšanās vietu izmantojot arī Saulaini, Sidrabeni, Tālavu un citus lauku īpašumus.

● Latviešu sporta apvienības Kanadā 15 gadu darbības atceres sarīkojums notiks 22. oktobrī plkst. 7 vakarā Igauņu namā.

● KLĶA 22. oktobrī plkst. 8 vakarā rīko Latviešu namā sabiedriskā un politiskā darbiniece A. Budžes godināšanu sakarā ar viņa 70 mūža gadiem.

HAMILTONA

● Gaidu un skautu vecāku padomes izkārtojumā 29. oktobrī plkst. 6.30 vakarā latviešu baznīcas telpās notiks tautas dziesmu vakars. Programmā piedalīsies dziedātāja Erika Beitāne (soprāns) no Londonas, Dace Kārkliņa (alts) un draudzes meiteņu dubultkvartets.

Dedzīgas darbošanās gribas paraugs

BĪSKAPAM JĀZEPAM RANCĀNAM 80 MŪŽA GADU

Uz 80 mūža gadiem 25. oktobrī atskatās bīskaps Jāzeps Rancāns Grand Rapidos. To latcerē sies visa latviešu katoļu saime brīvajā pasaulē un dzimtenē, bet Grand Rapidos 23. oktobrī notiks plašākas gavilnieka godināšanas svinības, kuŗas organizē Amerikas latviešu katoļu apvienība saziņā ar vietējo katoļu draudzi.

„Latvija Amerikā" līdzstrādnieks lūdza gavilnieku pastāstīt par savu dzīvi un nozīmīgākajiem notikumiem. Še paša jubilāra stāsts:

„Esmu dzimis Ludzas apriņķa Zaļmuižas pagastā 1886. gada 25. oktobrī daudzbērnu ģimenē, kuŗā bez manis vēl auga 6 brāļi un viena māsa. Apmeklēju Ludzas apriņķa skolu, kuru beidzu 1902. gadā. Mūsu attālāks radinieks monsinjors Nikodems Rancāns bija nodibinājis kursus, lai palīdzētu Latgales jauniešiem iznemt privātā kārtā ģimnazijas kursu. Šo ceļu gāju arī es un noliku pārbaudījumus ģimnazijas kursa apmērā pie Kroštates ģimnazijas 1904. gadā, kad iestājos Mogiļevas garīgajā seminārā Pēterpilī, lai studētu filozofiju un teoloģiju un sagatavotos garīdznieka pienākumu pildīšanai savā tautā. Uz to mani pamudināja izcili skaistie dievkalpojumi Nautrēnu un Ludzas baznīcās, kur toreiz spredikoja dekāns Jānis Višņevskis un magistrs Andrejs Kantinieks. Pēc garīgā semināra beigšanas turpināju studijas ar stipendiju Garīgajā akadēmijā Pēterpilī, kuŗu beidzu ar teoloģijas kandidāta gradu. 1911. gada 12. jūnijā pieņēmu priesterības iesvēti un kļuvu garīdznieks. 1912. gada maijā ieguvu teoloģijas maģistra gradu, drīz pēc tam sāku darboties par mācības spēku Mogiļevas garīgajā seminārā, ticības mācības skolotāju divās vidusskolās un palīgmācītāju pie Debesis uzņemtās Dievmātes baznīcas Pēterpilī. Pēc diviem gadiem izcēlās karš un mani kā valodu pratēju iecēla par kapellānu pie 10. krievu armijas Austrumprūsijā. 1916. gadā veselības stāvokļa dēļ lūdzu archibīskapu J. Cieplaku atbrīvot mani no kara kapellāna pienākumiem, un tā par jaunu uzsāku atkal darboties seminārā, piedaloties arī latviešu biedrību dzīvē. Krievu revolūcija izsauca lielu saviļņojumu politiskajā un sabiedriskajā dzīvē. Mani aizsūtīja uz Sv. Katrīnes baznīcu par vicedekānu, ar uzdevumu veltīt sevišķu vērību latviešu katoļu garīgajai aprūpei; sāku arī piedalīties latviešu politiskajā un sabiedriskajā darbā, sevišķi Latgales bēgļu palīdzības komitejā, kuŗu vadīja mag. K. Skrinda. 1918. gadā atgriezos dzimtenē un uzsāku kārtot Aglonas klostera garīgā semināra noorganizēšanu, bet jau pēc gada saņēmu rīkojumu izbraukt uz Romu par pārstāvi pie Sv. krēsla Vatikānā, lai informētu pāvestu Benediktu XV par katoļu baznīcas stāvokli Latvijā un lūgtu neatkarīgās Latvijas atzīšanu. Ceļā uz Romu bija jāpārvar lielas grūtības, nācās ceļot pat kājām. Pāvestam Benediktam privātā audiencē nodevu Latvijas pagaidu valdības rakstu ar pilnvarām pārstāvēt Latviju pie Sv. krēsla. Audience bija ļoti sirsnīga, un sarunā izjutu pāvesta tēvišķo gādību par mazajām tautām un palīdzēt visās vajadzībās. 1920. gada martā kanoniks Antonijs Springovičs tika izsludināts par Rīgas bīskapu publiskā konsistoriālā sesijā, klātesot pāvestam Benediktam XV. Maijā tika izgatavoti pāvesta raksti (bullas) par kanonika A. Springoviča iecelšanu par Rīgas bīskapu ar visām senām tiesībām kā tieši atkarīgu no Sv. krēsla, un jūnijā varēju atgriezties Rīgā. Mani iesvētīja par Rīgas archibīskapa palīgbīskapu Sv. Jēkaba katedrālē 1924. gada 4. maijā. Nodibināja Liepājā diocēzi un katoļu teoloģijas fakultāti pie Latvijas universitātes 1938. gadā, kuŗā biju dekāns 4 gadus. 1944. gadā mani ar Gestapo pavēli deportēja uz Vāciju, kur dzīvoju pie kapucīņu tēviem Burghauzenā, Bavārijā. 1964. gada pavasarī pārcēlos uz Bad Diceņbachu, netālu no Eslingenas, no kurienes vajadzēja aprūpēt latviešu katoļticīgos Vācijas amerikāņu, angļu un franču joslās. Tas bija spraiguma un lielas uzņēmības pilns darba laiks. 1951. gada 12. martā no Minchenes izlidoju uz Ameriku un ierados Ņujorkā. ASV mani aicināja Grand Rapidu bīskaps Francis Hāss, un man piešķīra dzīves un darba vietu, līdztekus dodot atļauju apmeklēt latviešu katoļus lielākos centros, stiprināt tos ticībā un sludināt Dieva vārdu. No 1962. gada oktobŗa kopā ar Liepājas bīskapu vaļsirdīgi izteikto labo gribu tām A. Urbšu un Cilitānas bīskapu B. Sloskānu aktīvi piedalījos II Vatikāna koncila darbos un informēju daudzus bīskapus par baznīcas stāvokli dzimtenē, par klusumā cietēju baznīcu aiz dzelzs aizkara."

Jautāts par darbu Latvijas Saeimā un politiskajās jomās, bīskaps J. Rancāns teica: „Par manu darbu Latvijas Saeimā un darbošanos politikā lai labāk raksta un spriež citi mana darba liecinieki un līdzgaitnieki, tāpat par mana darba augļiem katoļu teoloģijas augstskolā, par ko var spriest un runāt tie, kuŗi daudz mi moža un no sava mantojuma bagātīgi dala audzināšanas padomus un ierosinājumus. Ne mazāk nozīmīgi bija izrunāties arī ar citiem skautu vadītājiem, piemēram, no Arabijas, Taizemes un citām zemēm. Šādas tikšanās arvien par jaunu apliecina, ka skauti ir un paliek viena saime, vienalga, kur tie dzīvotu," saka arvien darbīgais latviešu skautu vadītājs A. Artmanis, kuŗam noteikti „paņemti līdz" vairāki jauni ieguvumi, lai tos izmantotu, sniedzot tālāk arī latviešu skautiem.

Bīskaps Jāzeps Rancāns (pa kreisi) sarunā ar prāvestu St. Mozgu un K. Borisa dzīvesbiedri Aglonas dievmātes svētkos Londonā šā gada augustā.

Kā saprotams, ka Eiropā jāsagatavo skautu vadītāji? — „Pēc statistiskām ziņām Eiropā atrodas izkaisīti tuvu pie 20.000 amerikāņu skautu. Dabīgi, ka tiem nepieciešami arī sagatavoti vadītāji," īsi atbild A. Artmanis, paskaidrodams, ka viņam šoreiz lielās pienākumu slodzes dēļ nav bijis izdevības iepazīties ar pašiem skautiem, bet bagātīga pieredze un domu apmaiņa veltīta „padotajiem" vadītājiem.

Tūlīt pēc kursu beigām Gīsenē A. Artmanis piedalījās „Meža zīmes" 40. gadskārtējā atjaunošanās sanāksmē Gilvela parkā Anglijā, kuŗā no apm. 50 valstīm ierādās ap 2000 skautu vadītāju.

Kas likās iezīmīgāks šai vispasaules skautu sanāksmē? — „Gilvela parks tas pats, bet šogad tā skaistumu vēl sevišķi izceļ Filadelfijas skautu apgabala dāvinātā skautu statuja. Ļoti patīkami bija pēc gada atkal satikt un personīgi izmainīties domām ar Gilvela skautu pr-ku J. Turmanu un pasaules gaidu pr-ci O. Baden-Poveli, kuŗa, par spīti lielajai gadu nastai, vēl apbrīnojami aktīvi darbojas un ir ļoti interesējies par latviešu skautu gaitām."

Kāds iespaids par latviešu skautu gaitām Eiropā? — „Skautisms meklē jaunas idejas, jaunas metodes, lai šim laikmetam atbilstoši ieinteresētu zēnus skautismā, pamatā tomēr paturot skautisma pamatprincipus," saka latviešu skautu jendas pr-ks A. Artmanis, atgriežoties no Eiropas, kuŗp nu jau otru reizi bija devies ASV skautu augstākās vadības uzdevumā. Viņš bija izraudzīts augstāko skautu vadītāju sagatavošanas kursu „Meža zīme" (Woodbage) piecu personu sastāva vadībā. Kursi notika nometnē pie Gīsenes, Vācijā, un tajos 2 nedēļas apmācīja vairāk nekā 30 amerikāņu vadītāju, kuŗi galvenokārt nodarbināti bruņotajos spēkos un pa lielākai daļai ir virsnieki augstākās dienesta pakāpēs.

„Darbodamies amerikāņu skautu organizācijā, A. Artmanis tikpat lielu vērību veltī arī latviešu skautiem. Tādēļ ne tikai latviešu skauti un to vadītāji var būt iepriecināti par A. Artmaņa sekmēm, bet arī bērnu vecāki tās var augsti vērtēt un ar gandarījumu apsveikt enerģisko jaunatnes darbinieku, kuŗš jauniegūto pieredzi veltīs jaunatnes skautiskai un reizē ar to vispārējai audzināšanai," avīžniekam paskaidroja kāda Kalamazū latviešu bērna vecāki, kad viņiem jautāja: „Vai A. Artmaņa panākumi skautisma darbā iespaidos arī latvisko audzināšanu?"

A. Artmanis ir ilggadējs latviešu skautu pr-ks ASV, vietējā Fruit Belt (Kalamazū un apkārtne) apgabala skautu vadītāju sagatavošanas kursu priekšnieks un ieņem vēl dažus citus amatus skautu organizācijā. Tūlīt pēc atgriešanās no Eiropas viņš sava apgabala vadītājiem rīkoja „Meža zīmju" pirmā posma nobeiguma ceremoniju, kuŗā visvairāk tika cildināts pats A. Artmanis, jo sevišķi par to, ka ir pirmais vadītājs 50 darbības gados apgabalā, kas izraudzīts par augstāko skautu vadītāju kursu (Woodbage) vadības locekli visu ASV apmērā. **V. Bokis**

Ar bagātu pieredzi

LATVIEŠU SKAUTU VADITĀJS A. ARTMANIS VAIRĀKKĀRTĒJOS KOMANDĒJUMOS EIROPĀ

Izdevīgi aizdevumi studentiem

LATVIEŠU STUDENTIEM MIČIGENĀ IESPĒJA SAŅEMT FEDERĀLAS VALDĪBAS GARANTĒTOS STUDIJU AIZDEVUMUS

Latviešu kreditsabiedrības valde Grand Rapidos kopš dibināšanās rosīgi pētījusi dažādas iespējas naudas aizdošanai tautiešiem visdažādākajos nepieciešamības gadījumos. Tā pašreiz radies kāds jauns palīdzības veids, kuŗam var būt diezgan liela nozīme. Sacītais attiecas uz ASV federālās valdības garantētajiem studiju aizdevumiem, kuŗus agrāk izsniedza tikai komerciālās bankas un par kuŗiem informācija nebija visai plaša. Tagad aizdevumus var izsniegt arī kreditsabiedrības un izsniegšanas tiesības piešķirtas arī latviešu kreditsabiedrībai Grand Rapidos. Tas ir liels panākums darbības paplašināšanas virzienā.

Latviešu studenti Mičigenā aicināti šo iespēju izmantot. Aizdevuma lielums var sniegties līdz 1000 dol. gadā pirmajam akadēmiskajam gradam, bet nākošajam līdz 1500 dol. gadā, kopsummā ne vairāk par 7000 dol. Pa studiju laiku aizdevuma procentus (6% maksā federālā valdība, pēc tam 3% maksā aizdevuma saņēmējs un 3% vēl federālā valdība. Aizdevums jāsāk atmaksāt 9—12 mēnešu pēc studiju pabeigšanas vai pārtraukšanas, visu atmaksu nokārtojot ne vēlāk kā 10 gados pēc šī laika. Lai būtu tiesīgs aizdevumu saņemt, studentam jābūt ASV pavalstniekam vai vismaz ar pirmajiem papīriem, jābūt arī sekmīgam studijās, bet ģimenes kopējie gada ienākumi nedrīkst pārsniegt 15.000 dol. Attieksmē uz pēdējo punktu, aizdevumu tiesīgi saņemt arī šīs grupas studenti, tikai federālā valdība nemaksā procentus. Aizdevuma saņemšanai ir vēl citi priekšnoteikumi, bet tie nekādas sevišķas grūtības nesagādā.

Aizdevumu pieprasīšana jāsāk kreditsabiedrībā, bet ne augstskolā. Plašāka informācija iegūstama latviešu kreditsabiedrībā Grand Rapidos (504 Grand Ave. N. E.) parastajā sabiedrības darba laikā vai arī rakstveidā. Papildinformācija sekos kreditsabiedrības apkārtrakstā un draudžu biļetenos. Latviešu kreditsabiedrības valde Grand Rapidos paskaidro, ka ir sevišķi iepriecināta par iespēju izpalīdzēt latviešu studentiem, kuŗiem šādi aizdevumi nepieciešami, jo uzskata, ka izglītībai izdotie līdzekļi ir vislabāk izlietotie un visdrošāk ieguldītie.

Piezīmējams, ka garantēto aizdevumu programmu Mičigenā pārzina bezpeļņas iestādījums—Michigan Higher Education Assistance Authority. Nākotnē domāts paplašināt tiesības saņemt aizdevumus arī ārpus Mičigenas. **V. Z.**

Latvieši trimdas kaleidoskopā

☆ Upsalas, Zviedrijā, studenti sadumpojušies pret studentu padomes laikraksta „Ergo" redakciju, kuŗa politikā paudusi pārāk vienpusīgu virzienu. Protestētāju vidū bijis arī nelaika dzejnieka Viļa Cedriņa dēls Rainis, kuŗš piedalījies debatēs. Viņa attēls kopā ar citu studentu uzņēmumiem bija ievietots arī laikrakstā „Upsala Nya Tidning".

☆ Koloniālās administrācijas patruļas ierēdnim Simbā, Jaungvinejā, Ivaram Šmitmanim nākas arī veikt administrātora, prefekta, vēlēšanu iecirkņa vadītāja, veselības inspektora, prokurora un tiesneša pienākumus. Simbas iedzīvotāji, — primitīvi iedzimtie, kuŗi tikai kopš nedaudziem gadiem pievērsti civilizācijai, — ieskata I. Šmitmani tikpat kā par karali...

Nomediti 3 lāči

LONGAILENDAS MEDNIEKU KLUBAM JAUNA VADĪBA

E. Bankera mājā Belmorā 13. oktobrī sapulcē pulcējās Longailendas mednieku kluba biedri, lai izvērtētu aizvadītā darbības gada veikumus un turpmākās vēlamības. No kluba 31 biedra sapulcē piedalījās 19.

Valdē diviem nākošajiem gadiem ievēlēja Ansi Pūliņu (priekšnieks), Olģertu Mastiņu, Vitoldu Sudaru, Ernestu Kundziņu un Jāni Būrmeistaru, bet revizijas komisijā — Albertu Vēciņu (priekšsēdis), Mārtiņu Plato un Kārli Burdāju.

Sapulce nolēma iesaistīties NRA (National Rifle Association), kas arī latviešu kluba biedriem dos iespēju iegādāties sporta pistoles. Pēc iepriekšējo gadu parauga sapulce vienojās, ka par lielāko medījumu „ar ragiem" piešķirama īpaša balva. Līdz šim tādu jau ieguvuši A. Pūliņš, H. Dance un A. Vēciņš. Par spīti ne visai ilgajai kluba pastāvēšanai, tas jau izcēlies ar lāču un aļņu medījumiem: K. Burdājs, O. Mastiņš un H. Dance nomedījuši pa lācim, bet 2. Nīcis divus aļņus.

Mednieku kluba balle notiks pēc jaungada Longailendā, paredzot to šoreiz rīkot kopīgi ar Veterānu klubu.

Klubs katru gadu rīko internas šaušanas sacīkstes un piedalās Rotas veterānu dienu, Filadelfijas DV apvienības un citās šaušanas sacīkstēs. Septembrī notikušajās kluba internajās šaušanas sacensībās rezultāti bija šādi: Šaušanā ar kara šautenī 100 jardu distancē uzvarēja H. Dance ar 90 no 100 iespējamiem punktiem, 2. V. Sudars ar 89 p. un 3. Ozoliņš-Andrējevs ar 89 punktiem. Šaušanā ar mazkalibra šauteni 50 jardu distancē sekmīgākais bija V. Sudars ar 117 no iespējamiem 150 punktiem, 2. Z. Blumbergs ar 108 p. un 3. H. Dance ar 97 punktiem. Māla baložu šaušanas vienā sacensībā uzvarēja M. Platais ar 49 no iespējamiem 50 trāpījumiem, 2. A. Pūliņš ar 4 trāpījumiem un 3. H. Dance ar 44 trāpījumiem, bet otrā sacensībā — 1. H. Dance ar 47 no 50 iespējamiem trāpījumiem, 2. Z. Nīcis ar 43 trāpījumiem un 3. K. Burdājs ar 41 trāpījumu.

R. A. Kārlis Smiltārs, Hugo Beldavs,

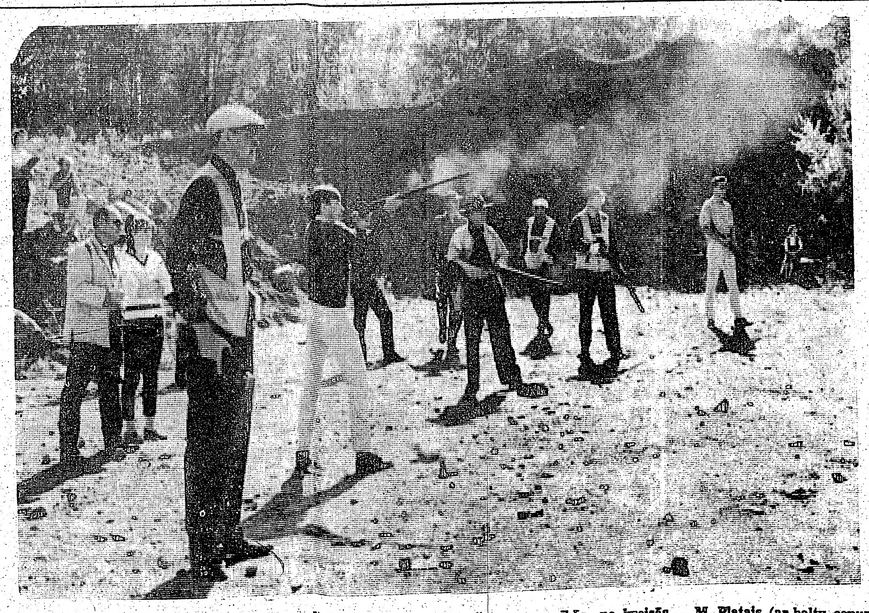

Māla baložu šāvēji „uguns linijā" veterānu mītnē Rotā notikušajās šaušanas sacensībās: no kreisās — M. Platais (ar baltu cepuri), I. Pelše, E. Bankers, A. Vēciņš un J. Ozoliņš; aizmugurē V. Pelše ar meitu Marinu seko dēla veikumei. Foto: B. Rozītis

ČIKAGIEŠI UN KOEKSISTENCE

(Pārnesums no 1. lpp.)

ļoti mierīgi, ar savām spilgti zilajām acīm reportieri neatlaidīgi skatīdamies, sāka viņam skaidrot: „Jums, žīdiem, un mums, latviešiem, īstenībā vajadzētu turēties kopā," J. Simsons noteica, pamatodams teikto ar dažādiem pieredzējumiem no sava padomju koncentrācijas nometnēs piedzīvotā laika, kur reizē ar viņu cietis dažs labs žīds. Reportieris atstāja viesnīcu gaužām domīgs, bet līdz pat šai dienai viņa raksts par DV svētkiem Čikagā nekur nav manīts.

☆

Pārpratumi, kuŗus rada nepārbaudīta informācija, atgadās arī pašu tautiešu starpā. Kad „Latvijā Amerikā" parādījās kāda lasītāja vēstule, kuŗas autors nikni, citējot dažādus „neapstrīdamus" avotus, nostājās pret pretkomūnistisko krievu organizāciju NTS, kāds mūsu tautietis aizgāja uz Čikagas krievu grāmatu veikalu vēstulē minētos citātus pārbaudīt. Atrada žurnālu ar visiem citātiem, bet laipnais pārdevējs, dabūjis zināt interesenta nākšanas iemeslus, arī norādīja uz kādu Maskavā 1961. gadā iznākušu grāmatu „NTS bez maskas" (formātā, stilā un papīra smakas ziņā tā ir pilnīga dvīņu māsa mums pazīstamajai ķengu brošūrai „Kas ir Daugavas Vanagi"). Un brīnums — citāti vārdu pa vārdam tie paši, kas minētajā žurnālā, pat pievienotās bildes ar NTS vadības uzņēmumiem tās pašas... Te nu ir labs piemērs, kā dedzīgi mūsu patrioti var kļūt par komūnistu provokācijas upuŗiem, kas, nemaz neapzinoties, sāk aģitēt pret organizācijām, kuŗas sekmīgi cīnās pret komūnismu.

D. V.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

◊ Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes Jonkeru dāmu komiteja 12. oktobrī pasniedza baznīcas izbūves komitejas pr-dim V. Zālītim čeku par 1300 dol. dievnama izbūvei. Pag. gada rudenī dāmu komiteja iekārtoja Jonkeru baznīcā jaunu latvisku altāri par 4300 dol. un iegādājās jaunu grīdsegu par 2463 dol. Reizē ar to kopīgais dāmu komitejas ziedojums apmēram gada laikā Jonkeru dievnama iekārtošanai ir 6763 dol.

◊ Ņujorkas kokļu ansamblis parakstījis līgumu ar Town Hall pārstāvjiem par šīs zāles izmantošanu kokļu koncertam nākamā gada 19. februārī. Zālē vairāk nekā 1000 sēdvietu. Kokļu ansambļa pēdējais koncerts Ņujorkā notika janvārī un bija pulcinājis tik daudz apmeklētāju, ka Carnegi Recital zāle nespēja visus uzņemt.

KLĪVLENDA

◊ Apvienotajā latviešu draudzē notika rakstveida jaunas padomes, revīzijas komisijas un vēlēšanu komisijas vēlēšanas. Vēlēšanu komisija pr-ža Kārļa Bramaņa vadībā iesūtītās balsis saskaitīja 8. otobrī. Uz 30 draudzes padomes locekļu vietām bija 55 kandidāti, no kuŗiem padomē ievēlēti Pēteris Cimdiņš, Jānis Bungs, Zigurds Reineks, Jānis Hazners, Tālivaldis Berkulis, Imants Strauts, Jānis Linde, Guntars Raņķis, Jānis Ziediņš, Uldis Kronītis, Alfreds Eizenbergs, Jānis Celmiņš, Kārlis Karnītis, Bernhards Sniedze, Arvīds Vistucis, Jānis Caune, Ērichs Ieviņš, Jānis Zemzars, Žanis Stube, Imants Lauge, Teodors Spīģeris, Kārlis Bramanis, Pēteris Leitis, Artūrs Pētersons, Nonna Saulīte, Oskars Daņilovs, Voldemārs Rubovskis un Arnolds Ruņģis. Revīzijas komisijā ievēlēti Arvīds Veits, Artūrs Rubenis un Jānis Ezergailis, bet vēlēšanu komisijā — Ērieks Ieviņš, Paulis Ivans, Jānis Linde, Modris Vistucis un Viktors Zemesarājs. Nākošo draudzes valdi ievēlēs padome savā pirmajā sēdē. Vēlēšanās piedalījās 75% draudzes locekļu.

◊ Apvienotā latviešu draudze 9. oktobrī bija rīkojusi kapu svētkus Sunset Memorial Park kapsētā, kuŗos piedalījās prāvs pulks tautiešu. Dievkalpojumu vadīja draudzes māc. I. Gaide, iesvētījot arī latviešu nodalījuma kapakmens zīmi, kuŗu darinājusi Kotecky firma pēc mākslinieka R. Āboliņa meta.

◊ Sakarā ar Latvijas valsts dibināšanas atceres dienu, DV apvienība rīko vietējo mākslinieku un daiļamatnieku darbu izstādi. Apvienības valde aicina piedalīties visus Klīvlendas un apkārtnes gleznotājus un daiļamatniekus. Eksponāti pieteicami izstādes kārtotājam B. Sniedzem.

GRAND RAPIDI

◊ No bijušajiem karaviriem, kuŗiem cīņās dragāta veselība, pašreiz slimnīcās ārstējas Eduards Ancāns Grand Rapidos un Alberts Ozoliņš Leikvjū. Pēc kāda laika pavadīšanas dziednieciskajā iestādē Grand Rapidos, no tās atlasts Dāvis Polis, kuŗam vēl nepieciešams ilgāks laiks atpūtai. Latviešu kara invalīdu apvienības valde Mičigenā sakarā ar slimošanu piešķīrusi viņiem pabalstus — A. Ozoliņam un D. Polim pa 30 dol., bet Ancānam 20 dol.

◊ Šajās dienās uz 93 mūža gadiem atskatījās Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes locekle Lība Purgalle, kuŗa ir vecākā latviešu māmuļa draudzē. Gavilnieces dzimtā puse ir Lielvārde. Savā laikā viņa bijusi visai aktīva lauku sabiedriskajā dzīvē — dziedājusi koros, spēlējusi teātri. Jubilāri goda dienā apmeklēja draudzes mācītājs Kr. Hermanis, stiprinot ar mazu svētbrīdi un dāvanai pasniedzot jauno bībeli.

◊ Vinete Valdmane, kuŗa šai pavasarī beidza junioru kolledžu, uzsākusi bioloģijas studijas Ziemeļmičigenas universitatē Marketes pilsētiņā. Viņa ir pirmā zināmā latviete no Grand Rapidiem, kuŗa šo universitāti apmeklē. V. Valdmane, būdama Grand Rapidos, bija rosīga sportotāja un pagājušā ziemā ieguva korporācijas Daugaviete kausu slēpošanā. **V. Z.**

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V. PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Danforth — Broadview: Atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure. Iemaksa $5.000.

Keele — Wilson: Atsevišķa 5 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš. Kopējā cena $17.500, iemaksa $3.500.

Bloor — Armadale: Atsevišķs 6 istabu dubultķieģeļu bungalovs ar pagrabā izbūvētu atpūtas telpu. Ūdens-eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš un garāža.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSETĀ.

Valentīns Pelēcis

Par trešo maleniešu Raini

NO SAGATAVOTĀ KRĀJUMA „MALĒNIEŠA PASAULE"

Ķikšu Pelēču Rains bija mūsu mirušajam vectēvam Simanam brālēns. Viņš gan par to jaunāks, jo viņa tēvs, kuŗa vārdu vairs nespēju atcerēties, esot arī kā jaunākais dēls izgājis no Cieršņu paspārnes un mežā, blakus gludajiem Sopikolla un Žierveļu tīrumiem, diezgan smagā, blieķainā zemē lidumus lidis un akmeņu pečūskas krāvis.

Arī Rains ar savu Lotti un trīs dēliem vēl dzīvoja kambarī un rijā. Pie tādas jaunmodīgākas, atsevišķi celtas dzīvojamās ēkas viņi arī netika. Likteņa notikumi viņus no akmeņainajiem tīrumiem aizslaucīja ātrāk nekā Cieršņu Pelēčus.

Manu tēvu, kas bija diezgan ātrs darbā, šad tad dzirdēju dusmojamies par Ķikšu Raiņa lēnumu, īpaši par viņa sievas vecmodīgo nesaimnieciskumu, skopulību un ticēšanu dažādām māņu iedažām. Tā, pa rijas spelti buroties, uz priekšu nevarot tikt! Ķikšu tēvs tomēr par to nelaunojās, bet arī nekā savās gaitās necentās pārgrozīt. Tuvākie sābri apgalvoja, ka tā lēnām savā solī viņš kustoties dienu un nakti...

Ziemās, kad bija aizvedis uz Alūksni kādas sviesta mārciņas, linu podu vai teļa ādu, viņš atceļā bieži iegriezās mūsmājās. Parasti bija pavēlu, kad ārā tumsa. Vienmēr viņš centās atrunāties no piesolītām vakariņām, bet, novilcis garo, sarkano jērādas kažoku un nomaucis neapšūtos velteņus, tomēr nosēdās pie siltās maizes krāsns, sacēldams kājas uz puorta malas.

Man viņš izlīkās tāds jocīgs vecis, salīdzinot ar manu mātes puses vectēvu. Ja viņam ko vaicāja, tas atbildēja lēnām, it kā nebūtu nemaz par vaicāto īstā skaidrībā vai vispār nevēlētos runāt. Pie krāsns viņš arī aizsnaudās un dažreiz nogulēja brangu velci. Pamodies viņš tūlīt gērbās un atvadām vienmēr sacīja: „Paldiès, Andrīt,— paldiès. Minnīt, par siltumiņu, par barukliti. Pasiedeju i atpoutūs savā tāvtāvu vītiņā, ar Dīvinu vin da citai raizei."

Ķikšu Raiņam bija trīs dēli: Jānis, Jūlijs un Arvids. Necik jau paskoloties māju rocība neļāva, bet Jānis par varēm bijis uz grāmatām un lasīšanu. Viņš sacerējis arīpāris īsus joku stāstiņus, kas bijuši nodrukāti kādā kalendārā. Arī mans tēvs, kas jaunībā tāpat vietējās dzīves notikumus, ar pievārdu Blāzma, bija sūtījis „Dienas Lapai" un „Baltijas Vēstnesim", apliecināja, ka Ķikšu Jānim sacerēšanā esot veiklāks „ķēriens" nekā šim. Atceros, mūsmāju albumā bija kāda Jāņa fotografija ar šādu četrrindu otrā pusē:

Kādēļ jaut mums tumsas varai
Gara gaismu nicināt?
Viru daļa gaismas spēku
Ciņai savās sirdīs krāt.

Kad pirmajā pasaules karā Jānis lielajās ielenkumu kaujās Austrumprūsijā pazuda bezvēstī, tēvs bija no Ķikšiem pārlasīšanai atnesis nedaudzas viņa piezīmes. Izlasījis viņš sprieda, ka karš nokāvis cilvēku, kas dzīvodams būtu patiesīgi kalpojis savas tautas taisnības mērķiem.

Jaunākais dēls Arvīds, Latvijas atbrīvošanas armijā cīnīdamies, saslima ar plaušu karsoni un mira, kad viņa vienīgais dēls, tagadējais latviešu dzejnieks Sibirijā Aleksandrs Pelēcis, vēl bija mātei zem sirds.

Vidējais — Jūlijs arī izkarojās gan Austrumprūsijā, gan vēlāk latviešu strēlniekos un pēdīgi arī mūsu atbrīvošanas cīņās, kuŗās viņu smagi kontūzēja. Sekas bija garīgās pasaules aptumšošanās. Viņš mira Mālupes nabagmājā, kad paputējušā saimniecība pārgāja veiklāku, laikmetam derīgu cilvēku rokās. Velti pret to izpūlējās mans tēvs, domādams, ka patiesās tiesības Ķikšus paturēt būtu Raiņa mazdēlam Aleksandram Pelēcham.

Daži sābri mēļoja, ka Ķikšu Rains arī esot visai skops. Tālā ceļā viņš allaž ņemot vecu maisu ratos, kuŗā sava zirga nedarbus salasot, lai māju tīrumam pārvestu. No tēva tādas izteikas netiku dzirdējis, bet lai nu kā — Aleksandrs, kas savu vectēvu vispār nebija redzējis, no Amuras bija atsūtījis dzejoli, kas savā saturā tikpat vārdiem nepasakāmi, kā Ķikšu Pededzes līca lielā egle, man atgādināja Raini: Neredzēsim vairāk mēs to:

Teiksmu zeme klēj.
Taču nav tā miņā dzēsta:
Dievs pa ceļu, zirņus ēzdams,
Baltu zirgu jāj.
Dievam sidrabaina bārda,
Ciruļi taī dzied!
Jāj viņš, skaļu vārnu bārdams,
Vaicā grīķu druvu sārtu:
Kam tik koši zied?
Nokrīt zemē zirņa puse,
Dievs no zirga kāpj.
Stundu meklē, kamēr uziet.
Pacej pazaudēto klusi,
— Jāzin taupīt kā...
Neredzēsim vairāk mēs to,
Teiksmu zeme klāj.
Taču nav tā miņā dzēsta,
Dievs pa ceļu, zirņus ēzdams,
Baltu zirgu jāj...

PĀRSŪTĀM
naudu uz
LATVIJU
US $10.- pret 9 jauniem rubļiem Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14—21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAIŅĪŠU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

SPECIĀLI UZ LATVIJU
ITALIEŠU NAILONA
LIETUSMĒTELIS

Zemāk redzamais italiešu nailona lietus mētelis ir populārākais padomijā, kas tagad vērts mazākais 10 rubļu par katru dolaru.

SPECIĀL INR US $36.30
2 italiešu nailona lietusmēteļi — kungu vai dāmu, eleganti un moderni, stipri, pagatavoti no laba nailona, ūdensdrošī un vēju necaurlaidoši — viegli, bet silti. Visi izmēri no mazākā līdz lielākam tumši zili, tumši zaļi un tumši brūni. Jūs varat pasūtināt tikai lietusmēteļus vien, vai arī saini palielināt—pievienojot mantas pēc mūsu saraksta. Pasūtiniet saviem piederīgiem lietus mēteļus tūlīt! JŪS VIŅUS IEPRIECINĀSIT!

GARŠĪGIE PĀRTIKAS SAIŅI
LABĀKIE AMERIKĀŅU PRODUKTI

Economy Parcel
504 ..... US $22.00
4,5 m. kviešu miltu, 2,25 m. cukura, 2,25 m. rozīņu, 2,25 m. žāvēta bekona, 2,25 m. nūdeļu, 2,25 m. rīsu, 2,25 m. mannas, 1 bundža Neskafē — 2 unc.

Type 411 A $36.75
1,25 m. grauzdētas kafijas, 1,25 m. kakao, 1 m. šokolādes, 2,5 m. margarīna, 2,25 m. kviešu miltu, 2,5 m. rīsu, 1,25 m. Edames siera, 2,5 m. žāvēta bekona, 2,5 m. jauktu augļu, 0,5 m. datelu, 0,5 m. vīģu, 1,5 m. biskvītu un vafeļu dāvanu sainī.

Pasūtījumu nodeva $1.50 par saini.

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street, New York, N. Y. 10010, USA
Pieprasiet jauno cenrādi.

„Kritušie" bez kara

Šāgada pēdējā gaŗajā nedēļas nogalē — Pateicības dienā uz Kanadas lielceļiem autosatiksmes negadījumos nogalinātas vairāk nekā 100 personas. Drošības iestādes bija paredzējušas 65—75 šādas nāves gadījumus. Pagājušajā gadā šai pašā dienā negadījumos uz ceļiem mira 81 persona. Strādnieku dienā, septembra sākumā, šogad bija atzīmēti 126 negadījumi, kas beigušies ar nāvi.

Tas tomēr nav iebiedējis autobraucējus nedēļas nogalēs doties tālākos izbraukumos, lai izmantotu pēdējās rudens saulainās dienas, apmeklētu savas vasaras mītnes pirms ziemas iestāšanās, izbrauktu medībās vai vienkārši papriecātos par rudens „lapu zeltu".

Autofabrikanti ar lielu skubu gatavo jaunos 1967. gada modeļus, kuŗi jau parādījušies tirgū, šogad gan ar nelielu cenu pacēlumu, kas radies sakarā ar dažiem drošības uzlabojumiem mašīnu iekārtā. Kreislera firma paziņojusi, ka tās 1967. gada ražojumiem caurmērā cenu pacēlums, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, būs 53 dol., kamēr ASV tas ir 68 dol., t.i. par 15 dol. vairāk nekā Kanadā. Generālmotora un Forda ražojumiem caurmērā cenu pacēlums jaunajiem automodeļiem var svārstīties starp 41—43 dol. Kreislera firma paziņojusi arī savu jauno modeļu cenas: piemēram, „Valiant" četru durvju — Sedan maksā 2346 dol. (1966. g. — 2324),, „Belvedere I" — 2471 dol. (2440), „Cornet" — 2511 dol. (2486), „Fury II" — 2671 dol. (2615), „Polara" — 2742 dol. (2679). Par 8 cilindru motoriem jāpiemaksā 108—113 dol., atkarā no modeļa.

Pirmā vietā automašīnu ražošanā šogad līdz 1. oktobrim bija Generālmotors, tad Fords un Kreislers. Forda un Kreislera produkcija šogad cēlusies, bet krituses Generālmotoram. No pēdējā ražojumiem šogad visvairāk pirkti mazākie modeļi un „Chevrolet", seko „Pontiac", „Oldsmobile" un „Buick". No Forda ražojumiem visvairāk gājis „Ford", „Falcon", „Meteor", bet no Kreislera — „Dodge" un „Plymouth".

☆ Zviedrijā sākts eksperiments — pielaist sievas pie vīriem cietumā. Humāna un demokratiskā Zviedrija!

☆ Holandes valdība jau jūlijā paredzējusi karalienei Jūliānai divkāršot viņas ienākumus uz 1004000 dol. gadā. Projektu vēl apspriež sakarā ar valsts saimniecisko stāvokli.

☆ Bostonā (ASV) kāda jauna māte pēc hormonu lietošanas dzemdējusi septiņus bērnus reizē.. Pirmais piedzimis mājās, bet pārējie seši — slimnīcā, katrs ar apm. 2 min. starplaiku. Piedzimuši 3 zēni un 4 meitenes. Neviens no tiem tomēr nav dzīvojis. Ārsts, kas parakstījis hormonus paskaidrojis, ka viņa pacientēm dzimis lielākais skaits bērnu — gan pa vienam, gan dviņi un arī četrīši. — jj —

RUDENĪ

TRAKTĀTS PAR DZEJOŠANU, GLEZNOSANU UN IZNICĪBU

Rudens nav tikai plaujas laiks
kartupeļu un sīpolu audzētājiem,
bet arī gleznotājiem, kas
— ar un bez bārdām — steidz
rudens krāsas uztvert uz audekla,
nežēlodami dārgo karmīnu un
cinobru. Arī vecie un jaunie dzejnieki raugas vēja dzenātajos mākoņos un skumst par gājputniem, kas aizlido uz dienvidiem.

Gājputnu aizceļošanu un izraisītās jūtas visvieglāk ietvert modernā dzejā. Ja vēl nežēlo atskaņas, tādu dzejoli var lasīt no sākuma, vidus vai abiem galiem, kā romānu rakstnieka Remarka vārdu, kas no labās uz kreiso pusi lasās — Kramer. Tas ir rakstnieka īstais vārds. (Arī dažī laikraksti lasās no labās uz kreiso pusi).

Tāpat dzejolis būs kuplāks un īstāks, ja to varēs lasīt, no kuŗa gala vēlas, piemēram:

Putni koku zaros
lidinas baros —
ceļos gaŗos
vakaros
taisās.

Var lietot arī tikai atskaņas, lai ietaupītu vārdus. Sevišķi ieteicams dzejniekiem ar trūcīgāku valodu.

Zaros, baros,
gaŗos vakaros,
spārnus plivina,
čivina
putni.

To pašu var sākt arī no otra gala:

Putni čivina,
spārnus plivina
zaros, baros —
ceļos gaŗos
lidot taisās.

Rudens bagāts ne vien ar krāsām, bet arī daudziem dzeju elementiem. Ja tu savieno gleznošanu ar dzejošanu un latviešu lielo darba tikumu ar latviešu sievietes tiekšanos pēc dailuma, varētu iznākt šāds dzejolis:

Pēc dolara
viņš gaŗo jūdzi skrēja,
suns rēja
pie jaunā „bungalova".
Sievai krāsoti mati,
koši sarkani,
kā burkāni:
Jāiet uz gleznu skati.

Tur mākslinieks ar bārdu,
ar vārdu,
pie nepabeigtas gleznas
zīmē pļļu pleznas.

Vecās klētis un rijas,
loģika un dimensijas
apraktas. —
Gleznas abstraktas.

Tādas pleznas
karināt pie sienas kā gleznas
nav grēks.
Kas par to brēks?

Viņš tikai skrēja,
skrēja un skrēja,
suns rēja
pie jaunā „bangalova".

Rudenī, kad ziedi novīst un kokiem nobirst lapas, dvēselē var iezagties iznīcības domas. Bet tās var izskaust, lietojot par motto Raiņa vārdus: „Ko dari, to dari pats!" Tad dzejolis iznāk gluži gaišs, kaut svece nopūsta un viņs izdzerts:

Nopūt pats savu sveci,
ko kādreiz tev iedegs citi,
nolauz pats savu puķi,
kamēr tev nenokauj suķi.

Izdzer pats savu vīnu,
neatstāj pāri ne lāsi,
pielej glāzi līdz malām,
iztukšo kausu līdz galam.

Necel ceļmalā roku,
lai tevi uzņem kāds vedējs:
Neizdzerts paliks tavs vīns,
ja pieturēs melns limuzīns.

Labāk eji savām kājām,
nekā ļaujies sešiem vīriem
sevi vizināt
uz mājām.

Brīdinājums visiem, kas ceļmalā autobraucējiem ceļ roku, lai par velti pavizinātos!

Jukums Jekums

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.
Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:
Adrese: .....
Mr., Mrs., Miss. .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....
..... abonementa uzsākšanai/pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts .....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

22. oktobrī Latviešu sporta apv. Kanadā 15 gadu jubilejas sarīkojums Igauņu namā, 951 Broadview Ave.
22. oktobrī — pl. 8 vak. Valdemāra Ozoliņa un Emmas Reinvaldes koncerts Latviešu namā.
23. oktobrī — pl. 7 vak. Latviešu namā Vasarsvētku draudzes dievkalpojums par tematu „Iesākumā Dievs". Runās T. Putrus. Aizlūgšana par slimiem.
23. oktobrī — pl. 5 pēcpusdienā Sv. Jāņa baznīcā komp. Valdemāra Ozoliņa garīgs koncerts ar solisti Emmu Reinvaldi. Autors pie ērģelēm.
Līdz 23. okt. Arnolda Nullša gleznu izstāde Sv. Jāņa baznīcas sarīk. telpās, 200 Balmoral Ave.
27. oktobrī — 6. novembrim Jāņa Zuntaka gleznu izstāde Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās, 200 Balmoral Ave.
27. oktobrī — pl. 8. vak. Latviešu namā Reliģiski ētisku pārdomu vakars. Māc. R. Ekšteins runās par tematu: Kristus un kultūra.
28. oktobrī — pl. 8 vak. Gadskārtējā inženieŗu balle Inn on the Park telpās.
29. oktobrī — Latviešu nama dāmu komitejas bazārs un balle, Latviešu namā.
29. oktobrī — 12. novembrim Gunegas Cennes gleznu izstāde W & W Yonge galerijā, 830 Yonge St., Toronto.
6. novembrī — pl. 5 p.p. Gaujas gaidu vienības Mārtiņu vakars Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
11. novembrī — pl. 8 vak. Toronto studenšu korporāciju kopas gadskārtējais slēgts tējas vakars Latviešu namā.
12. novembrī — plkst. 7.30 vak. Mārtiņu balle Latviešu namā. TLB un DV sarīkojums.
13. novembrī — pl. 2 p. p. Vārotāju pieminas dievkalpojums Saulainē pie Krituša karavīru pieminekļa.
13. novembrī — P. Geistauta, A. Kalniņas un V. Leinveberes koncerts Latviešu namā.
No 24. novembŗa — 26. novembrim Teātŗa dienas Toronto.
26. novembrī — plkst. 18.30 Latviešu namā Latviešu virsnieku apvienības Kanadā atceres vakars. Ieeja pret ielūgumiem.
3. decembrī — pl. 7 vak. Dainas koŗa koncerts Latviešu namā, pēc koncerta deja.
10. un 11. decembrī — Daugavas Vanagu tradicionālais Ziemsvētku tirdziņš ar bazāru Latviešu namā.

8. aprilī — Vīrukoŗa Viesturs gadskārtējais koncerts —balle.
22. aprilī — pl. 8 vak. Sv. Andreja ev. lut. draudzes koŗa 15. gadskārtējais garīgs koncerts ar solistu un orķestŗa piedalīšanos.

HAMILTONĀ

22. oktobrī — Rotas koŗa Konektiketā koncerts Lietuviešu jaunatnes centra zālē, 48 Dundurn St. N. Pēc koncerta saviesīgs vakars. HLB koŗa sarīkojums.

Kas grib Latvijai palīdzēt, tas to popularizē. Vai Jūs esat saviem draugiem uzdāvinājuši prof. A. Rubuļa „LATVIAN LITERATURE?"

1967. GADA MODEĻI
CHEVROLET OLDSMOBILE
CAMARO
CHEVY II CHEVELLE
ROBERTSON MOTORS 1515 Danforth Ave. Toronto
Mūsu klientu un draugu rīcībā ir mūsu latviešu pārstāvis Hans PLAUDE
HO 6-1131
Nekavējieties piezvanīt

LOVE FILATELIJA

AMERIKĀŅU PRESE PAR FILATELIJU EXPO 67 MONTREALĀ

(V) — Nedēļraksts „Stamps" 1. oktobŗa numurā norāda uz saņemtajām ziņām, kuŗas rada neziņu un neskaidrību par filatelistu piedalīšanos lielajā pasaules izstādē, ar kuŗu atzīmēs arī Kanadas simtgadi. Uz nedēļraksta pieprasījumu saņemts paskaidrojums no Kanadas radio sabiedrības starptautiskā informācijas dienesta, kuŗā Brians Taunslejs sniedz informāciju pēc intervijas ar Kanadas galveno pasta priekšnieku. Pēc šīs intervijas, Kanadas pasts nepiedalās kā izstādītājs. Pasta iekārtotajās iestādēs būšot izstādīti gan marku klāsti, varēšot iegādāties pašreizējās un arī agrāk izdotās Kanadas markas. Apspriešanā esot vairāki ierosinājumi par sevišķu izstādes atzīmēšanas filatelisku izdevumu, bet galvenajam pasta priekšniekam labpaticis minēt tikai vienu sevišķu pieminas pastkarti ar 14 markām no puķu un ģerboņu izdevumiem. Katrs izstādes pasta iestādēs nodots sūtījums būšot zīmogots ar speciālu zīmogu. Tāpat īpašu zīmogu izmantošot arī sūtījumiem, kuŗi nodoti Kanadas paviljonā. Kanadas pasta zīmogojumu mašīna darbošoties arī Apvienoto nāciju paviljonā, kur AN pasts lietošot pārzīmogotas Kanadas markas, tā rādot Apvienoto nāciju piedalīšanos Expo 67.

Izplatītais „Linn's Weekly Stamp News" 3. oktobŗa numurā savukārt norāda, ka Expo 67 laikā Apvienoto nāciju izdotās markas būšot derīgas sūtījumu apmaksai, kuŗi nodoti izstādes AN paviljonā. Attiecīga vienošanās esot panākta starp AN pasta administrāciju un Kanadas pastu. Tā šīs markas sasniegšot katru pasaules stūri un būšot atgādinājums cilvēces alkām pēc miera un labākas pasaules, — norādījis Kanadas pasta ministrs. Markas izgatavošot Kanadā. Kad galīgais lēmums būšot pieņemts par marku zīmējumu un vērtībām, sekošot paziņojums presē.

Kā redzam, nedz Kanadā, nedz ASV nav ziņu par kādu starptautisku filatelijas izstādi, kas atbilstu Expo 67 plašajam, pasaules mēroga izkārtojumam. Jādomā, ka izstādi, ja tāda pareizdzēta, iecerējis franču filatelistu klubs Montrealā kā apgabala filatelistu biedrību kopīgu pasākumu. Šī biedrība jau vairākkārt pierādījusi veiksmi savās plašajās izstādēs, un Latviešu filatelistu apvienības dalībnieki no tām saglabājuši arvien vislabāko iespaidus.

Sv. Jāņa ev.-lut. dr
SAULAINES PĀRVALD
SAULAINES kopēju
Alga un noteikumi pēc vienošanās, sa
pārv. priekšnieku A. DOBELI — 64 Ash
Ont. 231-1619.

Vesus
Piegādā Li
pārsūta uz
jā pasaulē.
tālr. LE
darba LE

ELZA PĒRK
Sejas un matu kopšana. Preparāti. Matu
ilgviļņi. Ik dienas.
DEBORAH—ANN'S Beauty
1 A Browning Ave. HO 8-519

Sis ir personīgs ielūgums
Hon. ALLAN GROSS
Minister of Reform Insti
lūdz jūs apmeklēt vietējo labošanas ie
ONTARIO TRAINING CENT
Piektdien, 21. oktobrī, no pl. 6.30 va
Sestdien, 22 oktobrī, no pl. 1.30

Atstājiet savas krāsainās un m
attīstīšanai un kopē
DV Grāmatnīcā, 491 College St.

VISJAUNĀKIE IZDE
P. Dreimanis — Ģimene un tās bērnu aud
Korn. Raiens — Pēdējā kauja .....
G. Janovskis — Svešumā, noveles .....
M. Timma — Miglas kamolinš, pasakas
A. Apse — Sauies puķes, dzejoļi un līr.
J. Sarma — Milestības māksla, noveles
A. Kraujiete — No aizpirktās paradīzes
A. Ivaska — Ezera kristības, dzejoļi .....
Dz. Kiršteins — Kad lielgabali klusē, ro
St. Anders — Bībeles stāsts ar 102 ilustrā
Dr. A. Maurinš — Viss neiznīkst, laikm,
DV Grāmatnīcā—491 College St.

NOSŪTIET NAUDU UZ LATVIJU
Nauda nosūtīta caur
GRAMERCY
tiek izsniegta kā nauda caur ārzemju tirdzniecības banku Maskavā. Jūs esat nodrošināti tikai ar licenzētu firmu pakalpojumiem.
BEZ STARPNIECIBAS. NAV APSLEPTU MAKSĀJUMU.
Mums ir 20 gadu pieredze klientu apkalpošanā.
Visi pārvedumi garantēti pilnos apmēros un apdrošināti. Licenzēts pie bankas un apdrošināšanas departamenta. Nodrošināts: ar $20.000.00. Oficiālas USSR kvitis ar sanēmēja parakstu. Piegāde 2 nedēļās. Bez atvilkumiem. Tarifs: 9 rubļi par US $10.00. Nodeva: līdz $30.00 — $2.75, virs $30.00 — 10%.
GRAMERCY SHIPPING, INC.
744 Broad Street, Newark, N. J. USA.

SPECIĀLI!
Pazeminātas cenas uz svētkiem automobiļiem līdz 15. decembrim.
Izmantojiet šo piedāvājumu!
Volga Gaz — 21R— $ 2.365,19
Volga Gaz 21 — US deLuxe $2,553.70
Moskvič 408 E, 5 vietīgs $ 1954,88
Moskvič 408, 4 vietīgs, $1,759.39
Zaporozhets mazais vāģis $ 957,60
Vai sūtiet US dolaru dāvanu kuponus preču izvēlei jaunajos Dolaru veikalos. Par šiem pakalpojumiem nav jāmaksā.
GRAMERCY
118 E 28th Street, New York, 10016.
Dib. 1945. g.

ET PASI SAVUS IPAŠUMUS!

ale: Atsevišķs 6 istabu dubultkieģeļu grabā izbūvētu atpūtas telpu. Ūdens-vāts iebraucamais ceļš un garāža.

VI NIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ IE LĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

kara

doties Ģenerālmotors, tad Fords un zman- Kreislers. Forda un Kreislera lainās produkcija šogad cēlusies; bet saras kritusies Ģenerālmotoram. No šanās, pēdējā ražojumiem šogad vis-kārši vairāk pirkti mazākie modeļi un u zel- „Chevrolet", seko „Pontiac", „Oldsmobile" un „Buick". No kubu Forda ražojumiem visvairāk gā-mode- jis „Ford", „Falcon", „Meteor", tirgū, bet no Kreislera — „Dodge" un pacē- „Plymouth".

r da- ★ Zviedrijā sākts eksperiments ma- — pielaist sievas pie vīriem cie-a pa- tumā. Humānā un demokratis-ražo- kā Zviedrija!

pacē- o ga- ★ Holandes valdība jau jūlijā tas paredzējusi karalienei Jūlianai airāk divkāršot viņas ienākumus uz a un 1004000 dol. gadā. Projektu vēl ā ce- apspriež sakarā ar valsts saim-omo- niecisko stāvokli.

p 41 aziņo- ★ Bostonā (ASV) kāda jauna u ce- māte pēc hormonu lietošanas četru dzemdējusi septiņus bērnus rei-dol. žē. Pirmais piedzimis mājās, bet re I" pārējie seši — slimnīcā, katrs " — ar apm. 2 min. starplaiku. Pie-— dzimuši 3 zēni un 4 meitenes. — Neviens no tiem tomēr nav dzī-ndru vojis. Ārsts, kas parakstījis hor-113 monus paskaidrojis, ka viņa pa-cientēm dzimis lielākais skaits ražo- bērnu — gan pa vienam, gan bija dvīņi un arī četrīši. — jj —

mu kalendārs

gadskārtējais slēgts tējas va-kars Latviešu namā.

apv. 12. novembrī — plkst. 7.30 vak. sa- Mārtiņu balle Latviešu namā. 951 TLB un DV sarīkojums.

13. novembrī — pl. 2 p. p. Varo-ņu pieminas dievkalpojums mā- Saulainē pie Kritušo karavīru ein- pieminekļa. amā.

iešu 13. novembrī — P. Geistauta, A. izes Kalniņas un V. Leinveberes kon-certs Latviešu namā. Ie-Put- No 24. novembra — 26. novem iem. brim Teātra dienas Toronto.

ienā 26. novembrī — plkst. 18.30 Lat-ilde- viešu namā Latviešu virsnieku erts apvienības Kanadā atceres va-Au- kars. Ideja pret ielūgumiem.

3. decembrī — pl. 7 vak. Dainas liīša koŗa koncerts Latviešu namā, zņi- pēc koncerta deja. oral

10. un 11. decembrī — Daugavas Vanagu tradicionālais Ziem-āna svētku tirdziņš ar bazāru Lat-Jā- viešu namā. pās

iešu 8. aprīlī — Vīrukoŗa Viesturs rdo- gadskārtējais koncerts —balle. eins 22. aprīlī — pl. 8 vak. Sv. Andreja un ev. lut. draudzes koŗa 15. gads-[] kārtējais garīgs koncerts ar so-kār- listu un orķestŗa piedalīšanos. the

HAMILTONĀ

dā- 22. oktobrī — Rotas koŗa Konek-alle, tiketā koncerts Lietuviešu jau-natnes centra zālē, 48 Dundurn rim St. N. Pēc koncerta saviesīgs stā- vakars. HLB koŗa sarīkojums. 830

Kas grib Latvijai palīdzēt, tas to popularizē. Vai Jūs esat saviem draugiem uzdāvinājuši prof. A. Rubuļa „LATVIAN LITERATURE?"

jas ars ju- on- cas

10 6-1131

Sv. Jāņa ev.-lut. draudze
SAULAINES PĀRVALDE MEKLĒ
SAULAINES kopēju–pārzini
Alga un noteikumi pēc vienošanās, sazinoties ar Saulaines pārv. priekšnieku A. DOBELI — 64 Ashbourne Dr. Islington, Ont. 231-1619.

PUĶU VEIKALS
Venus
Ziedi un ziedu sakārtojumi visām vajadzībām
Piegādā Lieltoronto robežās un pārsūta uz visām pilsētām brīvajā pasaulē. 231 Roncesvalles Ave., tālr. LE 4—4645, Toronto, pēc darba LE 3—4037.
A. PUTNIŅS

ELZA PĒRKONE
Sejas un matu kopšana. Preparāti. Matu **veidošana**, krāsošana, ilgviļņi. Ik dienas.
DEBORAH—ANN'S Beauty Salon
1 A Browning Ave., HO 3—5198, Toronto.

Šis ir personīgs ielūgums Jums
Hon. ALLAN GROSSMAN
Minister of Reform Institution
lūdz jūs apmeklēt vietējo labošanas iestāžu darbu izstādi
ONTARIO TRAINING CENTRE — Brampton
Piektdien, 21. oktobrī, no pl. 6.30 vak. līdz pl. 9 vak.
Sestdien, 22 oktobrī, no pl. 1.30 līdz 9 vak.

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai
DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

VISJAUNĀKIE IZDEVUMI

P. Dreimanis — Ģimene un tās bērnu audzināšana	$0.50
Korn. Raiens — Pēdējā kauja	$6.50
G. Janovskis — Svešumā, noveles	$4.50
M. Timma — Miglas kamoliņš, pasakas	$3.25
A. Apse — Saules pukes, dzejoļi un lir. poemas	$3.50
J. Sarma — Milestības māksla, noveles	$4.50
A. Kraujiete — No aizpirktās paradīzes, dzejas	$3.80
A. Ivaska — Ezera kristības, dzejoļi	$3.60
Dz. Kiršteins — Kad lielgabali klusē, romāns	$4.80
St. Anders — Bībeles stāsts ar 102 ilustrāc.	$8.50
Dr. A. Mauriņš — Viss neizmīkst, laikm, eseja	$2.80

DV Grāmatnīcā—491 College St., Toronto 4, Ont.

NOTĀRS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto

Ir **liela** starpība
apdrošināšanā

VALD. BEBRIS
Rūpējas par jūsu drošību jau 15 gadu
PL 9-0266.

Izdaru visāda veida
APMETUMU DARBUS
iekšpusē un ārpusē.
Lieku grīdu plates (tiles).
Darbs garantēts.
BRUNO LIELBĀRDIS
769—8280

LATVIEŠU NAMS
izīrē telpas
sarīkojumiem un viesībām
Birojs atvērts katru dienu no pl. 11—1 p.p. un 6—8 vak.
Sestd. no pl. 11—1 p.p. un 4—6 vak.
Uz vēlēšanos nama dāmu komitejas rīko arī godību galdus.
TELEFONS 922—2931
491 College St. Toronto.

NOSŪTIET NAUDU UZ LATVIJU
Nauda nosūtīta caur
GRAMERCY
tiek izsniegta kā nauda caur ārzemju tirdzniecības banku Maskavā. Jūs esat nodrošināti tikai ar licenzētu firmu pakalpojumiem.
BEZ STARPNIECIBAS. NAV APSLEPTU MAKSĀJUMU.
Mums ir 20 gadu pieredze klientu apkalpošanā.
Visi pārvedumi garantēti pilnos apmēros un apdrošināti. Licenzēts pie bankas un apdrošināšanas departamenta. Nodrošināts ar $20.000.00. Oficiālas USSR kvītis ar saņēmēja parakstu. Piegāde 2 nedēļās. Bez atvilkumiem. Tarifs: 9 rubļi par US $10.00. Nodeva: līdz $30.00 — $2.75, virs $30.00 — 10%.
GRAMERCY SHIPPING, INC.
744 Broad Street, Newark, N. J. USA.

SPECIĀLI!
Pazeminātas cenas uz svētkiem automobiļiem līdz 15. decembrim.
Izmantojiet šo piedāvājumu!
Volga Gaz — 21R— $ 2.365,19
Volga Gaz 21—US deLuxe $2,553.70
Moskvič 408 E, 5 vietīgs $ 1954,88
Moskvič 408, 4 vietīgs, $1,759.39
Zaporozhets mazais vāģis $ 957,60
Vai sūtiet US dolaru dāvanu kuponus preču izvēlei jaunajos Dolaru veikalos. Par šiem pakalpojumiem nav jāmaksā.
GRAMERCY
118 E 28th Street, New York, 10016.
Dib. 1945. g.

Mūsu mīļais
Aleksandrs Peteropss
dzimis 1888. g. 28. maijā Dundagā, miris 1966. g. 1. oktobrī Toronto.
Viņu mīļā piemiņā paturēs
MEITA AR ZNOTU KANADĀ UN PIEDERĪGIE LATVIJĀ

Svarīgs paziņojums elektriķiem, ventilāciju un saldētavu amatniekiem

Saskaņā ar 1964. gada arodapmācības un amatnieku kvalifikācijas likumu visiem elektriķiem, ventilāciju un saldētavu amatniekiem bija nepieciešamas kvalifikācijas apliecības līdz 1966. g. 31. oktobrim.

Tagad minētais laiks pagarināts līdz 1967. gada 30. aprīlim.

Pagarinājums neietekmē pagarinājumu laiku atļauju atjaunošanai šiem amatiem: elektriķiem janvāris-februāris, saldētavu un ventilācijas ierīču amatniekiem maijs-jūnijs. Šo amatu pratēji, kuŗi vēl nav paspējuši pieprasīt kvalifikācijas apliecību, tas jāizdara pēc iespējas tuvākā laikā.

Lūgumi jāiesūta:

ONTARIO DEPARTMENT OF LABOUR,
INDUSTRIAL TRAINING BRANCH,
74 Victoria Street,
Toronto, Ontario.

AG ROTAS
A. GUGĀNS
ZELTKALIS
Darbnīcā — tel. 444—4033
25 Moccasin Trail, Don Mills, Ont.

VAJADZĪGI FABRIKAS STRĀDNIEKI
šādiem darbiem:
aluminija metināšanai, kniedēšanai un krāsošanai.
Pieņem mācekļus — jauniešus, kā arī bez pieredzes gados vecākus strādniekus. Bijušajiem aluminija logu licējiem priekšroka.
Pieteikties telefoniski 759—5697, Toronto.

K. RANGA
SKAŅO UN LABO KLAVIERES
Zvanīt vakaros 463-9613, Toronto

IESPIEŽAM
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTĪTES
- VIZĪTKARTĪTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBAM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINAJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.
LATVIJA - AMERIKĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tel. EM 6—5946
Suite 545
17 Queen Street E., Toronto 1, Ontario.

JAUNUMS — OFICIĀLI — JAUNUMS
Pilnīgi garantēts NAUDU UZ USSR caur Vneshposyltorg — Maskavā
US DOLARU DĀVANU KUPONI speciāliem dolaru veikaliem vai SKAIDRĀ NAUDĀ RUBĻOS BEZ ATVILKUMIEM.
Izmaksā pilnu summu. NAV SŪTĪSANAS NODEVAS. Izdevumus maksā Vneshposyltorg.
Pasūtiniet tikai caur INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd. Street, New York, N. Y. 10010.
Pieprasiet jauno cenrādi

Estd. 1814
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3152
Parkošana abās bēru mājās.

LAIKRAKSTA „LATVIJA AMERIKĀ" atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.

LATVISKAS ROTAS
DIMANTI - PULKSTEŅI
Zeltkales
VALUDE
Aldonas KIVLENIEKS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W., Toronto 4
Ont., tālr. 533—2837 Tautiešiem atlaide

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

A. EGLITIS— T. V RENTAL
17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

Toronto Window MFC Co. Ltd
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes aluminija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt darbā 889-1471, mājās BA 5-5314.
Edvardam vai Aldonai SPROĢIS

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
TELEPHONE 924-1408 • 467 SHERBOURNE STREET, TORONTO 5 ONTARIO
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

KAS? KUR? KO? TORONTO

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview)
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6 - 5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS

789-1511
Alfred Stikuts Realtor
Diplomēts Kanadas Realtoru Institūta biedrs
A. STIKUTS, FRI.
2889 Dufferin St. 789-3949

BĒRZIŅS Realty Ltd.
Arnolds Bērziņš
316 Harbord St. LE 4-8447
NEKUSTAMI IPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.
APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.
OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.
NOTĀRS — līgumi, norakstī, tulkojumi.

O. J. PUĶĪTIS, B.A., LL.B.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tālrunis 364—9276
885 Dundas Street West Toronto 3, Ontario

CALLAS
puķu veikals 727 Danforth Ave. tālr. 466-9911
PUĶES KATRAM GADĪJUMAM. PIEGĀDA MĀJAS

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. A. Nuliša, V. Reinholda un G. Tiltiņa gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK
BARRISTERS and SOLICITORS
tel. 863—4451 365 Bay Street, Toronto

8
KRĀSU UN MELNBALTĀS FILMAS
attīstīšana fotoattēlinājumi duplikāti
citi darbi izcilus kvalitāte atlaide
BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E. Toronto 2. Ont.
Tel. 363—6496

UNO MANKIN REALTOR
Member Toronto Real Estate Board Ont. Association of Real Estate Boards.
KONST KĀRKLIŅŠ
Pārstāvis
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO 1-1114 mājās 691-3873

Danforth — Pape: 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba, iebraucamais ceļš, garāža. Cena $14.900.

Scarboro: 5 istabu atsevišķs dubultķieģeļu bungalovs, eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Cena $16.900.

Don Mills: 6 istabu atsevišķs bungalovs, moderni iekārtots. Iemaksa $4.000.

SAGĀDĀJAM AIZDEVUMUS IEMAKSĀM KĀ ARĪ IZKĀRTOJAM OBLIGĀCIJAS BEZ ATLIDZĪBAS

ASV GRIB NOSKAIDROT HANOJAS POLITIKU

Runājot Apvienoto nāciju sesijā, ASV sūtnis Goldbergs vaicāja visai pasaulei un it īpaši Hanojas valdībai, kas notiktu, ja ASV pārtrauktu Ziemeļvietnamas bumbošanu.

Ar šiem pārtraukumiem Vietnamas debates Apvienoto nāciju rudens sesijā ilgušas četras nedēļas, un Vašingtona tagad domā, ka pienācis laiks kaut kādam domu kopsavilkumam. Kā jau daudzkārt minēts, amerikāņi piedāvā Ziemeļvietnamas bumbošanas pārtraukšanu, ja ienaidnieks norādītu, kādā veidā tas samazinātu savu militāro aktivitāti Dienvidvietnamā. ASV valdība, — teica sūtnis Goldbergs, — katrā laikā gatava uzsākt sarunas — vienalga, vai tās būtu privātsarunas Apvienoto nāciju aizkulisēs, sarunas starptautiskā forumā vai sarunas par jaunu sasauktā Ženēvas konferencē. Vietnamas miera ofensīvas laukā absolūti visa iniciatīva atrodas amerikāņu rokās. Vietnamas mieru ar to nepanāks, bet ar to pilnīgi pietiks, lai vēl uz vienu gadu sarkanās Ķīnas uzņemšanas jautājumu Apvienotajās nācijās noliktu saldētavā.

Īsumā summējot Apvienoto nāciju sesijas debates Vietnamas jautājumā, sūtnis Goldbergs uzsvēra šādus punktus: No sesijas debatēm izriet, ka pasaule sagaida politisku un nevis militāru atrisinājumu Vietnamā; jārada apstākļi, kas jau drīzā laikā novestu pie pamiera, militāro operāciju pārtraukuma un sarunām. (Pie tā komūnistus mēģinājušas piedabūt neskaitāmas valstis, bet bez panākumiem). Tālāk Goldbergs uzsvēra, ka jebkādu sarunu sākumā visas Vietnamas iedzīvotājos jārada sajūta, ka viņiem būs brīva izvēle attieksmē uz savu nākotni. Tas jau ir daudz plašāks jēdziens par tikai brīvām vēlēšanām Dienvidvietnamā, pie tam kaut kas tāds, kam komūnisti nekad nevar atļauties dot savu piekrišanu. ASV negribētu atstāt Vietnamu Korejas situācijā, bet, karam beidzoties, vēlētos radīt pamatus Ziemeļvietnamas un Dienvidvienamas apvienošanai.

Sūtnis Goldbergs tālāk deklarēja, ka amerikāņiem nav nekādu tālāku militāru un politisku nolūku Vietnamā, ka, stāvoklim nostabilizējoties, no Dienvidvietnamas tiks atvilkti visi amerikāņu spēki, ka tādā gadījumā ASV piemēram sekos pārējie sabiedrotie — Austrālija, Jaunzēlande, Dienvidkoreja un Filipīnas.

☆

Šīs nedēļas vidū Apvienoto nāciju sesijā bija dzirdamas divas dažādas balsis Vietnamas kara jautājumā. Vispirms runāja Kubas ārlietu ministrs Roa. Kuba, kā zināms, pēc īsas, bet saimnieciski nesekmīgas draudzēšanās ar sarkano Ķīnu tagad atgriezusies Pad. savienības pasaulē un kultivē tās politiku rietumu puslodē. Ārlietu ministrs Roa prasīja visas pasaules atbalstu Vietnamas komūnistiem, lai panāktu militāru uzvaru resp. ASV sakaušanu. Ja vien Ziemeļvietnama prasītu, Kuba sūtītu savus brīvprātīgos uz Indoķīnu cīņā pret amerikāņiem. Bet ārlietu ministram Roa nesaprotamā kārtā Ziemeļvietnama šādu palīdzību līdz šim vēl nav prasījusi.

Rietumiem tīkamākus vārdus teica Laosas ministru prezidents princis Fuma. Premjērs pasvītroja, ka visas Indoķīnas interešu labā Vietnamas miera sarunas jāsāk pēc iespējas tuvākā nākotnē un ka šo sarunu rezultātā ne tikai jāizbeidz Vietnamas karš, bet jāpanāk arī garantēta neitralitāte Laosā, Kambodžā un Vietnamā.

Stāvoklis Vietnamā angļu skatījumā

Amerikāņu kara darbība Vietnamā nav populāra britu salā, sevišķi inteliģences aprindās. Piem. laikraksti ziņo, ka Apvienoto nāciju asociācijas Edinburgas nodaļa nosūtījusi premjēram Vilsonam un ārlietu ministram Braunam savu rezolūciju, kurā ASV aicinātas atsaukt bruņotos spēkus no Vietnamas. Vairāki universitātes profesori un citi inteliģences pārstāvji savās runās izteikuši līdzīgus ieskatus, jo faktam, ka amerikāņu bruņotie spēki atrodas Vietnamā, neesot „legāla pamatojuma". Bet — kāds legāls pamats ir faktam, ka padomju bruņotie spēki atrodas lielā Eiropas daļā? Ref..).

Sevišķi nesimpatisks britiem ir maršals Kijs Dienvidvietnamā. „Stiprie viri" Britanijā nekad nav bijuši populāri, bet Kijs sevišķi sabojājis sev reputāciju jau pašā savas darbības sākumā, jūsmojot par Hitleru. Pēdējā vārds Britanijā ir visa launuma simbols, un Hitleram britos daudz vairāk ienaidnieku nekā Staļinam. Kāds britu žurnālists apgalvo, ka labi pazīst Vietnamu, un pasvītro: amerikāņu un britu nostāja pret karu Vietnamā esot citāda nekā Dienvidvietnamas valdības aprindu resp. maršala Kija nostāja. Vašingtonā un Londonā esot patiesa vēlēšanās izbeigt asiņainās cīņas pēc iespējas ātrāk, turpretm Dienvidvietnamas valdības nostāja esot ļoti neiecietīga un agresīva. (Bet — vai Ziemeļvietnama nav līdz šim noraidījusi katru aicinājumu ievadīt miera sarunas? — Ref.). Dienvidvietnamas valdība prasot tā sauktās demilitarizētās joslas okupēšanu un pat kara darbības pārnešanu vēl tālāk uz ziemeļiem, „lai dotu labu mācību Ziemeļvietnamai". Jautājums par iedzīvotāju ciešanām kara darbības joslā Dienvidvietnamas valdību, acīm redzot, neinteresējot. Katru reizi, kad ASV valdība nākot ar miera priekšlikumiem, maršals Kijs savās runās iznīcinot katru cerību uz miera sarunām. Tā, piemēram, pēc ASV pārstāvja Goldberga runas Apvienotajās nācijās par iespēju nokārtot labvēlīgā veidā strīdīgo jautājumu par vietkongu piedalīšanos miera konferencē, maršals Kijs pasvītrojis, ka Dienvidvietnamā: gan nevarot šot vietkongus par partneriem miera sarunās. Kijs vēl piebildis, ka, par nožēlošanu, daži amerikāņu senātori pārāk dedzīgi vēloties ievadīt miera sarunas.

Britu žurnālists sīkāk raksturo arī maršala Kija stāvokli Deinvidvietnamā: gan nevarot noliegt, ka maršalam izdevies stabilizēt politisko stāvokli, izbeigt budistu vaditos nemierus u. c. Nesenās vēlēšanas, kaut to rezultāts nebūt neizteicot visu Dienvidvietnamas iedzīvotāju gribu, esot nostiprinājušas maršala Kija varu: vēlēšanas esot piešķirušas viņam it kā liberālisma nokrāsu, tomēr nesašaurinot viņa varas apjomu, un patlaban Kijs esot „visspēcīgais Dienvidvietnamas premjērministrs". Kijs sākot arī uzstāties ir kā Dienvidvietnamas nacionālā varoņa un glābēja lomā, līdzīgi Kemalam Pašā jeb Ataturkam Turcijā. Arī ASV sūtniecība Dienvidvietnamā un citu valstu diplomāti sākot atzīt šo viņa lomu. Britu žurnālists jautā, ko amerikāņi iesākšot ar „visspēcīgo" un stūrgalvīgo maršalu Kiju gadījumā, ja Ziemeļvietnama un vietkongi beidzot piekristu miera sarunām? Dienvidvietnamas valdība vēloties kara turpināšanu, vienkāršā tauta un inteliģence ilgojoties pēc miera.

Šķiet, ka britu žurnālista bažas ir veltīgas, jo komūnistu fronte nepiekāpsies miera sarunu jautājumā. Ja ir taisnība ziņām par lielo šāgada labības ražu Pad. savienībā, tad pēdējā ietaupīs daudz ārzemju valūtas, jo nenāksies iepirkt labību ārzemēs. (Tā arī Kanada zaudēs savu kviešu pircēju! — Ref.). Kļūstot neatkarīgāka no ārzemēm resp. no labības iepirkumiem ārzemēs, Pad. savienība kļūs arī nepiekāpīgāka, aktīvāka, pat agresīvāka savā ārpolitikā. Tā varēs atbalstīt Ziemeļvietnamu vairāk nekā līdz šim. Reizē ar to nav izredžu, ka Pad. savienība un Ziemeļvietnama vēlēsies ievadīt miera sarunas.

Austra Augenberga

ĶĪNA GATAVOJAS JAUNAI ATOMEKSPLOZIJAI

Franciju un sarkano Ķīnu nesaista nekādi starptautiski nolīgumi atomieroču izmēģināšanas laukā. Francī turpina atombumbu izmēģināšanas seriju Klusajā okeanā.

Vašingtona tagad ziņo, ka jaunai atomeksplozijai gatavojas arī sarkanā Ķīna, jau ceturtajai. Mēģinājums notikšot jau vistuvākajā laikā, un tā būšot vai nu Ķīnas pirmā pilnīgā ūdeņražbumba vai vismaz tās prototips. Vašingtonā saņemtās ziņas liecina, ka atomspridzinājums notiks Sinkiangas provincē, Lopnoras izmēģinājumu stacijā. Mēģinājuma dienu amerikāņi nevar noteikt, bet sagatavošanās darbi tiekot tā steidzināti, lai eksplozija varētu notikt laikā, kad prezidents Džonsons viesojas Tālajos austrumos. Ķīnai šī gadījumā nav nekādu pašpārmetumu, ka mācību par politiski izdevīgāko laiku „aizņēmusies" no Pad. savienības.

Līdz šim sarkanā Ķīna izmēģinājusi trīs atombumbas — 1964. gada oktobrī, 1965. gada maijā un 1966. gada maijā.

Runājot par atomieroču mēģinājumiem ASV senātā, demokratu senātors Džeksons norādījis, ka Pad. savienība kopš atomieroču izmēģinājuma aizliegšanas atmosfairā, stratosfairā un zem ūdens turpinājusi un joprojām turpina plaša apmēra mēģinājumus pazemē.

NEPIEMEROTS LAIKS VIZĪTEI JAUNZĒLANDĒ

Tuvākajā nākotnē ASV prezidents Džonsons nolidos 29.000 jūdžu, apmeklējot savus Vietnamas kara sabiedrotos Austrāliju un Jaunzēlandi, lai ceļojumu pabeigtu ar piedalīšanos Manilas konferencē, kurā būs pārstāvētas visas tās valstis, kas Vietnamā cīnās pret komūnistiem.

Prezidenta Džonsona pirmā oficiālā vizīte bija Jaunzēlandē. Pa ceļam viņš dažas stundas uzkavējās Samoa galvaspilsētā Pago-Pago.

Politiskie lietpratēji Vašingtonā nožēlo, ka prezidenta vizītei Jaunzēlandē jānotiek pašreizējos apstākļos. Jaunzēlande gatavojas vēlēšanām, kādēļ politiskās partijas sašķēlušās par un pret piedalīšanos Vietnamas karā.

Arī prezidenta Džonsona Jaunzēlandes vizīti „pārvērta Vietnamā", aicinādams Ziemeļvietnamu pārtraukt karu, kuru tā nevar uzvarēt, un tā vietā labāk iesaistīties Āzijas saimnieciskās un sociālās attīstības kampaņā.

Dervinskis brīdina

Lielais baltiešu draugs un atbalstītājs — republikāņu deputāts Edvards Dervinskis, runājot Ilinojas pilsētiņā, Harvejā, citā vidū teica:

„Nav pazīmju, ka komūnistu agresīvie plāni pret brīvās pasaules zemēm kaut kādā veidā mazinājušies, un Amerikas savienotajām valstīm jāsagaida, ka ārpolitiskās grūtības pieaugs, nevis otrādi. Katram līgumam ar kādu komūnistu režīmu sevī jāietver pārbaudes tiesības, jo bez stāvokļa rēgulāras inspekcijas un tiesībām līguma pārkāpumus novērst līgumiem nav nozīmes. Diplomatijas vēsture pēc otra pasaules kara rāda pilnīgu ainu par Pad. savienības un citu komūnistu zemju viltību šai ziņā. Komūnistu invāzija Dienvidvietnamā ir klasisks piemērs komūnistu agresijai; ja tā izdosies, gan Āzijā, gan citur pieaugs komūnistu spiediens. Kā ASV tautas vietnieku nama ārlietu komisijas loceklim man bijušas iespējas sīki izpētīt slepenus dokumentus. Esmu norūpējies par to, ka amerikāņu tauta nav pietiekami labi informēta par Dienvidaustrumāziju, kā arī par to, ka sagaidāmas lielākas grūtības un nevis kara beigas.

SĪRIJA BRUŅOJAS

Sīrijā sākusies daļēja civilistu iesaukšana un brīvprātīgo vervēšana. Damaskā vien atvērti divdesmit brīvprātīgo pieteikšanās punkti. Sīrija ir pārliecināta, ka Izraēla gatavo agresiju ne tikai pret Sīriju, bet pret visu savstarpējās greizsirdības saskaldito arabu pasauli. (Izraēla to pašu apgalvo par Sīriju un citām arabu valstīm, kuras gatavojoties iznīcināt Izraēlu.).

Izraēla visu Vidējo austrumu saspīlējumu pārsviedusi uz Apvienotajām nācijām. Izraēlas parlaments pieprasījis AN drošības padomei gādāt par Sīrijas sabotieru lefiltrēšanās pārtraukšanu. Tālāk Izraēla prasa no Sīrijas valdības turēties pie Apvienoto nāciju chartas, pārtraukt līdzšinējo un atturēties no jaunas agresīvas rīcības pret Izraēlu. Terrora turpināšanās gadījumā Izraēla paturēšot aizstāvēšanās tiesības.

Pēdējo desmit dienu atturības politika Izraēlai Apvienotajās nācijās devusi vairāk draugu nekā jebkad līdz šim. Tai pašā laikā vispārējās, arabu akcijas strauji kritušās, kaut pašreizējā Vidējo Austrumu afērā iejaukta vienīgi Sīrija, tomēr tās kaimiņi klusē.

—

KALEIDOSKOPS

☆ Interesanti palasīt, ko dara mūsu rakstnieki, dzejnieki un citi gara darbinieki Eiropas patvēruma zemēs. Veronikai Strēlertei darbu jūra birojā, Stokholmas universitātē, kur viņa ir lektore latviešu valodā, un mājās neatlicina daudz laika dzejošanai. Toties Andrejs Johansons vāc vecas Rīgas „ziņges", lai tās izdotu grāmatā. Andrejam Eglītim sakārtoti divi dzejoļu un viens miniatūru krājums, kuŗus dzejnieks solās publicēt, „pirms izmirs latviešu vecā un vidējā paaudze", jo jaunā nebūšot viņa grāmatu lasītāja... Zeltīte Avotiņa darbojas pie laikraksta „Ostfriesische Nachrichten" un dzejo kā latviešu, tā vācu valodā, arī Gunārs Janovskis nododas vienīgi rakstniecībai. Mākslinieks Juris Soikāns sagatavo apceri „Latviešu mākslas trimdā" vācu valodā, raksta grāmatu „Māksla Romā", cer nobeigt monografiju par Jūliju Jēgenu, māca ģimnazistiem zīmēšanu un mākslas vēsturi un gatavojas jaunai izstādei. Jānis Rudzītis savukārt ilgojas pēc Krēza bagātības daļiņas, lai varētu nodoties literārām interesēm. Glezнotājs Mārtiņš Strovalds gatavo gleznu ciklu „25 gadi bez tēvzemes", bet savus darbus nerāda pat draugiem, jo atklās tos tikai izstādē. Arnolds Apse, atstājis savu Klosterkalna vientulību, ciemojās pie latviešiem Vācijā ar savu gara darbu priekšnesumiem.

LA atsevišķi eksemplāri dabūjami
O. ANDERSONA
DELIKATEŠU VEIKALĀ
26. Market St., Hamilton, Ont.,

SPORTS

SAUSANAS SACENSĪBAS VETERĀNU MITNĒ ROTĀ

LKIA atpūtas mitnē Rotā Katskilu kalnos 8. un 9. oktobrī kuplā skaitā bija pulcējušies šaušanas sporta cienītāji. Labos laika apstākļos dažādās šaušanas disciplīnās par uzvaru sacentās kopskaitā 103 dalībnieki, bet tiešais sacensoņu skaits bija pāri par 80. Labākā šāvēja godu jau otru gadu pēc kārtas izpelnījās Herberts Dance (Longailenda), saņemot Filadelfijas DV apvienības dāvināto ceļojošo balvu un 6 citas trofejas.

Sacīkšu tehniskie rezultāti:

Šaušanā ar kara šauteni 100 jardu distancē 21 dalībnieka konkurencē uzvarēja H. Dance ar 93 no iespējamiem 100 punktiem, 2. A. Vēciņš (Longailenda) ar 86 p. un 3. Z. Blumbergs (Longailenda) ar 84 punktiem. Sacensībā ar „brīvo šauteni" 15 dalībnieku vidū sekmīgākais bija H. Dance ar 96 punktiem, 2. V. Ābrams (Filadelfija ar 88 p. un 3. A. Vēciņš ar 87 punktiem.

Māla baložu šaušanā, piedaloties 22 dalībniekiem, ar maksimālo 25 trāpījumu skaitu uzvarēja H. Dance, 2. R. Restbergs ar 24 un 3. M. Platais (Longailenda) ar 21 trāpījumu.

Šaušanā ar makalibra šauteni meistarklasē 7 dalībnieku konkurencē pārākais izrādījās V. Ābrams ar 136 no iespējamiem 150 punktiem, 2. J. Rītiņš (Filadelfija) ar 131 p. un 3. Z. Blumbergs ar 129 punktiem. Sporta klasē no 19 šāvējiem 50 jardu distancē sekmīgākais bija I. Plotnieks (Filadelfija) ar 93 no iespējamiem 100 punktiem, 2. H. Dance ar 91 p. un 3. V. Abrams ar 91 punktu. Dāmu klasē Ausma Ābrama (Filadelfija) 25 jardu distancē sašāva 96 no iespējamiem 100 punktiem, bet Ženija Kundziņa (Veterānu klubs) 80 punktu. Jaunatnes klasē tai pašā distancē no 6 dalībniekiem veiksmīgākā bija Māra Ābrama (Filadelfija) ar 98 no 100 iespējamiem punktiem, 2. Egils Stanskevičs (Longailenda) ar 96 p. un 3. Dzintra Kundziņa (Veterānu klubs) ar 96 p.

Šaušanā ar pistolēm 25 jardu attālumā 11 sacensoņu konkurencē uzvarēja V. Ābrams ar 78 no iespējamiem 100 punktiem, 2. R. Ancāns (Veterānu klubs) ar 63 p.un 3.V.Rolle (Veterānu klubs) ar 59 punktiem.

Longailendas mednieku kluba dāvināto ceļojošo balvu labākajam šāvējam no kara veterānu vidus kopvērtējumā ieguva Roberts Ancāns, bet tā paša kluba ceļojošo balvu sekmīgākajam šāvējam ar kara šauteni — Herberts Dance. Mārtiņa Platā dāvināto pārsteiguma balvu māla baložu šaušanā izpelnījās V. Rolle, bet par nopelniem sacensību noorganizēšanā īpašu balvu saņēma Ernests Bankers (Longailendas kluba bij. priekšnieks. Kopskaitā ap 130 balvu īpašā aktā sacensību dalībniekiem pasniedza LKIA pr-ks P. Ķurbis un Longailendas kluba pr-ks A. Pūliņš. Pēdējais arī veica šaušanas sacensību vadītāja uzdevumus, bet galvenais tiesnesis bija vecmeistars Nikolajs Ozoliņš-Andrējevs.

R. A.

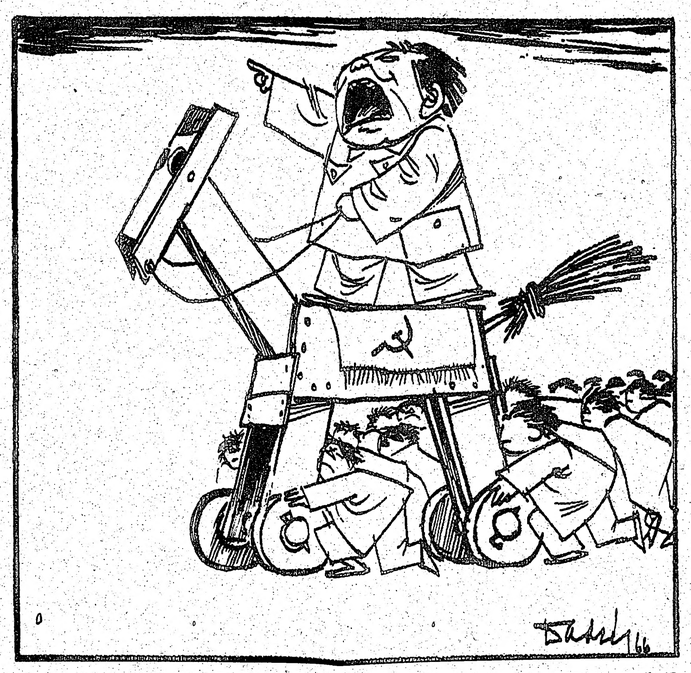

MĒS JAUNU PASAULI SEV CELSIM! . . . Dadža karikatūra

AKTUĀLAIS ĪSUMĀ

☆ Mežģines, kuŗas vēl pirms 10 gadiem importēja simtprocentīgi no Eiropas, kopš 1954. gada iekaŗojušās sev vietu vietējā tekstilrūpniecībā. Pašlaik 70% mežģiņu Kanadas tirgū gatavotas šai zemē, importētās nāk visvairāk no Francijas, bet vienīgās ar rokām gatavotās mežģines ieved no Ķīnas.

☆ Anglija parakstījusi līgumu ar Kanadas Rio Algomas raktuvēm par līdz 11.500 tonnu urāna iegādi, kuŗu nodomāts izmantot nemilitārām atomrūpniecības vajadzībām. Lēš, ka līguma vērtība ir ap 80 milj. dolaru. Šī līguma ietvaros urāna raktuvēs Eliotlēkā paredzams darbs vismaz līdz 1980. gadam.

☆ Otavā nodibināta jauna valdības iestāde — ūdensenerģijas, raktuvju un dabas bagātību departaments. Tās direktors Zanliks Pepēns nule ziņo, ka pirmais jaunā departamenta uzdevums būs liela apmēra valdības plānu un rīcības pārbaude attieksmē uz ūdens sagandēšanas aizsardzību, ūdens eksportu un minerālu, ejļas un gāzes atradņu izmantošanu. Departamentā 4 nodaļas — pētījumu, minerālatradņu, ūdenssaimniecības un elektrības attīstības.

☆ Toronto policijai nesen nācās nodarboties arī ar „archaioloģiju". Rokot Allena parkā, policisti atrada senus romiešu naudas gabalus 7000 dol. vērtībā, kuŗi šāgada jūnijā izzagti no Karaliskā Ontario mūzeja. Daži no zagtajiem naudas gabaliem ir neaizstājami.

☆ Kingstonas ārsts Dr. R. C. Berrs, vietējās mediķu padomes priekšsēdis, ieteic svītrot cigarešu sludinājumus no televīzijas raidījumiem. Dr. Berrs norāda, ka 20 cigarešu dienā lietotāju mirstība ir divreiz lielāka nekā nesmēķētāju. Smēķētāju vairums mirst no plaušu slimībām — bronchīta un emfizemas, kā arī sirds asinsvadu pārkaļķošanās.

☆ Šai nedēļas nogalē 2000 kanadiešu namamātes Toronto pārbaudīs lielo pārtikas veikalu cenas, sastādot sarakstus un īpaši atzīmējot tās uzturvielas, kuŗu cenas nesen paaugstinātas. Namamātes arī vēlas pārliecināties, vai cenas nedēļu nogalēs augstākas nekā pārējās nedēļas dienās. Par šo parādību saņemtas jau neskaitāmas sūdzības. Izpētīts arī, ka maiņas markas paaugstina iepirkumu budžetu par 75—100 dolariem gadā. Tomēr jāatzīst, ka ar boikotu vien cenu ilgstošu noturēšanu būs grūti panākt.

Apmeklējiet savu namu – Latviešu namu
491 College ielā, Toronto
BAZĀRS
Sākums 1 p.p. Dailamatnieku izstrādājumi, loterija laimes aka u. c. pārsteigumi. Kafijas galds. V. Teteŗa gleznu izstāde.
Balle sākums 7.30 vak.
Laba mūzika. Pilna bufete.
Visus mīļi gaidīs LATVIEŠU NAMS